

nr 1

ZESZYTY METODYCZNE

Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Postępowania administracyjne

w sprawach określonych ustawą z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz

o ocenach oddziaływania na środowisko

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

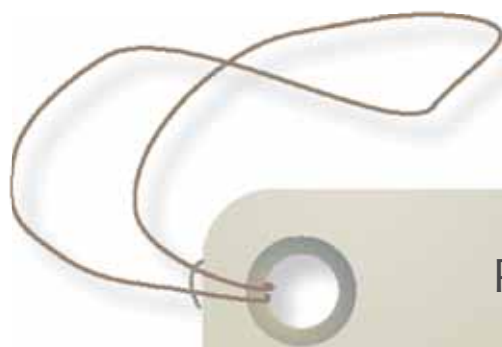

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Postępowania administracyjne

w sprawach określonych ustawą
z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku
i jego ochronie, udziale społeczeństwa
w ochronie środowiska oraz
o ocenach oddziaływania na środowisko

Przygotowanie treści: Ewa Florkiewicz, Artur Kawicki

Opracowanie i weryfikacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Druk: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

Stan prawny na 30 kwietnia 2009 r.

Warszawa, sierpień 2009

Druk publikacji współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna

Przygotowanie treści: Ewa Floriewicz, Artur Kawicki
Opracowanie i weryfikacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa
www.gdos.gov.pl

Wydawca:
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
Departament Programów Pomocowych i Pomocy Technicznej
ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa
www.mrr.gov.pl
www.funduszeuropejskie.gov.pl

ISBN: 978-83-7610-116-3
EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Projekt graficzny: Printomato
Redakcja: Izabela Szybilska
Korekta: Maria Gajda

Wprowadzenie 5**Rozdział 1. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko 6**

- 1.1. Dokumenty podlegające strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko 6
- 1.2. Prognoza oddziaływania na środowisko 8
- 1.3. Konsultacje 9
- 1.4. Przyjęcie dokumentu 13

Rozdział 2. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko 17

- 2.1. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach 20
 - 2.1.1. Wszczęcie postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach 22
 - 2.1.2. Screening 24
 - 2.1.3. Scoping 28
 - 2.1.4. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko 30
 - 2.1.4.1. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko 30
 - 2.1.4.2. Udział społeczeństwa 32
 - 2.1.4.3. Uzgadnianie i opiniowanie warunków realizacji przedsięwzięcia 35
 - 2.1.5. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach 37
 - 2.1.6. Schematy postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach 43
 - 2.1.6.1. Ocena oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko 43
 - 2.1.6.2. Ocena oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko 47
- 2.2. Ponowna ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko 49
 - 2.2.1. Elementy ponownej oceny oddziaływania na środowisko 51
 - 2.2.2. Schematy ponownej oceny oddziaływania na środowisko 59
 - 2.2.2.1. Ponowna ocena oddziaływania na środowisko w ramach pozwolenia na budowę (obowiązek stwierdzony w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) 60
 - 2.2.2.2. Ponowna ocena oddziaływania na środowisko w ramach pozwolenia na budowę (na wniosek inwestora) 62
 - 2.2.2.3. Ponowna ocena oddziaływania na środowisko w ramach pozwolenia na budowę (obowiązek stwierdzony przez organ architektoniczno-budowlany – starostę lub wojewodę) 64
- 2.3. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 67
 - 2.3.1. Elementy oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 68
 - 2.3.2. Schematy wydawania pozwolenia na budowę dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 73

Rozdział 3. Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko 77

- 3.1. Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko 77
- 3.2. Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko 81

Rozdział 4. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska i regionalni dyrektorzy ochrony środowiska oraz inne organy uczestniczące w ocenie oddziaływania na środowisko 89

- 4.1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska 89
 - 4.1.1. Oceny oddziaływania na środowisko 90
 - 4.1.2. EMAS 91
- 4.2. Regionalni dyrektorzy ochrony środowiska 91
 - 4.2.1. Oceny oddziaływania na środowisko 93
 - 4.2.2. EMAS 94
 - 4.2.3. Zapobieganie i naprawa szkód w środowisku 94
- 4.3. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej 98

Rozdział 5. Regulacje przejściowe 101**Załącznik. Wzory dokumentów 104**

foto. Printomato

Wprowadzenie

15 listopada 2008 r. weszła w życie Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), zwana dalej *ustawą ooś*.

Zasadniczym celem nowej ustawy jest uwzględnienie zarzutów Komisji Europejskiej, podniesionych w ramach wszczętych przeciwko Polsce postępowań w sprawie o naruszenie przepisów:

- Dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne, zmienionej dyrektywą Rady 97/11/WE i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE,
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory

w części dotyczącej oceny oddziaływania na środowisko.

Ponadto celem ustawy jest usprawnienie procedur ocen oddziaływania na środowisko poprzez ich uproszczenie i znaczne skrócenie. Ma temu służyć odpowiednia zmiana przepisów ustanawiających te procedury i powołanie nowych organów ochrony środowiska: Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (zwanego dalej GDOŚ) oraz regionalnych dyrektorów ochrony środowiska (zwanymi dalej rdoś). Wszystko to ma sprzyjać lepszej absorpcji środków z funduszy pomocowych Unii Europejskiej.

Celem tego opracowania jest opisanie procedur poszczególnych rodzajów ocen oddziaływania na środowisko, ze wskazaniem schematów postępowania oraz wzorów kluczowych dokumentów w tej dziedzinie, i przedstawienie kluczowych kompetencji organów dyirekcji ochrony środowiska wynikających z *ustawy ooś*.

1. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania skutków realizacji niektórych planów i programów na środowisko, czyli tzw. strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, uregulowane jest w dziale IV *ustawy ooś* (art. 46-58). Poszczególne etapy tego postępowania przedstawia schemat nr 1.

Należy przy tym pamiętać, że w przypadku możli-

wości wystąpienia transgranicznego oddziaływania skutków realizacji danego dokumentu na środowisko konieczne jest przeprowadzenie postępowania w tej sprawie (kwestię transgranicznego oddziaływania na środowisko omówiono w rozdziale 3.1); przyjęcie dokumentu nie powinno nastąpić przed zakończeniem tego postępowania.

1.1. Dokumenty podlegające strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko przeprowadzana jest dla wymienionych kolejno rodzajów dokumentów opracowywanych przez organy administracji.

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko stanowi element postępowania prowadzącego do przyjęcia dokumentu, którego realizacja może znacząco oddziaływać na środowisko. Powinno być ono zakończone przed przyjęciem danego dokumentu lub jego przedłożeniem do zatwierdzenia. Takie postępowanie przeprowadza organ administracji opracowujący określony dokument albo inny podmiot niebędący organem administracji, jeżeli jest on właściwy do opracowania projektu dokumentu, który jest następnie przyjmowany przez organ administracji (art. 56 *ustawy ooś*).

Kluczowym elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzonym dla projektów dokumentów jest sporządzenie dokumentacji oceny, czyli prognozy oddziaływania na środowisko, której

zakres i stopień szczegółowości jest za każdym razem uzgadniany z organami określonymi ustawowo. Te same organy administracji uprawnione są także do opiniowania sporządzonej prognozy wraz z projektem dokumentu. Dodatkowym elementem tej procedury jest postępowanie z udziałem społeczeństwa, a także postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko. Wszystkie informacje zebrane podczas postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko powinny być uwzględnione w ostatecznej wersji dokumentu.

Rodzaje projektów dokumentów, które należy poddać strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, określają artykuły 46 i 47 *ustawy ooś*. Są to projekty:

- koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego,
- polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie

przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji oraz wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,

- innych niż wymienione w punktach 1 i 2 polityk, strategii, planów i programów, jeżeli ich realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeśli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub z niej nie wynikają,
- dokumentów innych niż wymienione w punktach 1-3, jeżeli wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a realizacja ich postanowień może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko – oraz jeśli z tego powodu stwierdzono konieczność poddania danego projektu dokumentu ocenie oddziaływania na środowisko.

Podmiot opracowujący projekt danego dokumentu, o którym mowa w punkcie 4, może stwierdzić, iż projekt ten wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, że realizacja jego postanowień może znacząco oddziaływać na środowisko i że z tego powodu powinien on być poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Następuje to w uzgodnieniu z właściwym organem dykcji ochrony środowiska (Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w przypadku dokumentów opracowywanych przez centralny organ administracji rządowej albo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska dla pozostałych dokumentów). Uzgodnienie następuje w formie pisma.

Odstąpienie od obowiązkowej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko możliwe jest jedynie w przypadku dokumentów sektorowych, czyli polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa,

rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji i wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Organ opracowujący projekt dokumentu może odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień tego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko (art. 48 *ustawy ooś*). Takie odstąpienie może dotyczyć tylko projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje do ustaleń wcześniej przyjętych dokumentów lub projektów dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy. Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu danego dokumentu następuje po uzgodnieniu z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Głównym Inspektorem Sanitarnym (w przypadku projektu dokumentu opracowywanego przez centralny organ administracji rządowej) albo z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i wojewódzkim inspektorem sanitarnym (dla pozostałych dokumentów). Uzgodnienia dokonuje się w formie pisemnej. Daną politykę, strategię, plan lub program kwalifikuje się do poddania procedurze oceny (*screeningu*) według określonych kryteriów ustawowych, analogicznych do tych wymienionych w aneksie II Dyrektywy 2001/42/WE, takich jak charakter działań przewidzianych w dokumencie, rodzaj i skala wpływu na środowisko oraz cechy obszaru nim objętego (art. 49 *ustawy ooś*). Odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga uzasadnienia zawierającego informacje o wspomnianych uwarunkowaniach (art. 48 ust. 3 *ustawy ooś*). Organ opracowujący projekt dokumentu powinien bezzwłocznie podać do publicznej wiadomości informację o odstąpieniu (art. 48 ust. 4 *ustawy ooś*).

Należy podkreślić, że strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się również w przypadku nanoszenia zmian do już przyjętych dokumentów (art. 50 *ustawy ooś*).

1.2. Prognoza oddziaływania na środowisko

Podmiot opracowujący projekt dokumentu jest także zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, której zakres i stopień szczegółowości uzgadnia się z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Głównym Inspektorem Sanitarnym (w przypadku projektu dokumentu opracowywanego przez centralny organ administracji rządowej) albo z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i wojewódzkim inspektorem sanitarnym (dla pozostałych dokumentów) lub z regionalnym dyrektorem i powiatowym inspektorem sanitarnym (dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) (art. 53 *ustawy ooś*). Uzgodnienie następuje w formie pisma. Podczas tworzenia prognozy należy wziąć pod uwagę stanowisko organu uzgadniającego. Tak uzgodniony zakres prognozy musi obejmować wszystkie elementy wymienione w ustępie 2 artykułu 51 *ustawy ooś*. W praktyce oznacza to określenie stopnia szczegółowości tych elementów. Na takie uzgodnienie *ustawa ooś* wyznacza 30 dni.

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi odpowiednik raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko sporządzanego w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Jej celem jest ustalenie potencjalnego znaczącego oddziaływania realizacji polityki, strategii, planu lub programu na środowisko, z uwzględnieniem możliwych do realizacji wariantów danego dokumentu.

Szczegółowy zakres zagadnień, które powinna określać prognoza oddziaływania na środowisko **dla wszystkich dokumentów**, jakie podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (art. 51 ust. 2 *ustawy ooś*), jest analogiczny do zakresu zawartego w aneksie I Dyrektywy 2001/42/WE. W prognozie nale-

ży przede wszystkim dokonać analizy projektowanego dokumentu, biorąc pod uwagę informacje o jego wartości, głównych celach oraz powiązaniach z innymi dokumentami. Uwzględnienie wzajemnych powiązań pomiędzy poszczególnymi dokumentami o podobnym charakterze ma służyć wybraniu zagadnień, co do których trzeba podjąć pewne rozstrzygnięcia, oraz zrezygnowaniu z analizy problemów, co do których te rozstrzygnięcia zostały już wcześniej podjęte w innym (przyjętym) dokumencie. Prognoza oddziaływania na środowisko powinna także określać istniejące problemy jego ochrony (zwłaszcza te dotyczące obszarów chronionych), istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, i cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym oraz krajowym. Ma jednocześnie wskazywać sposoby uwzględnienia tych celów i problemów podczas przygotowania dokumentu. Znaczną część prognozy należy poświęcić charakterystyce potencjalnych oddziaływań na środowisko, wynikających z realizacji dokumentu. Powinna ona również uwzględniać możliwość wystąpienia oddziaływań transgranicznych, co pozwoli na ewentualne zdecydowanie o konieczności wszczęcia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko. Częścią prognozy, która ma istotne znaczenie w realizacji celu procedury oceny oddziaływania, jest prezentacja rozwiązań służących zapobieganiu, ograniczaniu lub przyrodniczej kompensacji negatywnych oddziaływań wynikających z realizacji danego dokumentu, w szczególności ich wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Prognoza powinna również zawierać analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz jego potencjalnych zmian

w przypadku niezrealizowania projektowanego dokumentu, a także opisywać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Kolejnym istotnym elementem prognozy jest prezentacja rozwiązań alternatywnych dla tych zawartych w projektowanym dokumencie (przedstawiona przede wszystkim po rozważeniu celów i geograficznego zasięgu dokumentu oraz celów i przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000, a także integralności tego obszaru); należy tutaj uzasadnić ich wybór i opisać metody realizacji oceny prowadzącej do niego albo wyjaśnić brak rozwiązań alternatywnych. Prognoza powinna również zawierać informacje o metodach zastosowanych przy

sporządzaniu prognozy, propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu i częstotliwości jej przeprowadzania oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym. Jednocześnie w każdej prognozie trzeba uwzględnić informacje zawarte w prognozach sporządzonych dla innych już przyjętych dokumentów, powiązanych z projektem dokumentu, który jest przedmiotem postępowania (art. 52 ust. 2 *ustawy ooś*). Informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy i z metodami oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

1.3. Konsultacje

Po sporządzeniu prognozy oddziaływania na środowisko projekt dokumentu wraz z załączoną prognozą jest opiniowany. Uprawnione do wyrażenia opinii są te same organy co w przypadku uzgadniania zakresu prognozy, czyli Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska i Główny Inspektor Sanitarny, jeżeli ocenę przeprowadza centralny organ administracji rządowej, albo regionalny dyrektor ochrony środowiska i wojewódzki inspektor sanitarny – dla pozostałych postępowań, bądź też regionalny dyrektor i powiatowy inspektor sanitarny – dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (art. 54 ust. 1 *ustawy ooś*). Na wydanie takiej opinii przeznaczona jest 30 dni. Jest ona wydawana w formie zwykłego pisma. W odróżnieniu od uzgodnienia opinia ma charakter niewiążący, jednak podmiot opracowujący projekt dokumentu musi ją wziąć pod uwagę (art. 55 ust. 1 *ustawy ooś*).

Nieco inne postępowanie zachowano w przypadku

obowiązku zasięgnięcia opinii w związku z projektami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (art. 54 ust. 3 *ustawy ooś*). Zasady opiniowania wyżej wymienionych projektów określają bowiem przepisy Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.). Należy podkreślić, że chodzi tu jedynie o **zasady opiniowania**, a nie o sam obowiązek zasięgnięcia opinii (bo ten wynika z *ustawy ooś*). W przypadku studium zasady te określone zostały w punkcie 2 artykułu 11 (pisemne zawiadomienie organów opiniujących o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia studium) oraz w punkcie 9 (wprowadzenie zmian wynikających z uzyskanych opinii do projektu studium) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – w punkcie

fot. Printomato

2 artykułu 17 (pisemne zawiadomienie organów opiniujących o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu) oraz w punkcie 9 (wprowadzenie do projektu planu zmian wynikających z uzyskanych opinii) wspomnianej ustawy.

Regionalny dyrektor ochrony środowiska powinien wydać opinię zarówno na temat projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jak i projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Powinien ją oprzeć na punkcie 8 artykułu 11 (litera „j”) lub punkcie 6 artykułu 17 (litera „c”) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Opinię należy wydać w terminie wyznaczonym przez organ sporządzający projekt studium lub projekt planu – zgodnie z artykułem 25 wspomnianej ustawy. Trzeba przy tym podkreślić, że według przytoczonego przepisu terminy na przedstawienie opinii przez właściwe organy (w tym przez rdoś) ustala się od dnia udostępnienia projektu studium lub projektu planu miejscowego **wraz z prognozą oddziaływania na środowisko**. Obowiązek uzyskania opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska na temat projektu studium lub planu na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ma tę samą postać co obowiązek otrzymania opinii tego samego organu w toku procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko powyższych dokumentów, określonej w ustępie 1 artykułu 54 ustawy ooś. Zgodnie z brzmieniem ustępu 3 artykułu 54 ustawy ooś zasady opiniowania w toku strategicznej oceny oddziaływania dla studium lub mpzp reguluje bowiem ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W tej dziedzinie wymaga się więc tylko jednej opinii dyrektora regionalnego, jednak dla uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych dyrektor regionalny, formułując opinię, powinien przywołać w postawie prawnej odpowiednio punkt 8 artykułu 11 (litera „j”) lub punkt 6 artykułu 17 (litera „c”) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z ustępem 1 artykułu 54 i ustępem 3 ustawy ooś.

Jeśli zaś chodzi o opinie wydawane przez właściwy

organ inspekcji sanitarnej, *ustawa ooś* w przypadku projektu studium nakłada dodatkowo (na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 58 pkt 2) obowiązek uzyskania opinii także wojewódzkiego inspektora sanitarnego, podczas gdy *ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* nie przewiduje udziału tego organu w procedurze przygotowania i przyjęcia studium. Tutaj zasady wydania opinii (a więc i termin na jej wydanie) określa *ustawa ooś*.

Z kolei punkt 7 artykułu 17 (litera „c”) *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* przewiduje **uzgodnienie** projektu planu miejscowego z właściwym organem inspekcji sanitarnej na zasadach określonych w ustawie (należy tu między innymi uwzględnić konieczność dokonania tego uzgodnienia na podstawie 106 Kpa, na co wskazuje ustęp 1 artykułu 24, a także w terminie wyznaczonym przez organ sporządzający projekt planu zgodnie z artykułem 25 wspomnianej ustawy). Poza tym obowiązek uzyskania **opinii** państwowego powiatowego inspektora sanitarnego (na temat projektu planu i prognozy) określa ustęp 1 artykułu 54 w związku z artykułem 58 *ustawy ooś* (terminy jej wydania określa *ustawa ooś*). W przypadku różnych podstaw prawnych i odmiennego charakteru wiążącego uzgodnienia oraz niewiążącej opinii należy uzyskać osobno oba wspomniane stanowiska organu inspekcji sanitarnej.

Ponadto zgodnie z *Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska jest także zobowiązany do uzgodnienia projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w części dotyczącej rezerwatu przyrody i jego otuliny (art. 13 ust. 3a), parku krajobrazowego i jego otuliny (art. 16 ust. 7), obszaru chronionego krajobrazu (art. 23 ust. 5), istniejącego lub projektowanego obszaru Natura 2000 (art. 30 ust. 3), koncentrując się na usta-

leniach tych planów, które mogą wywrzeć negatywny wpływ na ochronę przyrody wspomnianych obszarów oraz znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

Poza tym podmiot opracowujący projekt dokumentu musi zapewnić udział społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (art. 54 ust. 2 *ustawy ooś*). Udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania polityk, strategii, planów lub programów na środowisko określają przepisy działu III rozdziału 1 i 3 *ustawy ooś* (art. 29-32 i art. 39-43). Udział ten gwarantuje przede wszystkim odpowiednie poinformowanie wszystkich zainteresowanych danym postępowaniem oraz umożliwienie im zgłaszania uwag i wniosków do dokumentów przedłożonych do wglądu. W takiej sytuacji podmiot uprawniony do opracowania dokumentu jest zobowiązany do podania do publicznej wiadomości informacji o:

- przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu i o jego przedmiocie,
- możliwościach zapoznania się z projektem dokumentu, prognozą i stanowiskami innych organów, dostępnymi na tym etapie strategicznej oceny (czyli w terminie składania uwag i wniosków), oraz o miejscu, w którym są one wyłożone do wglądu,
- możliwości składania uwag i wniosków,
- sposobie i miejscu składania uwag i wniosków oraz o co najmniej 21-dniowym terminie ich składania,
- organie uprawnionym do rozpatrywania uwag i wniosków,
- postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli jest ono prowadzone.

Ustawa nie wskazuje terminu rozpoczęcia konsultacji społecznych. Zaleca się jednak, by podjąć je po sporządzeniu prognozy oddziaływania na środowisko do opracowanego już dokumentu i po uzyskaniu opinii innych organów. Podanie informacji na temat dokumentów podlegających strategicznej ocenie oddziaływania do wiadomości publicznej powinno nastąpić poprzez ogłoszenie jej w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu uprawnionego do opracowania dokumentu,

na stronie BIP-u i poprzez komunikat w prasie o zasięgu odpowiednim do rodzaju dokumentu. Wskazane jest też umieszczenie informacji na stronie internetowej.

Zgłoszone uwagi i wnioski powinny być następnie rozpatrzone przez podmiot uprawniony do opracowania dokumentu (art. 42 *ustawy ooś*). Uwagi lub wnioski złożone po upływie terminu wyznaczonego przez organ na konsultacje społeczne pozostawia się bez rozpatrzenia (art. 41 *ustawy ooś*).

Także w tym przypadku zachowano pewną odrębność postępowania w odniesieniu do zasad wnoszenia uwag i wniosków do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (art. 54 ust. 3 *ustawy ooś*). Zasady ich wnoszenia do projektów wspomnianych dokumentów określają przepisy Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Należy wyraźnie wskazać, które przepisy działu III rozdziału 3 *ustawy ooś* są tutaj w mocy. Trzeba również pamiętać, że ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stosuje się tylko do zasad wnoszenia uwag i wniosków. Pod pewnym względem konieczne jest tu zatem „pogodzenie” przepisów *ustawy ooś* i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tak aby zapewnić sprawne przeprowadzenie konsultacji oraz zadośćuczynić wymogom ustawodawstwa wspólnotowego w tym zakresie. Wydaje się więc, że zastosowanie do projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będą mieć jedynie następujące przepisy *ustawy ooś*:

- artykuł 39: w części dotyczącej zakresu informacji, które mają być podawane do wiadomości publicznej, ale już nie terminu konsultacji (który jako taki powinien być wyznaczony zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym),
- artykuł 42,
- artykuł 43.

W przypadku pozostałych zasad wnoszenia uwag

i wniosków do projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy się posilkować przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Warto podkreślić, że społeczne konsultacje projektów tych dokumentów rozpoczyna się po uzyskaniu wszystkich wymaganych ustawą opinii i uzgodnień oraz po uwzględnieniu ich w treści danego projektu.

Zgodnie z punktami 10 i 11 artykułu 11 ustawy organ opracowujący projekt studium ogłasza w prasie miejscowej, przez obwieszczenie i w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości wyłożenie projektu studium do publicznego wglądu co najmniej 14 dni przed dniem wyłożenia. Następnie wyklada projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu na co najmniej 30 dni. W tym czasie organizuje również dyskusję publiczną nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie studium, a w ogłoszeniu wyznacza termin, w którym osoby prawne i fizyczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wnosić uwagi dotyczące projektu studium, nie krótszy niż 21 dni od zakończenia okresu wyłożenia studium. Analogiczne zasady obowiązują w stosunku do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z punktami 10 i 11 artykułu 17 ustawy o planowaniu organ opracowujący projekt planu ogłasza w prasie miejscowej, przez obwieszczenie i w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości wyłożenie projektu planu do publicznego wglądu co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia. Następnie wyklada projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu na co najmniej 21 dni. W tym czasie organizuje również dyskusję publiczną nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu, a w ogłoszeniu wyznacza termin, w którym osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wnosić uwagi dotyczące projektu planu, nie krótszy niż 14 dni od zakończenia okresu wyłożenia. Później zgodnie z punktami 12 i 13 artykułu 17 wspomnianej

ustawy organ opracowujący projekt planu rozpatruje złożone uwagi w czasie nie dłuższym niż 21 dni od upływu terminu ich składania i wprowadza zmiany do projektu planu wynikające z rozpatrzenia tych uwag, a następnie w niezbędnym zakresie ponawia uzgodnienia wymagane ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zarówno w przypadku studium, jak i planu, organ opracowujący projekt (wójt, burmistrz albo prezydent miasta) po zakończeniu konsultacji społecznych przedstawia organowi uchwałodawczemu (radzie gminy) do uchwalenia projekt danego dokumentu wraz z listą nieuwzględnionych uwag zebranych w ramach udziału społeczeństwa (art. 11 pkt 12 i art. 17 pkt 14 us-

tawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Dodatkowe szczegółowe przepisy dotyczące sposobu wnoszenia uwag i wniosków do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz ewentualnego powtórzenia konsultacji z właściwymi organami i społeczeństwem określają odpowiednio artykuły 18 i 19 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zarówno w przypadku studium, jak i planu miejscowego, rada gminy, uchwalając te dokumenty, rozstrzyga jednocześnie o sposobie rozpatrywania uwag zebranych w ramach udziału społeczeństwa (odpowiednio art. 12 i 20 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

1.4. Przyjęcie dokumentu

Uwzględnienie informacji zebranych na wcześniejszych etapach postępowania w ostatecznej wersji polityki, strategii, planu lub programu stanowi najważniejszy element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Podmiot uprawniony do opracowania (lub przyjęcia) dokumentu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie właściwych organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie postępowania z udziałem społeczeństwa (art. 55 ust. 1 ustawy ooś).

Projekt danego dokumentu zasadniczo nie może zostać przyjęty, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000¹ (art. 55 ust. 2 ustawy ooś).

Dokument może zostać przyjęty pomimo stwierdzenia takiego oddziaływania, jeżeli zachodzą przesłanki, o których mowa w artykule 34 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zgodnie ze wspomnianym przepisem właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska, a na obszarach morskich – dyrektor właściwego urzędu morskowego, może zezwolić w takiej sytuacji na realizację planu, jeśli przemawiają za tym niezbędne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym. Powyższa przesłanka może zostać uznana tylko w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zagwarantowania spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

¹ Zgodnie z definicją określoną w art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy ooś przez obszar Natura 2000 rozumie się obszary, o których mowa w art. 25 ustawy o ochronie przyrody oraz proponowane obszary mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej, znajdujące się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 tej ustawy.

W sytuacji, w której znacząco negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków priorytetowych, lecz brakuje rozwiązań alternatywnych, a zapewniono wykonanie kompensacji przyrodniczej, można udzielić zezwolenia wyłącznie w celu ochrony zdrowia i życia ludzi, zagwarantowania bezpieczeństwa powszechnego lub uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędnym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego. Gdy w grę wchodzi niezbędne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, zezwolenie na przyjęcie dokumentu, który może znacząco negatywnie oddziaływać na siedliska i gatunki priorytetowe, wydawane jest po zasięgnięciu opinii Komisji Europejskiej.

Powyższe zasady dotyczą wszystkich dokumentów podlegających strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Do przyjętego dokumentu załącza się **pisemne podsumowanie** zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych

rozwiązań alternatywnych. Należy w nim także zawrzeć informację, w jaki sposób wzięto pod uwagę i w jakim zakresie uwzględniono:

- ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opinie właściwych organów,
- zgłoszone uwagi i wnioski społeczeństwa,
- wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Dane o przyjętych dokumentach zamieszczone są w ogólnie dostępnym wykazie (art. 21 ust. 2 pkt 6 *ustawy ooś*). Sam dokument wraz z podsumowaniem powinien być także przesłany organom opiniującym (art. 55 ust. 4 *ustawy ooś*).

Należy podkreślić, że wskazane wyżej podsumowanie stanowi integralną część przyjętego dokumentu i powinno podlegać publikacji na zasadach przewidzianych dla danego dokumentu.

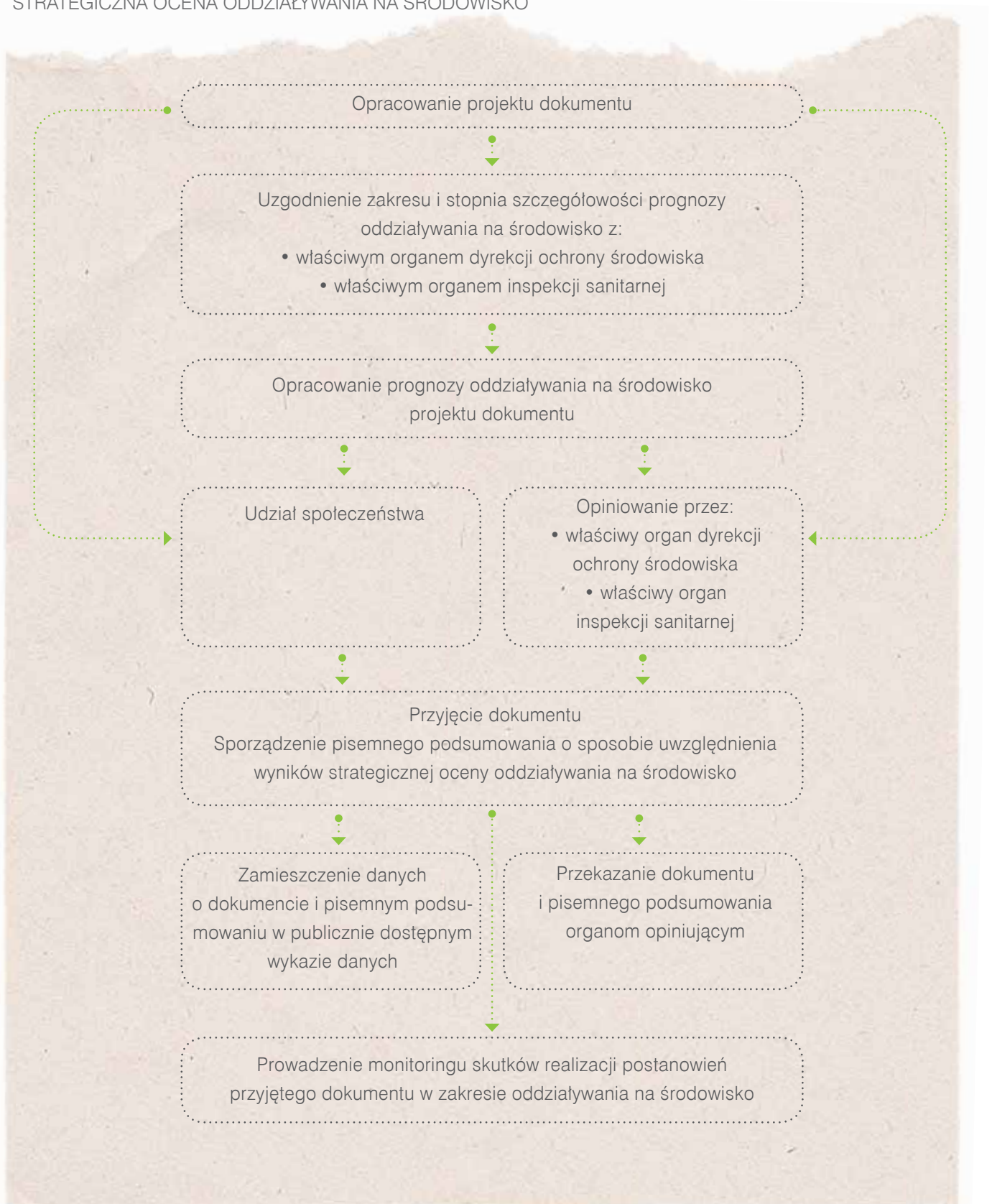
Przepisy *ustawy ooś* dotyczące przyjęcia dokumentu podlegającego strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko obowiązują również w przypadku projektów studiów uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gmin oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. *Ustawa ooś* odsyła do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jedynie w kwestii zasad opiniodawstwa i wnoszenia uwag oraz wniosków do tych projektów. Nie należy jednak zapominać o szczególnych wymaganiach dotyczących procesu uchwalodawczego wspomnianych dokumentów, określonych w ostatniej z wymienionych ustaw.

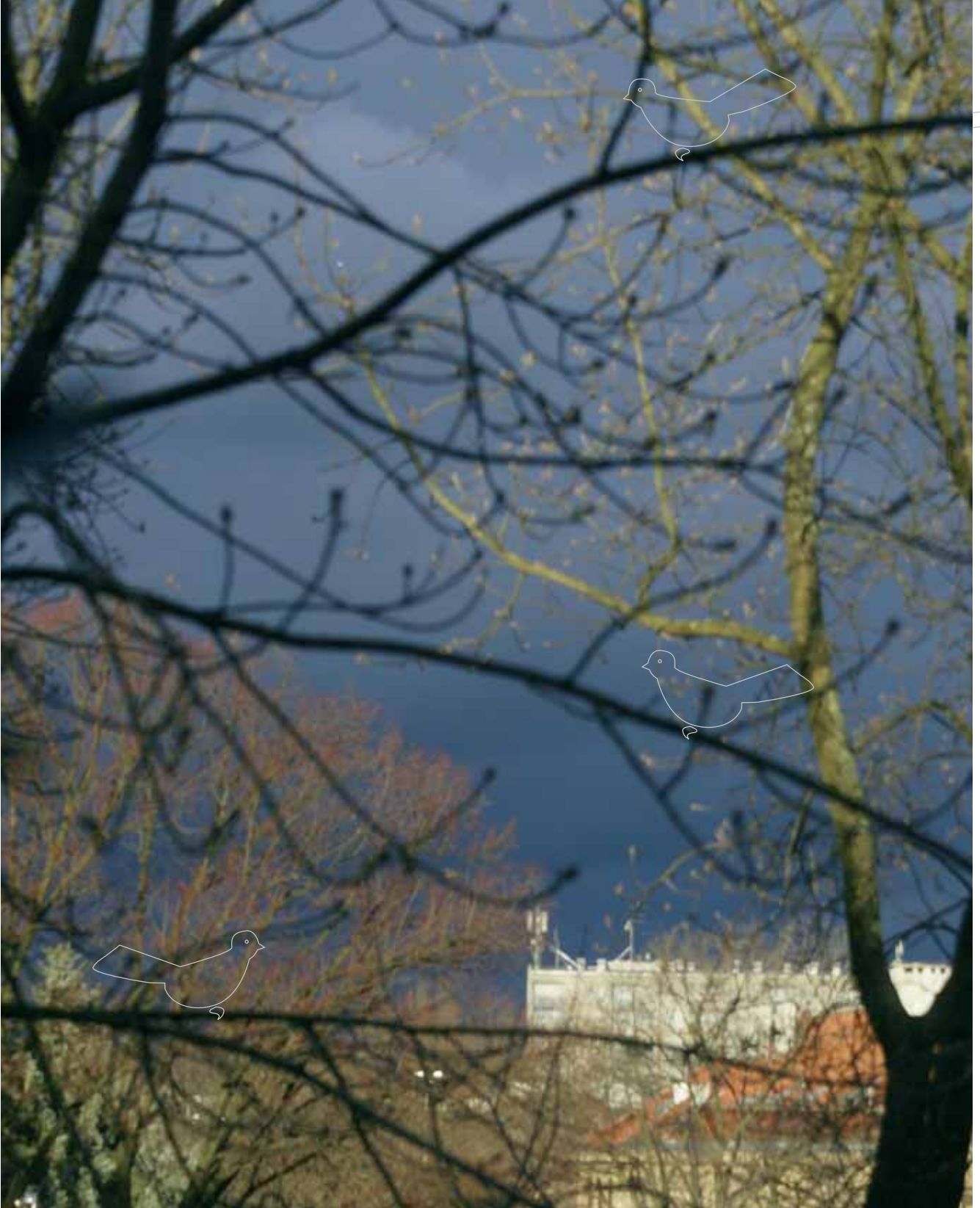
Podmiot opracowujący projekt dokumentu jest zobowiązany do prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie jego oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w pisemnym podsumowaniu (art. 55 ust. 5 *ustawy ooś*).

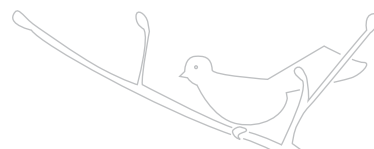
fot. Printomato

Schemat nr 1
STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

fol. Printomato

2. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

Podstawowe zasady przeprowadzania **oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz na obszar Natura 2000** zostały zawarte w dziale V ustawy o oś oraz w rozporządzeniu w sprawie podziału przedsięwzięć (czyli Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczególnych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko; Dz. U. Nr 257, poz. 2573 z późn. zm.). Ponadto część z nich określają przepisy zawarte w rozdziale 2 działu I tej ustawy oraz ogólnie obowiązujące regulacje kodeksu administracyjnego. Przy omawianiu kwestii związanych z oceną oddziaływania na środowisko nie da się także pominąć niektórych przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o ochronie przyrody czy wreszcie ustawy o prawie budowlanym albo specustawy drogowej (czyli Ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, Dz. U. Nr 80, poz. 721 z późn. zm.). Niżej, w ramach wstępu, przywołano najistotniejsze z tych regul.

Omawiając ogólne zasady rządzące oceną oddziaływania na środowisko, należy podkreślić, że jej przeprowadzenia będą wymagać **planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko**, które podzielono na:

- **planowane przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko**,
- **planowane przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko**, jeśli właściwy organ stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny.

Obie kategorie przedsięwzięć wraz z przypadkami zmian dokonywanych w istniejących obiektach, które zostaną zakwalifikowane jako takie przedsięwzięcia, do-

celowo będą wymienione w stosownym rozporządzeniu Rady Ministrów. Jednak do wejścia w życie tej regulacji, nie dłużej wszakże niż do 15 listopada 2010 r., w mocy pozostaje dotychczasowe rozporządzenie w sprawie podziału przedsięwzięć z 9 listopada 2004 r. Tym samym odpowiednikiem planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko są przedsięwzięcia mogące mieć znaczący wpływ na środowisko, dla których sporządzenie raportu jest obowiązkowe, wymienione w § 2 wspomnianego rozporządzenia, zaś planowanymi przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko są przedsięwzięcia mogące wywierać znaczący wpływ na środowisko, dla których sporządzanie raportu jest fakultatywne, o których mowa w § 3 rozporządzenia (art. 173 ustawy o oś).

Poza planowanymi przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko przepisy ustawy o oś odnoszą się także do innych inwestycji. Chodzi tu o przedsięwzięcia, które nie są wymienione w rozporządzeniu w sprawie podziału przedsięwzięć, ale mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a jednocześnie nie są bezpośrednio związane z jego ochroną lub z niej nie wynikają. Będą one wymagały przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, jeśli właściwy organ administracji stwierdzi taki obowiązek.

Kolejna podstawowa zasada mówi, że ocena oddziaływania na środowisko może być przeprowadzona dwukrotnie, w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej bądź też decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego. Ponowna

ocena oddziaływania na środowisko może mieć miejsce tylko w trzech przypadkach, a mianowicie jeżeli:

- organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzi w niej taką potrzebę,
- wniesie o to podmiot planujący realizację przedsięwzięcia,
- organ właściwy do wydania pozwolenia na budowę (czy innych decyzji „budowlanych”) lub zezwolenia na realizację inwestycji drogowej bądź też zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego stwierdzi, że we wniosku o ich wydanie dokonano zmian w stosunku do wymagań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Podczas gdy do przeprowadzenia pierwszej oceny oddziaływania na środowisko właściwy będzie organ administracji, w którego gestii leży wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za drugą ocenę będzie odpowiadał stosowny regionalny dyrektor ochrony środowiska. Scenariusze tych procedur ze wszystkimi ich przypadkami przedstawiono odpowiednio w rozdziałach 2.1. i 2.2.

Nieco inne reguły będą obowiązywać w przypadku oceny oddziaływania na obszar Natura 2000. Przeprowadza się ją bowiem w ramach wydawania **każdej** decyzji wymaganej przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a jednocześnie niezwiązanego bezpośrednio z jego ochroną lub z niej niewynikającego, o ile taki obowiązek zostanie stwierdzony przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Jeśli się tak stanie, ocenę oddziaływania na obszar Natura 2000 przeprowadzi również ten organ administracji. Szczegółowy przebieg stosownej procedury został opisany w rozdziale 2.3.

Niezależnie od momentu przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko (czyli przed wydaniem zarówno decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jak

i pozwolenia na budowę [czy innych decyzji „budowlanych”) lub zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, albo zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego) i od jej przedmiotu (zarówno dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, jak i pozostałych inwestycji mogących wywierać wpływ na obszar Natura 2000), w każdym przypadku **obowiązują takie same zasady udziału stron postępowania**. Ich ustalenie odbywa się na zasadach określonych w Kpa. Zgodnie z artykułem 28 Kpa stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego bądź obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Niemożliwe jest więc jednoznaczne wskazanie grupy osób, które na pewno i bez względu na okoliczności sprawy zawsze będą stronami tego postępowania. Kwestia identyfikacji interesu prawnego i stron powinna być za każdym razem rozważana w ramach konkretnej procedury. Niemniej z dotychczasowej praktyki i dostępnego orzecznictwa w tym zakresie wynika, że status strony będzie przysługiwał wszystkim tym, na których może oddziaływać planowane przedsięwzięcie². Negatywny wpływ inwestycji będzie najczęściej dotyczyć jej sąsiadów³. Jednak w przypadkach przedsięwzięć emitujących zanieczyszczenia na większe odległości stronami postępowania o udzielenie środowiskowych uwarunkowań mogą być mieszkańcy z dalszych linii zabudowy⁴.

Szczególnym przypadkiem stron postępowania wymagającym odrębnego komentarza są organizacje ekologiczne, którym *ustawa o oś* przyznała dość znaczne uprawnienia. Zgodnie z zawartą w niej definicją organizacja ekologiczna to organizacja społeczna, której celem statutowym jest ochrona środowiska (art. 3 ust. 1 pkt 10 *ustawy o oś*). Jeśli zgłosi ona chęć uczestnictwa w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (lub innej), w ramach którego zapewnia się udział społeczeństwa, i powoła się na swoje cele statutowe, należy jej przyznać status podmiotu

² Por. wyrok NSA z 12 stycznia 1999 r. (IV SA 6/97).

³ Por. uchwała NSA z 25 września 1995 r. (IV SA 13/95); wyrok NSA z 25 października 1999 r. (IV SA 1714/97).

⁴ Por. wyrok WSA z 12 kwietnia 2007 r. (VII SA/WA/188/07).

na prawach strony (na każdym etapie postępowania). Warto zaznaczyć, że w przypadku oceny oddziaływania na środowisko nie obowiązuje zasada indywidualnego powiadamiania zainteresowanych organizacji społecznych (wyrażona w art. 31 § 4 Kpa). Nawet jeśli organizacja ekologiczna nie brała udziału w procedurze na prawach strony, to i tak przysługuje jej **prawo wniesienia odwołania** od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (a także od innych decyzji kończących ocenę oddziaływania na środowisko), wydanej w postępowaniu, w ramach którego przeprowadzono postępowanie z udziałem społeczeństwa (o ile jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji). W postępowaniu odwoławczym organizacja uczestniczy na prawach strony (nabywa je automatycznie, wnosząc odwołanie). Analogiczne uprawnienia będą przysługiwały organizacjom ekologicznym w procesie zaskarżania decyzji (wydanej z udziałem społeczeństwa) do sądu administracyjnego. Jeżeli powołają się one na swoje cele statutowe, będą mogły wnieść **skargę** na decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (lub na inną), nawet jeśli nie brały udziału w jej wydaniu (art. 44 *ustawy ooś*). Należy również wspomnieć, że przepisy *ustawy ooś* przewidują możliwość zgłoszenia zażalenia w stosunku do postanowienia o odmowie dopuszczenia organizacji ekologicznej do udziału w postępowaniu.

Stronom postępowania przysługują określone prawa. Zgodnie z artykułem 10 § 1 Kpa organy administracji publicznej są zobowiązane zapewnić im czynny udział w każdym stadium procedury, a przed wydaniem decyzji umożliwić wypowiedzenie się w sprawie zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W przypadku oceny oddziaływania na środowisko oznacza to, że strony muszą dowiedzieć się o: wszczęciu procedury; nałożeniu bądź odstąpieniu od obowiązku przeprowadzenia oceny (tylko w przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko); określeniu zakresu raportu (tylko dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na

środowisko, jeśli ten etap został przeprowadzany); wystąpieniu o uzgodnienie i opinię (zgodnie z art. 106 § 2 Kpa); uzgodnieniu i opinii w sprawie warunków realizacji przedsięwzięcia; wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innych orzeczeń kończących ocenę oddziaływania na środowisko. W praktyce strony powiadamia się o poszczególnych stadiach procedury, przesyłając stosowny dokument pocztą ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru (tzw. zwrotką) lub za pomocą obwieszczenia (jeśli zgodnie z art. 74 ust. 3 *ustawy ooś* jest ich więcej niż 20).

Na koniec trzeba odnieść się także do zasad uzgadniania i opiniowania planowanego przedsięwzięcia odbywającego się w toku postępowań zmierzających zarówno do określenia uwarunkowań środowiskowych, jak i wydawania pozwoleń w trybie *ustawy o prawie budowlanym* czy zezwolenia na realizację inwestycji drogowej lub inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego. Zgodnie z artykułem 6 *ustawy ooś* nie stosuje się wymogu zasięgnięcia stanowisk (uzgodnienia lub opiniowania) regionalnego dyrektora ochrony środowiska, jeżeli organ uprawniony do prowadzenia postępowania jest jednocześnie organem uzgadniającym lub opiniującym. W rzeczywistości (najczęściej) będzie to dotyczyło inwestycji liniowych oraz sztucznych zbiorników wodnych należących do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, a także przedsięwzięć zaplanowanych na terenach zamkniętych i obszarach morskich oraz zmiany lasu niestanowiącego własności skarbu państwa na użytek rolny oraz przedsięwzięć polegających na realizacji inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Z kolei w myśl artykułu 7 *ustawy ooś* nie pobiera się opłat, o których mówi artykuł 36 *Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851 ze zm.), za opinie Państwowej Inspekcji Sanitarnej wymagane w ramach przedmiotowych procedur.

2.1. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Przebieg pierwszej oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanej przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie uzależniony od rodzaju planowanego przedsięwzięcia, które może znacząco oddziaływać na środowisko. Jednak zarówno w przypadku przedsięwzięć mogących zawsze oddziaływać na środowisko, jak i przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach musi zostać wydana przed uzyskaniem następujących decyzji administracyjnych:

- decyzji o pozwoleniu na budowę, o zatwierdzeniu projektu budowlanego, o pozwoleniu na wznowienie robót, wydawanych na podstawie ustawy o prawie budowlanym,
- decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę obiektów jądrowych, wydawanej na podstawie ustawy o prawie budowlanym,
- decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, wydawanej na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin, na wydobywanie kopalin ze złóż, na bezbiornikowe magazynowanie substancji oraz składowanie odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych, wydawanych na podstawie ustawy o prawie geologicznym i górniczym,
- decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny, wydawanej na podstawie ustawy o prawie geologicznym i górniczym,
- pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie urządzeń wodnych, wydawanego na podstawie ustawy o prawie wodnym,
- decyzji ustalającej warunki prowadzenia robót polegających na regulacji wód oraz budowie wałów przeciwpowodziowych, a także robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych oraz innych robót ziemnych zmieniających stosunki wodne na terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych, zwłaszcza na tych, na których znajdują się skupienia roślinności o szczególnym znaczeniu z przyrodniczego punktu widzenia, terenach o walorach krajobrazowych i ekologicznych, obszarach masowych lęgów ptactwa, występowania skupień gatunków chronionych oraz tarlisk, zimowisk, przepławek i miejsc masowej migracji ryb oraz innych organizmów wodnych, wydawanej na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody,
- decyzji zatwierdzającej projekt scalania lub wymiany gruntów, wydawanej na podstawie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów,
- decyzji o zmianie lasu na użytek rolny, wydawanej na podstawie ustawy o lasach,
- decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, wydawanej na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tzw. specustawy),
- decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, wydawanej na podstawie ustawy o transporcie kolejowym,
- decyzji o ustaleniu lokalizacji autostrady, wydawanej na podstawie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym,
- decyzji o ustaleniu lokalizacji przedsięwzięć Euro 2012, wydawanej na podstawie ustawy o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012,
- decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego, wydawanej na

podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego.

Uwaga! W przeciwieństwie do dotychczas obowiązujących przepisów w dziedzinie ocen oddziaływania na środowisko obecnie nie wydaje się decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonywania robót budowlanych czy zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, dotyczących przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko czy przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000. W świetle ustępu 3 artykułu 29 ustawy o prawie budowlanym, dodanego przez punkt 3 artykułu 140 (litera „b”) ustawy ooś, **przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięcia mogące znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 wymagają pozwolenia na budowę.**

Warto podkreślić, że jeżeli wymienione wyżej decyzje dotyczą przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, to bez względu na to, czy przeprowadzano ocenę oddziaływania na środowisko, powinny zostać podane do wiadomości publicznej. W tym celu organy administracji, które je wydały, powinny poinformować o tym społeczeństwo i powiadomić je o możliwościach zapoznania się z ich treścią oraz dokumentacją sprawy (art. 72 ust. 6 ustawy ooś).

Poza tym należy pamiętać, że dokonanie zmian w wymienionych wyżej decyzjach inwestycyjnych (wyszczególnionych w art. 72 ust. 1 ustawy ooś) będzie w zasadzie wymagać wydania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Są wprawdzie wyjątki od tej reguły, nie będą one jednak miały szerokiego zastosowania. Przeprowadzanie nowej oceny oddziaływania na środowisko nie będzie wymagane, jeśli zmiana tych decyzji będzie polegać na ustaleniu lub zmianie

formy czy wielkości zabezpieczenia roszczeń mogących powstać na skutek wykonywania działalności oraz zmianie danych wnioskodawcy (art. 72 ust. 2 pkt 1 ustawy ooś). Ponadto koncesje geologiczne i decyzje określające szczegółowe warunki wydobywania kopaliny będą mogły być jeszcze przenoszone na inne podmioty, a także modyfikowane w zakresie zmniejszania powierzchni, w której granicach ma być prowadzona działalność, bez konieczności uzyskania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 72 ust. 2 pkt 2 ustawy ooś).

Trzeba także podkreślić, iż dla każdego przedsięwzięcia tylko raz ustala się uwarunkowania środowiskowe (chyba że wydana wcześniej decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach straci ważność). Nie ma znaczenia, że planowana działalność może wymagać (a niejednokrotnie będzie wymagała) uzyskania więcej niż jednej decyzji inwestycyjnej wymienionej wyżej (np. decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwolenia na budowę) lub kilku takich samych decyzji (np. kilku pozwoleń na budowę). Jedna prawidłowo wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach powinna w zupełności wystarczyć do przeprowadzenia poprawnej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (art. 72 ust. 5 ustawy ooś). Od tej zasady jest jednak pewien wyjątek. Jeżeli przedsięwzięcie, dla którego ustalono już uwarunkowania środowiskowe lub wydano decyzje inwestycyjne niezbędne do jego realizacji (wymienione w art. 72 ust. 1 pkt 1-14 ustawy ooś), może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, wyznaczony po dniu wydania tych decyzji, uprawniony podmiot musi w ciągu roku od dnia jego wyznaczenia złożyć wnioski o wydanie nowej (dodatkowej) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w zakresie oddziaływania na dany obszar Natura 2000. Do takiego postępowania stosuje się wszystkie zasady omówione w tej części wytycznych poza obowiązkiem udziału organu inspekcji sanitarnej (art. 72 ust. 7 ustawy ooś).

2.1.1.

Wszczęcie postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się zwykle na wniosek podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia. Jedynym wyjątkiem jest działalność polegająca na scalaniu lub wymianie gruntów. Wówczas ta procedura zostanie wszczęta z urzędu, a dokumentacja w zakresie oceny oddziaływania na środowisko zostanie przygotowana przez właściwy organ administracji.

Organami administracji, do których trafi większość wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, będą **wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast**. Jedynie w przypadku dróg, linii kolejowych, napowietrznych linii elektroenergetycznych, instalacji do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych,

substancji chemicznych lub gazu, a także sztucznych zbiorników wodnych, które będą przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, organem właściwym do ustalenia uwarunkowań środowiskowych będzie **regionalny dyrektor ochrony środowiska**. Będzie się on również zajmował sprawami przedsięwzięć realizowanych na terenach zamkniętych i na obszarach morskich, a także zmiany lasu niestanowiącego własności skarbu państwa na użytek rolny oraz przedsięwzięć polegających na realizacji inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego. Natomiast zmiana lasu stanowiącego własność skarbu państwa na użytek rolny będzie wymagała złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do **dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych**. Ostatnim na tej liście organem właściwym do prowadzenia takiego postępowania będzie **starosta** (tylko w przypadku scalania, wymiany lub podziału gruntów).

Przepisy *ustawy ooś* nie precyzują ani zakresu, ani formy wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Należy zatem uznać, że powinien on spełniać wymogi artykułu 63 Kpa. Zgodnie z nim podanie dotyczące wydania decyzji administracyjnej powinno zawierać imię, nazwisko i adres wnioskodawcy oraz jego podpis. Poza tym, zważywszy na specyfikę postępowania o ustalenie uwarunkowań środowiskowych, należy założyć, że każdy wszczynający je wniosek powinien zawierać informacje dotyczące planowanego przedsięwzięcia (np. wskazanie odpowiedniego przepisu rozporządzenia w sprawie podziału przedsięwzięć) i rodzaju decyzji wymaganej do jego realizacji uzyskiwanej po decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Uniwersalny przykład wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach został przedstawiony we wzorze nr 1.

Jak wynika z przedstawionego wzoru, sam wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

nie zawiera szczególnie rozbudowanych informacji na temat oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Nie sposób więc wyłącznie na jego podstawie zdecydować, jakie uwarunkowania będą istotne przy jego realizacji i eksploatacji. Do tego potrzebne będą określone załączniki. Przepisy *ustawy ooś* przewidują tu pewne różnice, które zależą od rodzaju przedsięwzięcia. W przypadku planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko kluczowym dokumentem będzie z reguły **raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko**. Wyjątkiem będą sytuacje, gdy w przypadku takich przedsięwzięć inwestor wystąpi o ustalenie zakresu raportu (wówczas do podania dołączona zostanie karta informacyjna przedsięwzięcia).

Karta informacyjna przedsięwzięcia (nie raport), której przykład przedstawia [wzór 2](#), będzie z kolei podstawowym załącznikiem dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Zarówno raport, jak i karta informacyjna przedsięwzięcia muszą zostać przedłożone właściwemu organowi w trzech egzemplarzach, wraz z ich zapisem w formie elektronicznej na informatycznych nośnikach danych. Ponadto niezależnie od typu przedsięwzięcia do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy zawsze dołączyć dwa dokumenty:

- **poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej** obejmującą przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obszar jego oddziaływania. Wyjątkiem będą tu przedsięwzięcia wymagające wydania koncesji geologicznej lub decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny, prowadzone w granicach przestrzeni niestanowiącej części składowej nieruchomości gruntowej – dla nich, zamiast mapy ewidencyjnej, załącza się mapę sytuacyjno-wysokościową sporządzoną w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy

wniosek, oraz obejmującą obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie,

- **wypis z ewidencji gruntów** obejmujący przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obszar jego oddziaływania.

Ostatnim dokumentem – dołączanym do wniosku jedynie w przypadku, gdy decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska – będzie **wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**, jeżeli został on uchwalony. Jeśli planu nie uchwalono, wnioskodawca powinien przedłożyć **informację o jego braku**. Wymóg ten nie będzie dotyczyć takich przedsięwzięć, jak drogi publiczne, linie kolejowe o znaczeniu państwowym, przedsięwzięcia Euro 2012, a także poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopaliny. Oczywiście nie stosuje się go również do tych przedsięwzięć, dla których decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska.

W tym miejscu należy zauważyć, że w związku z niekonsekwencją zmian wprowadzonych przez ustawodawcę do *ustawy ooś* za pomocą specustawy lotniskowej – a także pomimo zachowanego obowiązku załączania wypisu i wyrysu z miejscowego planu lub informacji o jego braku do wniosku o decyzję środowiskową dla lotniska użytku publicznego – realizacja takiej inwestycji nie musi być zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Wynika to z artykułu 19 specustawy lotniskowej⁵. W związku z tym nie ma obowiązku stwierdzania zgodności lokalizacji takiego przedsięwzięcia z planem miejscowym przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Te zasady obowiązują na każdym etapie procedury.

Biorąc pod uwagę liczbę przywołanych powyżej załączników oraz ich zakres i związane z nim ryzyko przedłożenia niepełnej dokumentacji, kluczowe znaczenie dla organów ustalających uwarunkowania środowiskowe mogą mieć podstawy do wezwania do uzupełnienia wniosku.

5 W sprawach dotyczących decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego nie stosuje się przepisów Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.).

Będą one zależeć od rodzaju luk zauważonych w materiałach dostarczonych właściwemu organowi.

W przypadku braków formalnych – dotyczących niezbędnych elementów wniosku, wymaganych przepisami prawa, na przykład braku danych wnioskodawcy czy któregośkolwiek z załączników wymaganych *ustawą* o oś (mapy ewidencyjnej, karty informacyjnej przedsięwzięcia, raportu itp.) – uzupełnienie powinno nastąpić jeszcze przed wszczęciem postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Będzie się ono odbywać w trybie artykułu 64 Kpa. Jeżeli we wniosku nie ma podanego adresu wnioskodawcy i nie ma możliwości ustalenia go na podstawie posiadanych danych, podanie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach pozostawia się bez rozpoznania (art. 64 § 1 Kpa). Jeśli zaś chodzi o pozostałe braki formalne wniosku, zgodnie z artykułem 64 § 2 Kpa organ uprawniony do wydania decyzji powinien wezwać (np. za pomocą wzoru 3) wnioskodawcę do usunięcia tych braków w ciągu 7 dni. Nieusunięcie ich

w tym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania. Dopiero po uzupełnieniu brakujących informacji następuje wszczęcie postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Nieco inaczej wygląda identyfikacja i uzupełnianie braków merytorycznych, które należy rozumieć jako informacje zawarte we wniosku lub w jego załącznikach niewystarczające do pełnego określenia uwarunkowań środowiskowych. Wezwanie do ich uzupełnienia może nastąpić na każdym etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, co określa artykuł 50 § 1 Kpa. W myśl tego przepisu organ administracji publicznej może wzywać osoby do udziału w podejmowanych czynnościach i do składania wyjaśnień lub zeznań – osobiście, przez pełnomocnika bądź na piśmie – jeżeli jest to niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy lub do wykonywania czynności urzędowych. W tym trybie właściwy organ może żądać wyjaśnień w dowolnym, wyznaczonym przez siebie terminie. Przykład takiego wezwania pokazano we wzorze 4.

2.1.2. Screening

Jak już wcześniej zauważono, przebieg postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie zależał od rodzaju planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W przypadku planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko wydaniu decyzji z definicji będzie towarzyszyła **ocena oddziaływania na środowisko**. Inaczej jest przy planowanych przedsięwzięciach mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko: przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko może się tutaj okazać niekonieczne, a decyzja

o jej przeprowadzeniu będzie podejmowana indywidualnie. Temu elementowi procedury, zmierzającej do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (po angielsku nazywanego *screeningiem*), ze względu na jego specyfikę należy się odrębny komentarz.

W przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w § 3 rozporządzenia w sprawie podziału przedsięwzięć o przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko rozstrzyga organ administracji wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. W tym celu musi się on zapoznać z wnioskiem wraz

z przedłożonymi do niego załącznikami oraz przeanalizować przedsięwzięcie pod kątem uwarunkowań dotyczących jego charakterystyki, rodzaju, usytuowania oraz skali możliwego oddziaływania na środowisko. Ich pełną listę zawiera przepis z ustępu 1 artykułu 63 *ustawy ooś*. Organ właściwy do ewentualnego nałożenia obowiązku przeprowadzenia oceny musi – poza stworzeniem własnej, indywidualnej analizy – zasięgnąć jeszcze **opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska i organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej**, najczęściej powiatowego inspektora sanitarnego⁶. Inspektor sanitarny będzie brał udział w ustalaniu istnienia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko tylko w przypadku przedsięwzięć wymagających pozwoleń wydawanych w trybie prawa budowlanego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji przedsięwzięć Euro 2012. Pomimo błędu w *ustawie ooś* obowiązek ten należy, stosując wykładnię celowościową, odnieść również do przedsięwzięć wymagających decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego. Podobnie jak organ prowadzący postępowanie, również organy opiniujące mają obowiązek dokonania analizy planowanego przedsięwzięcia (i jego oddziaływania) w kontekście uwarunkowań określonych w ustępie 1 artykułu 63 *ustawy ooś*. Jeżeli stwierdzą potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, powinny jednocześnie wskazać w swojej opinii zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko, a określając zawartość tego dokumentu, kierować się instrukcją określoną w ustępie 2 artykułu 68 *ustawy ooś* (omówionym w rozdziale 2.1.4).

Uwaga! W przeciwieństwie do dotychczas obowiązujących przepisów w zakresie ocen oddziaływania na środowisko **jedynym** organem ochrony środowiska biorącym udział w procedurze będzie

obecnie regionalny dyrektor ochrony środowiska. Będzie on wydawał opinie w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko zarówno dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, które mogą znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000, jak i takich, które nie będą powodowały znaczącego oddziaływania. Czasowy wyjątek od tej zasady określa artykuł 156 *ustawy ooś* (por. rozdz. 5 niniejszego opracowania).

Zarówno regionalny dyrektor ochrony środowiska, jak i inspekcja sanitarna mają 14 dni, liczonych od otrzymania wniosku o opinię, na wyrażenie swoich stanowisk. Niewydanie opinii przez ten drugi organ traktuje się jako brak zastrzeżeń. Jeżeli z opinią zwleka zaś regionalny dyrektor ochrony środowiska, powinien on zawiadomić strony, chyba że opóźnienie zostało spowodowane z winy wnioskodawcy (lub innych stron) albo z przyczyn niezależnych.

Opinie powinny zostać wydane w drodze postanowienia na podstawie artykułu 123 Kpa. Nie należy ich natomiast wydawać w trybie artykułu 106 Kpa (przepis ten odnosi się do zajęcia stanowisk przez inne organy w toku wydawania decyzji, a opinia dotycząca przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko następuje przed wydaniem postanowienia). Należy pamiętać, że w stosunku do tego postanowienia stronom nie służy zażalenie (wzory 5a, 5b, 6a i 6b).

Trzeba podkreślić, że żądanie bądź rezygnacja z oceny oddziaływania na środowisko powinna zostać rzetelnie uzasadniona poprzez wskazanie odpowiednich uwarunkowań (art. 63 ust. 1 *ustawy ooś*), które będą dotyczyć planowanego przedsięwzięcia.

Tak przygotowane opinie o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko bądź braku takiego obowiązku przekazuje się organowi właściwemu do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

6 Podział kompetencji pomiędzy poszczególne organy inspekcji sanitarnej omówiono w rozdziale 4.3.

Organ administracji prowadzący postępowanie, który otrzymał obie opinie, dokonał analizy dokumentacji (w tym karty informacyjnej przedsięwzięcia), a także rozpatrzył planowane przedsięwzięcie pod kątem uwarunkowań określonych w ustępie 1 artykułu 63 *ustawy ooś*, rozstrzyga o ewentualnym obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w drodze postanowienia. W jego wydaniu mogą nieco pomóc przykłady zamieszczone na końcu niniejszego opracowania ([wzory 7 i 8](#)). Jak widać, postanowienie wydaje się zarówno w przypadku nałożenia obowiązku przeprowadzenia oceny, jak i odstąpienia od tej procedury.

Zgodnie z artykułem 124 § 1 Kpa takie postanowienie powinno zawierać: oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, pouczenie o trybie zażalenia i skargi, a także podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jego wydania. Jeśli chodzi o jego treść, z pewnością należy się powołać na artykuł 123 Kpa (podstawa prawna do wydania postanowienia), a także przepisy ustępu 1 artykułu 63 *ustawy ooś* (wrazie zażądania oceny) lub ustępu 2 artykułu 63 *ustawy ooś* (w razie rezygnacji z oceny), bądź odpowiedni paragraf rozporządzenia w sprawie podziału przedsięwzięć. W sentencji właściwy organ określa, czy ocena oddziaływania na środowisko powinna zostać przeprowadzona. Kieruje się przy tym uwarunkowaniami wymienionymi w przywołanym wcześniej ustępie 1 artykułu 63 *ustawy ooś* i ocenia przedsięwzięcie w kontekście:

- jego skali, wielkości zajmowanego terenu oraz wzajemnych proporcji pomiędzy terenem a planowanym obiektem,
- powiązania z innymi przedsięwzięciami i możliwości kumulacji oddziaływań,
- wykorzystania zasobów naturalnych,
- emisji lub innych uciążliwych czynników,
- ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- jego usytuowania, uwzględniając następujące obszary: wodno-błotne i inne o płytkim zaleganiu wód podziemnych; wybrzeża górskie lub leśne; objęte

ochroną (w tym strefy ochronne ujęć wód i obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych); objęte ochroną na mocy ustawy o ochronie przyrody (w tym obszary Natura 2000); o przekroczonych standardach jakości środowiska; o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne; przylegające do jezior; uzdrowiska i obszary ochrony uzdrowskiej oraz gęstość zaludnienia,

- zasięgu oddziaływania określanego przez obszar geograficzny i liczbę ludności potencjalnie narażoną na negatywne skutki działalności,
- możliwości wystąpienia oddziaływań transgranicznych,
- wielkości i złożoności oddziaływania z uwzględnieniem obciążenia istniejącej infrastruktury technicznej,
- prawdopodobieństwa oddziaływania i czasu jego trwania, częstotliwości i odwracalności.

Warto również podkreślić, że ocena oddziaływania na środowisko będzie obligatoryjna, jeżeli realizacja przedsięwzięcia mogącego potencjalnie oddziaływać na środowisko jest uzależniona od ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania. Nakładając obowiązek przeprowadzenia oceny, organ musi jednocześnie odnieść się do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko. Może on zawęzić jego zawartość, rezygnując z: opisu skutków dla środowiska w razie niepodjęcia przedsięwzięcia; przedstawiania zagadnień w formie graficznej; analizy możliwych konfliktów społecznych czy propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia. Nie dotyczy to jednak dróg publicznych oraz linii kolejowych, które mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Jednocześnie organ, postanawiając o przeprowadzeniu oceny, ma prawo wskazać na rodzaje wariantów, rodzaje oddziaływań, a także elementy środowiska wymagające szczegółowej analizy oraz zakres i metody badań (art. 68 w zw. z art. 63 ust. 4 *ustawy ooś*). W myśl artykułu 124 § 2 Kpa zarówno postanowienie nakładające obowiązek przeprowadzenia oceny, jak i nienakładające go powinno zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne. Poza tym powinny się tam znaleźć informacje

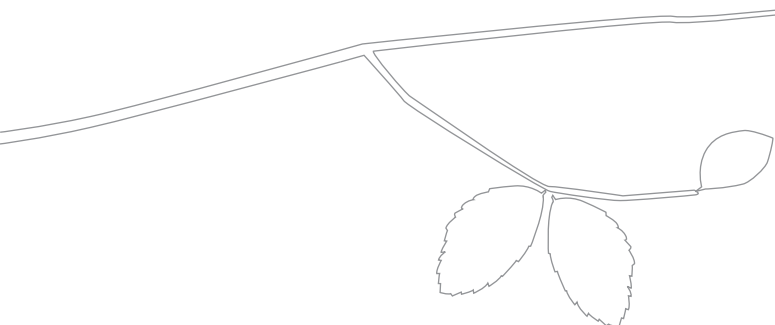
o uwarunkowaniach dotyczących przedsięwzięcia, jego lokalizacji i oddziaływań, które zostały wzięte pod uwagę przy podejmowaniu rozstrzygnięcia. W praktyce oznacza to, że organ wydający takie postanowienie powinien się odnieść do każdej wyliczonej powyżej przesłanki i opisać, w jakim stopniu dotyczy ona działalności ubiegającej się o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (niezależnie od tego, czy nałożono obowiązek przeprowadzenia oceny).

Tak napisane postanowienie powinno zostać wydane w ciągu 30 dni od daty wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jeśli doszło do opóźnień, organ wydający rozstrzygnięcie powinien zawiadomić strony, chyba że opóźnienie zostało spowodowane z winy wnioskodawcy (lub innych stron) albo z przyczyn niezależnych od organu.

Podpisane rozstrzygnięcie należy przekazać stronom postępowania, które muszą w nim znaleźć pouczenie o trybie wnoszenia zażaleń. Chociaż można składać zażalenia na postanowienia o przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko, strony nie będą miały prawa do ich wniesienia w stosunku do postanowień, co do których nie stwierdzono takiej potrzeby. Warto pamiętać, że na etapie określania obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko **stroną postępowania nie będą organizacje ekologiczne**. Zgodnie z zasadami określonymi w *ustawie* o os mogą one zgłaszać chęć uczestnictwa na prawach strony dopiero w odniesieniu do postępowania wymagającego udziału społeczeństwa (ponieważ nie przeprowadza się go przy wydawaniu takich postanowień, organizacja nie będzie mogła nabyć uprawnień strony).

fot. Printomato

Scoping

Opisany powyżej obowiązek ustalania potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko nie dotyczy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W ich przypadku przewidziano jedynie możliwość ustalenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a jego przebieg będzie przypominał proces kwalifikacji (screeningu) opisanej w rozdziale 2.1.2. Jednak w odróżnieniu od ustalania obowiązku przeprowadzenia oceny zapytanie o zakres raportu (scoping) zazwyczaj jest nieobowiązkowe, a ostatnie słowo należy w tym zakresie do wnioskodawcy. Jedynym wyjątkiem jest sytuacja, w której przedsięwzięcie wymienione w § 2 rozporządzenia w sprawie podziału przedsięwzięć będzie mogło mieć transgraniczny wpływ na środowisko. Ustalenie zakresu będzie wówczas obowiązkowym etapem oceny oddziaływania na środowisko. Niżej opisano, jak powinien wyglądać ten element procedury.

Jak wspomniano wcześniej, określanie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko jest przeprowadzane na wyraźny wniosek przedsiębiorcy. Jeśli uzna on, że wykonanie tego etapu procedury może być pomocne albo jest konieczne, dołącza kartę informacyjną przedsięwzięcia (zamiast raportu) wraz ze stosowną prośbą do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Uwaga! W przeciwieństwie do dotychczas obowiązujących przepisów w zakresie ocen oddziaływania na środowisko określenie zakresu raportu dla przedsięwzięć wymienionych w § 2 rozporządzenia w sprawie podziału przedsięwzięć **będzie się odbywać po złożeniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.** Wcześniej pytanie o zakres raportu mogło być złożone jedynie przed wszczęciem postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.

Następnie organ prowadzący postępowanie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przed podjęciem rozstrzygnięcia o zakresie raportu **zasięga opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska i organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej.** Podobnie jak przy nakładaniu ewentualnego obowiązku przeprowadzenia oceny, także tutaj organ inspekcji sanitarnej będzie się wypowiadał tylko w przypadku przedsięwzięć wymagających pozwoleń wydawanych w trybie prawa budowlanego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji autostrady oraz o ustaleniu lokalizacji przedsięwzięć Euro 2012. Również w tej sytuacji, pomimo błędu w *ustawie ooś*, obowiązek ten należy odnieść do przedsięwzięć wymagających decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego. Organy opiniujące zakres raportu nie mogą dowolnie określać, co się w nim znajdzie, a co będzie w nim niepotrzebne. Powinny odnieść się raczej do wymagań przepisu zawartego w ustępie 2 artykułu 68 *ustawy ooś*. Jeżeli więc z analizy lokalizacji planowanej działalności, jej charakteru i skali oddziaływania wynika możliwość zawężenia zakresu raportu, organy opiniujące mogą zaproponować odstąpienie **jedynie** od:

- opisu przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia,
- przedstawiania zagadnień w wersji graficznej,
- analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem,
- przedstawiania propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania.

Pozostałe elementy raportu wskazane w artykule 66 *ustawy ooś* **muszą** zostać opisane w raporcie. Oczywiście właściwe organy administracji mogą, a w przypadku dróg publicznych i linii kolejowych wymienionych

w § 2 rozporządzenia w sprawie podziału przedsięwzięć nawet muszą, określić obowiązek sporządzenia tego dokumentu w pełnym zakresie. Ponadto mają zawsze prawo wskazać (nawet dla wspomnianych przedsięwzięć drogowych i kolejowych) rodzaje wariantów planowanej działalności wymagających zbadania, a także rodzaje oddziaływań i elementy środowiska, które będą wymagały szczegółowej analizy. Dodatkowo w omawianych tu opiniach może się znaleźć wskazanie zakresu i metody badań podejmowanych na potrzeby przygotowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Zarówno regionalny dyrektor ochrony środowiska, jak i inspekcja sanitarna mają 14 dni, liczonych od otrzymania wniosku o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach i karty informacyjnej przedsięwzięcia, na wyrażenie swoich stanowisk. Niewydanie opinii w terminie przez inspekcję sanitarną traktuje się jako brak zastrzeżeń. Jeśli opóźnienie dotyczy regionalnego dyrektora ochrony środowiska, powinien on zawiadomić strony, chyba że zwłoka powstała z winy wnioskodawcy (lub innych stron) albo z przyczyn niezależnych. Opinie powinny zostać wydane w drodze postanowienia, na podstawie artykułu 123 Kpa (w żadnym razie w trybie art. 106 Kpa), na które nie przysługuje zażalenie (wzory 9 i 10).

Należy podkreślić, że stanowisko organu powinno zostać uzasadnione poprzez usytuowanie, charakter i skalę oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, a także stan współczesnej wiedzy, istniejące możliwości techniczne, dostępność danych i obowiązującą metodykę.

Opinie o zakresie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko przekazuje się organowi właściwemu do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, który na ich podstawie wydaje odpowiednie postanowienie.

Organ administracji prowadzący postępowanie, który otrzymał obie opinie i dokonał analizy wniosku i karty informacyjnej przedsięwzięcia, określa zakres raportu w drodze postanowienia. Kieruje się przy tym przesłan-

kami określonymi w ustępach 1 i 2 artykułu 68 *ustawy ooś*, tzn. lokalizacją, charakterem i skalą oddziaływań, a także stanem wiedzy, techniki i metodologii oraz dostępności danych. Przykład takiego postanowienia zawiera wzór 11.

Podobnie jak w przypadku postanowienia o ewentualnym obowiązku przeprowadzania oceny, również przy wydawaniu postanowienia o zakresie raportu obowiązywać będzie artykuł 124 § 1 Kpa. Musi się więc w nim znaleźć podstawa prawna – artykuł 123 Kpa, a także przepisy z ustępu 3 artykułu 69 *ustawy ooś* lub odpowiedni paragraf rozporządzenia w sprawie podziału przedsięwzięć. W osnowie należy określić, czy raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko ma zostać przygotowany w pełnym zakresie (art. 66 *ustawy ooś*), czy można zrezygnować z niektórych jego elementów. Analogicznie jak przy opiniach właściwy organ, zawężając zakres raportu, może zrezygnować z opisu wariantu zerowego, załączników graficznych, analizy konfliktów społecznych i propozycji monitoringu. Jednocześnie może wskazać rodzaje wariantów, oddziaływań i elementy środowiska wymagające szczegółowej analizy, a także zaproponować zakres i metody badań. Uzasadnienie tak skonstruowanego rozstrzygnięcia powinno obejmować analizę stanu prawnego i faktycznego (art. 124 § 2 Kpa), co w praktyce oznacza przywołanie treści opinii właściwych organów administracji oraz przytoczenie własnych wniosków i analiz przeprowadzonych na podstawie uwarunkowań wskazanych w ustępach 1 i 2 artykułu 68 *ustawy ooś*.

Postanowienie o zakresie raportu powinno zostać wydane w ciągu 30 dni od daty wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku przekroczenia terminu załatwienia sprawy organ wydający rozstrzygnięcie powinien zawiadomić strony, chyba że zostało ono spowodowane z winy wnioskodawcy (lub innych stron) albo z przyczyn niezależnych od organu. Na koniec postanowienie należy przekazać stronom postępowania, przy czym nie przysługuje na nie zażalenie.

Po określeniu zakresu raportu organ administracji

właściwy do przeprowadzenia postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje na podstawie ustępu 4 artykułu 69 *ustawy ooś* postanowienie o jego zawieszeniu (wzór 12) do czasu

uzupełnienia wniosku (przedłożenia gotowego raportu). Należy podkreślić, że w stosunku do postanowienia o zawieszeniu procedury przysługuje zażalenie.

2.1.4. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

Zgodnie z definicją zamieszczoną w punkcie 7 ustępu 1 artykułu 3 *ustawy ooś* przez pojęcie oceny oddziaływania na środowisko rozumie się postępowanie administracyjne w sprawie planowanego przedsięwzięcia obejmujące w szczególności: weryfikację raportu o oddziaływaniu na środowisko; uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Warto podkreślić, że niezależnie od tego, czy przeprowadze-

nie oceny oddziaływania na środowisko jest obowiązkowe, czy fakultatywne, jej przebieg będzie zawsze taki sam. Jak wynika z przywołanej na początku definicji, można wyróżnić trzy podstawowe elementy tego postępowania: sporządzenie i analizę raportu o oddziaływaniu na środowisko, konsultacje ze społeczeństwem (udział społeczeństwa), a także z właściwymi organami administracji (regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i organem inspekcji sanitarnej).

2.1.4.1. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko

Jednym z kluczowych elementów oceny oddziaływania na środowisko jest raport o oddziaływaniu na środowisko, który w przypadku przeprowadzania tej procedury powinien zostać dołączony⁷ do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zadaniem raportu jest określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi przy uwzględnieniu przyjętych przez inwestora rozwiązań lokalizacyjnych, projektowych, technologicznych, technicznych i organizacyjnych. Należy zaznaczyć, że dla organu przeprowadzającego tę procedurę dokument ten z definicji stanowi podstawowe źródło informacji o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w fazie jego realizacji, eksploatacji lub użytkowania i likwidacji. Od liczby

szczegółów, wiarygodności i jakości zawartych w nim danych będzie zależał przebieg oceny oddziaływania na środowisko, rodzaj rozstrzygnięcia (odrzućcie projektu inwestycyjnego bądź jego akceptacja) oraz zakres, rodzaj i charakter zidentyfikowanych oraz nałożonych na inwestora warunków środowiskowych. Jednocześnie każdy raport o oddziaływaniu na środowisko powinien zawierać elementy wymienione w artykule 66 *ustawy ooś*, a mianowicie:

- opis planowanego przedsięwzięcia, a w szczególności jego charakterystykę oraz warunki użytkowania terenu w trakcie budowy i eksploatacji lub użytkowania, cechy procesów produkcyjnych, a także przewidywane rodzaje i ilości zanieczyszczeń,
- opis elementów przyrodniczych objętych zakresem

⁷ W zależności od rodzaju przedsięwzięcia raport będzie załączany do wniosku od razu (dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko) albo później, po określeniu zakresu raportu (jeżeli wystąpiono o jego ustalenie dla tych przedsięwzięć), lub po określeniu obowiązku przeprowadzenia oceny (dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko).

oddziaływania, w tym elementów środowiska objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody,

- opis zabytków objętych ochroną, istniejących w sąsiedztwie przedsięwzięcia lub obszarze jego oddziaływania,
- opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia,
- opis analizowanych wariantów, w tym wariantu proponowanego przez wnioskodawcę i jego racjonalnej alternatywy, a także wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, wraz z uzasadnieniem ich wyboru,
- opis oddziaływania na środowisko analizowanych wariantów z uwzględnieniem wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- uzasadnienie proponowanego przez wnioskodawcę wariantu ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko (jego elementy oraz dobra materialne, zabytki i krajobraz kulturowy, a także powiązania między nimi),
- opis zastosowanych metod prognozowania oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko wraz z ich opisem uwzględniającym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio-, długoterminowe, stałe i chwilowe, wynikające z istnienia przedsięwzięcia, wykorzystywania zasobów środowiska i emisji,
- opis przewidywanych działań zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko, w tym również na obszary Natura 2000,
- założenia do ratowniczych badań zabytków i programu zabezpieczenia zabytków oraz ochrony krajobrazu kulturowego, a także analizę i ocenę możliwych zagrożeń oraz szkód dla zabytków objętych ochroną prawną – jedynie w przypadku dróg publicznych zaliczonych do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze oddziaływać na środowisko,
- porównanie proponowanej technologii z najlepszymi dostępnymi technikami BAT (*best available techni-*

que) – jeżeli przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego,

- wskazanie, czy dla planowanego przedsięwzięcia konieczne jest ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania, wraz z określeniem granic ewentualnego obszaru, ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu i wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych oraz sposobów korzystania z nich – wymóg ten nie dotyczy budowy dróg krajowych,
- analizę potencjalnych konfliktów społecznych,
- przedstawienie propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko w trakcie jego realizacji i funkcjonowania, w tym również na obszary Natura 2000,
- wskazanie trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W raporcie powinny się także znaleźć informacje dotyczące autorów sporządzających raport oraz źródeł danych stanowiących podstawę jego opracowania. Dokument powinien również zawierać streszczenie wszystkich zawartych informacji (każdego rozdziału) w języku nietechnicznym. Należy pamiętać, że poruszona w raporcie problematyka powinna znaleźć odzwierciedlenie w załącznikach graficznych i kartograficznych, a załączone mapy trzeba dostosować do skali odpowiadającej przedmiotowi i szczegółowości analizowanych w raporcie zagadnień oraz umożliwiającej kompleksowe przedstawienie przeprowadzonych analiz oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W przypadku, gdy planowane przedsięwzięcie wymaga uchwalenia obszaru ograniczonego użytkowania (poza drogami krajowymi), materiały te zostaną uzupełnione o kopię mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem granic tego obszaru. Ponadto w każdym przypadku rozdziały poświęcone wariantom, w tym wariantowi zerowemu, ich oddziaływaniu, uzasadnieniu proponowanej przez wnioskodawcę alternatywy, a także oddziaływaniom wynikającym z istnienia przedsięwzięcia, wykorzystania zasobów środowiska oraz emisji, powinny się odnosić do obszarów Natura 2000 w kontekście celów

i przedmiotu ich ochrony oraz integralności tych terenów.

Z kolei jeśli przedsięwzięcie może oddziaływać na środowisko w sposób transgraniczny, wszystkie kluczowe elementy raportu (poza wskazaniem trudności wynikających z niedostatków wiedzy, streszczeniem niespecjalistycznym, nazwiskami autorów i literaturą) powinny uwzględniać negatywne skutki odczuwalne poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Mimo dość sztywnego zakresu raportów o oddziaływaniu na środowisko, określonego w przepisach, dopuszczalna jest pewna dowolność przy ich sporządzaniu, zwłaszcza jeśli chodzi o formę i szczegółowość prezentowanych w nich informacji. Rodzaj, ilość i jakość zawartych w nich danych będzie zależała od typu przedsięwzięcia, do którego odnosić się będzie ten dokument, a pośrednio – od rodzaju decyzji, jaka zostanie wydana po określeniu uwarunkowań środowiskowych. Inny stopień szczegółowości informacji będzie wymagany dla sieci kanalizacyjnej planowanej w mieście,

a inny dla drogi przecinającej obszar Natura 2000. Podobnie będzie w przypadku odmiennych decyzji i pozwoleń kończących proces inwestycyjny. Inne szczegóły będą potrzebne w przypadku ujęć wód podziemnych wymagających pozwoleń wodnoprawnych, inne dla przedsięwzięć ubiegających się o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej, a jeszcze inne dla poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin, na które wydaje się koncesję geologiczną.

Na koniec tej analizy części *ustawy ooś* poświęconej raportom o oddziaływaniu na środowisko należy wspomnieć o ich autorach. Podobnie jak dotychczas sporządzenie raportu nie wymaga szczególnych uprawnień. Oczywiście nie oznacza to, że raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko mają być sporządzane przez nefachowców. Zakres informacji, które powinny się tam znaleźć, wymaga bowiem od autorów (zespołów autorskich) specjalistycznej wiedzy, doświadczenia, znajomości metodyki i odpowiedniego warsztatu, odnoszących się do wszystkich elementów środowiska.

2.1.4.2. Udział społeczeństwa

Gotowy i złożony do urzędu raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko umożliwi rozpoczęcie konsultacji społecznych – jednego z ważniejszych elementów oceny oddziaływania na środowisko. Zapewnienie udziału społeczeństwa w tym postępowaniu jest obowiązkiem organu prowadzącego postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Może on wprawdzie przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko bez konsultacji społecznych, ale taki wyjątek będzie dotyczył jedynie przedsięwzięć realizowanych na terenach zamkniętych⁸, w których przypadku włączanie opinii publicznej w proces decyzyjny i udostępnianie jej dokumentacji mogłoby mieć niekorzystny wpływ na cele obronności i bezpieczeństwa państwa (art. 79 ust. 2 *ustawy ooś*).

Przedmiotem udziału społeczeństwa będzie wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z załącznikami, w szczególności z raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a także postanowienie o obowiązku przeprowadzenia oceny (dla przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko) lub postanowienie w sprawie zakresu raportu (dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, jeśli zakres był określany), wraz z opiniami właściwych organów. Ponadto konsultacjom mogą podlegać uzgodnienie regionalnego dyrektora ochrony środowiska i opinia organu inspekcji sanitarnej, jeśli są dostępne w czasie wyznaczonym na składanie uwag i wniosków.

Przepisy *ustawy ooś* nie precyzują terminu rozpoczęcia

⁸ Zgodnie z art. 2 pkt 9 ustawy o prawie geodezyjnym i kartograficznym terenem zamkniętym jest teren o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, który został określony jako taki przez właściwego ministra bądź kierownika urzędu centralnego. Terenami zamkniętymi są przede wszystkim jednostki wojskowe oraz inne obiekty szczególnie ważne dla obronności i bezpieczeństwa państwa i nieruchomości pozostające w trwałym zarządzie Ministerstwa Spraw Zagranicznych, a także tereny, po których przebiegają linie kolejowe, zakwalifikowane jako tereny zamknięte w drodze decyzji nr 62 ministra infrastruktury w tej sprawie.

konsultacji społecznych. Z pewnością powinno to nastąpić „bez zbędnej zwłoki” (art. 33 ust. 1 *ustawy ooś*). Dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko obwieszczenia o możliwości zapoznania się z dokumentacją i zgłaszania zastrzeżeń powinny się pojawić po złożeniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (o ile nie zapytano o zakres raportu). W przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko postępowanie z udziałem społeczeństwa rozpocznie się po nałożeniu obowiązku przeprowadzenia oceny i dostarczeniu do urzędu pełnego raportu o oddziaływaniu na środowisko. Niezależnie od rodzaju działalności tam, gdzie będą prowadzone konsultacje społeczne, właściwy organ powiadamia opinię publiczną o wszczęciu postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; przedsięwzięciu, którego ma ona dotyczyć; przystąpieniu do przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko wraz z ewentualną oceną transgraniczną, jak również o organach administracji włączonych w ocenę. Dodatkowo w stosownym obwieszczeniu musi się znaleźć rodzaj instrukcji dla wszystkich zainteresowanych, obejmującej informacje o: możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy; miejscu, gdzie wyłożono ją do wglądu; możliwości składania uwag i wniosków oraz terminie (obejmującym 21 dni), sposobie i miejscu ich składania; organie administracji, który będzie je rozpatrywał, a także ewentualnym terminie i miejscu przeprowadzenia rozprawy administracyjnej dla społeczeństwa. Przykładowe podanie do publicznej wiadomości rozpoczynające udział społeczeństwa można znaleźć we [wzorze 13a](#).

Uwaga! Nie wolno mylić podania do publicznej wiadomości, które rozpoczyna postępowanie z udziałem społeczeństwa, z obwieszczeniem przygotowywanym na podstawie artykułu 49 Kpa w związku z ustępem 3 artykułu 74 *ustawy ooś*, jeżeli liczba stron w postępowaniu w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20.

Samo podanie do publicznej wiadomości przywołanych bliżej informacji powinno się odbywać na kilka sposobów, a mianowicie poprzez:

- udostępnienie informacji organu właściwego w tej sprawie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP),
- ogłoszenie informacji w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu,
- obwieszczenie w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia.

Jeśli siedziba organu prowadzącego ocenę mieści się na obszarze innej gminy niż ta, na której terenie zaplanowano przedsięwzięcie, podanie do publicznej wiadomości odbywa się również poprzez ogłoszenie w prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości bądź miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania (art. 3 pkt 11 litera „d” *ustawy ooś*).

Po podaniu tych informacji do wiadomości publicznej następuje właściwa część konsultacji społecznych, polegająca na zapoznawaniu się społeczeństwa z dokumentacją sprawy oraz składaniu uwag i wniosków. Uczestniczyć w niej może każdy zainteresowany. Niczym nieograniczona jest też forma wnoszenia zastrzeżeń. Przepisy *ustawy ooś* przewidują bowiem, że mogą one być składane w formie pisemnej, ustnie do protokołu oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej (bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym). Ważne jest natomiast, aby były one wnoszone w ciągu 21 dni, w przeciwnym razie nie zostaną rozpatrzone (art. 35 *ustawy ooś*). Uwagi i wnioski złożone po wyznaczonym terminie będą mogły być w dalszym ciągu rozpatrywane na mocy przepisu z punktu 2 artykułu 234 Kpa. Nie będą one jednak brane pod uwagę w decyzji kończącej ocenę oddziaływania na środowisko. Oczywiście organ prowadzący postępowanie może, niekiedy nawet powinien odmówić udostępnienia części informacji stanowiących przedmiot konsultacji, jeśli dotyczą one kwestii, o których mowa w artykułach 16-17 *ustawy ooś*. Podlega on wówczas zasadom określonym w rozdziale 2 działu II tej ustawy.

Zakończenie dwudziestojednodniowego terminu nie zawsze będzie oznaczać brak dalszej możliwości zgłaszania zastrzeżeń w sprawie przedsięwzięcia i dyskusowania rozwiązań proponowanych przez przedsiębiorcę. W ramach konsultacji społecznych organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach może bowiem przeprowadzić rozprawę administracyjną otwartą dla publiczności. Do tego muszą zostać jednak wypełnione przesłanki określone w art. 89 Kpa, tzn. przeprowadzenie rozprawy powinno zapewnić przyspieszenie lub uproszczenie postępowania (wówczas rozprawa będzie fakultatywna) albo uzgodnienie interesów stron, a także wyjaśnienie sprawy przy udziale świadków, biegłych czy w drodze oględzin (rozprawa obligatoryjna). Jeżeli organizacja rozprawy administracyjnej okaże się

fot. Printomato

potrzebna i możliwa, organ przeprowadzający ocenę wzywa na nią strony, świadków, ewentualnie biegłych, a także zawiadamia wszystkich zainteresowanych o jej terminie, miejscu i przedmiocie. Zawiadomienie powinno nastąpić w drodze obwieszczeń albo w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości. Jeśli chodzi o termin rozprawy, to powinien być on tak wyznaczony, aby doręczenie wezwań oraz ogłoszenie nastąpiły przynajmniej na siedem dni przed jej rozpoczęciem. Po zakończeniu rozprawy organ prowadzący spotkanie sporządza protokół, w którym opisuje uwagi i wnioski zgłaszane przez uczestników.

Wszystkie zastrzeżenia wniesione w ramach konsultacji społecznych powinny być rozpatrzone przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Nie ma jednak do nich zastosowania ogólny tryb rozpatrywania skarg i wniosków określony w dziale VIII (art. 221-259) Kpa. Powinno ono polegać na dokładnym zapoznaniu się ze wszystkimi przedłożonymi zastrzeżeniami oraz na uwzględnieniu tych postulatów, które wydają się słuszne i zasługują na to, aby znaleźć odzwierciedlenie w dokumentacji. Na skutek konsultacji społecznych organ administracji prowadzący postępowanie może bowiem zażądać uzupełnienia raportu o oddziaływaniu na środowisko o informacje w zakresie wskazanym przez opinię publiczną. Może także zastosować część postulatów przy określaniu środowiskowych warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia. Ukoronowaniem tak prowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa będzie wskazanie zgłaszanych opinii oraz sposobu i zakresu ich wykorzystania w uzasadnieniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 37 pkt 2 *ustawy ooś*).

Ostatnim elementem postępowania z udziałem społeczeństwa będzie obowiązek poinformowania opinii publicznej przez organ o wydanej decyzji i możliwości zapoznania się z jej treścią (art. 38 *ustawy ooś*). Upublicznienie tych informacji będzie zarazem dotyczyło rozstrzygnięć podejmowanych bez przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko, a więc i bez konsultacji społecznych (art. 85 ust. 3 *ustawy ooś*).

2.1.4.3. Uzgadnianie i opiniowanie warunków realizacji przedsięwzięcia

Kolejnym elementem oceny oddziaływania na środowisko, który polega na kontroli merytorycznej zawartości dokumentacji i służy wyrażeniu ewentualnej zgody na zaproponowane przez inwestora warunki realizacji przedsięwzięcia, będą konsultacje z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i organem inspekcji sanitarnej. Podczas gdy ten pierwszy będzie uzgadniał warunki realizacji planowanego przedsięwzięcia, drugi będzie je tylko opiniował. Należy podkreślić, że inspektor sanitarny będzie się wypowiadał jedynie w przypadku przedsięwzięć wymagających pozwoleń wydawanych w trybie prawa budowlanego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji autostrady, decyzji o ustaleniu lokalizacji przedsięwzięć Euro 2012 oraz decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Uwaga! Inaczej niż dotychczas **przeprowadzenie konsultacji z właściwymi organami nie będzie wymagane w przypadku przedsięwzięć, dla których decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach będzie wydawana bez procedury oceny oddziaływania na środowisko.** Dodatkowo inspekcja sanitarna nie będzie już uzgadniała uwarunkowań środowiskowych (tylko je opiniowała), a w stosunku do jej rozstrzygnięcia, podobnie jak do rozstrzygnięcia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, **nie będzie można wnieść zażalenia.**

Wydanie takich stanowisk (opinii i uzgodnienia) będzie się wiązać z analizą następujących dokumentów:

- wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- **wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego** albo informacji o jego

braku; wymóg ten nie będzie dotyczyć takich przedsięwzięć, jak drogi publiczne, linie kolejowe o znaczeniu państwowym, przedsięwzięcia Euro 2012, a także poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin.

W tym miejscu należy wyraźnie zaznaczyć, że – wbrew częstej opinii – prowadzący postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko nie przedkłada projektu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organom konsultującym.

W przypadku braków merytorycznych w przedłożonej dokumentacji regionalny dyrektor ochrony środowiska i właściwy inspektor sanitarny powinni wezwać wnioskodawcę, w trybie artykułu 50 w związku z artykułem 106 § 4 Kpa (w ramach postępowania wyjaśniającego), do ich uzupełnienia. W przypadku niezłożenia przez przedsiębiorcę dodatkowych informacji niezbędnych do podjęcia rozstrzygnięcia, mimo parokrotnych wezwań, organ może w drodze postanowienia odmówić uzgodnienia.

Jeśli chodzi o formę tych stanowisk, to w świetle ustępu 3 artykułu 77 *ustawy o oś* uzgodnienie regionalnego dyrektora ochrony środowiska następuje w drodze postanowienia, którego przykład zamieszczono we [wzórze 14](#). Będzie ono wydawane na podstawie artykułu 106 Kpa określającego zasady zasięgania stanowisk innych organów przed dokonaniem rozstrzygnięcia (w tym przypadku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach). Warto podkreślić, że w przypadku oceny oddziaływania na środowisko takim stanowiskiem będzie również opinia organu inspekcji sanitarnej; pomimo braku wyraźnego uregulowania tej kwestii w przepisach *ustawy o oś* także ta opinia powinna zostać wydana w formie postanowienia ([wzór 15](#)). Oznacza to, że podobnie jak w przypadku postanowień nakładających obowiązek przeprowadzenia oceny lub ustalających zakres raportu oba rozstrzygnięcia „konsultacyjne” będą musiały spełniać wymogi określone w artykule 124 § 1 i 2 Kpa (a tym samym zawierać oznaczenie organu administracji publicznej, datę jego wydania, oznaczenie strony lub stron, przywołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, pouczenie o trybie zażalenia i skargi,

podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jego wydania, a także stosowne uzasadnienie).

We wstępie do tych postanowień – poza przywołaniem artykułu 106 Kpa – powinny się znaleźć punkty 1⁹ lub 2¹⁰ ustępu 1 artykułu 77 *ustawy ooś* oraz właściwy paragraf rozporządzenia w sprawie podziału przedsięwzięć. Ponadto analogicznie jak przy opinii dotyczącej ewentualnej potrzeby przeprowadzenia oceny lub ustalenia zakresu raportu inspektor sanitarny może w swym stanowisku powoływać się także na artykuły 3, 4 i 37 *ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej*.

W następnej części postanowień – sentencji – należy przytoczyć warunki realizacji przedsięwzięcia, które zapewnią ograniczenie emisji i uciążliwych czynników, oraz przedstawić stanowisko w sprawie konieczności przeprowadzania ponownej oceny oddziaływania na środowisko i – w jej toku – ewentualnej oceny transgranicznej (art. 77 ust. 4 *ustawy ooś*). Wprawdzie przywołany przepis definiuje jedynie zakres uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, jednak nic nie stoi na przeszkodzie, aby opinia organu inspekcji sanitarnej odnosiła się do analogicznych kwestii. Słuszność tej interpretacji potwierdza taki sam zakres dokumentów przekazywanych obu organom w ramach konsultacji, jak również ustawowe uprawnienia inspekcji. W praktyce zarówno regionalny dyrektor ochrony środowiska, jak również stosowny organ inspekcji sanitarnej powinni tu wymienić organizacyjne sposoby ograniczania oddziaływań (np. sposób i czas prowadzenia wykopów i robót budowlanych, rozwiązania wodnościekowe, opis organizacji gospodarki odpadami, wymogi w zakresie zieleni ochronnej). Poza tym muszą także przywołać wszelkie konkretne rozwiązania techniczne czy technologiczne, które mogłyby zostać wykorzystane w procesie projektowania przedsięwzięcia i gwarantować, że jego oddziaływanie nie przekroczy standardów jakości środowiska poza granicami terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny (i zapewni spełnienie wymogu art.

144 ust. 2 *Poś*). W zależności od rodzaju działalności najczęściej będą to: odpowiednia wentylacja, elektrofiltry, instalacje do odsiarczania i odazotowania spalin, separatory, osadniki, ekrany akustyczne, nasadzenia zieleni, przejścia dla zwierząt itp. Poza listą zaleceń dotyczących realizacji i funkcjonowania przedsięwzięcia oba organy mogą nałożyć w swych postanowieniach między innymi obowiązek przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko oraz odnieść się do potrzeby prowadzenia kompensacji przyrodniczej, monitoringu czy analizy porealizacyjnej i innych warunków realizacji przedsięwzięcia.

Uzasadnienie tak sformułowanego rozstrzygnięcia powinno obejmować analizę stanu prawnego i faktycznego (art. 124 § 2 Kpa), co w praktyce oznacza wyjaśnienie nałożenia określonych warunków realizacji przedsięwzięcia, a także ewentualnych obowiązków dotyczących dalszego procesu inwestycyjnego czy też kontroli oddziaływań lub ich kompensacji. W szczególności regionalny dyrektor ochrony środowiska powinien podać przyczyny stwierdzenia ewentualnej konieczności ponownej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z ustępem 5 artykułu 77 *ustawy ooś* może nałożyć taki obowiązek, jeśli:

- analizowana dokumentacja (i w ogóle dostępne informacje) nie pozwala wystarczająco ocenić oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko,
- negatywny wpływ przedsięwzięcia na środowisko może się kumulować z oddziaływaniem innych przedsięwzięć,
- planowane przedsięwzięcie może oddziaływać między innymi na obszary Natura 2000 i pozostałe formy ochrony przyrody.

W świetle wcześniejszych ustaleń nie ma przeszkód, aby również organ inspekcji sanitarnej podniósł w swej opinii potrzebę powtórnej oceny oddziaływania na środowisko, przy czym nie powinien się on kierować możliwością oddziaływania na obszary Natura 2000 (wykracza to poza jego właściwość).

9 Dla regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

10 Dla organu inspekcji sanitarnej.

Oba postanowienia powinny zostać wydane w ciągu 30 dni od otrzymania niezbędnych dokumentów. Do tego terminu nie wlicza się czasu zawieszenia postępowania i opóźnień spowodowanych z winy stron albo z przyczyn niezależnych od organu. Warto podkreślić, że nie znajduje tutaj zastosowania artykuł 106 § 3 Kpa, zgodnie z którym wydanie tych stanowisk powinno nastąpić niezwłocznie: nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia wniosku w ich sprawie. Jednocześnie niewydanie opinii przez inspekcję sanitarną w tym terminie traktuje się jako brak zastrzeżeń. Jeśli natomiast opóźnienie dotyczy regionalnego dyrektora

ochrony środowiska, sytuacja wnioskodawcy oczekującego na rozstrzygnięcie będzie bardziej skomplikowana. Sam organ nie będzie bowiem musiał zawiadamiać strony o przyczynach zwłoki i ewentualnym nowym terminie. Stronie z kolei nie będzie służyło zażalenie w związku z niezatawieniem sprawy w terminie.

Podpisane stanowiska powinny zostać przekazane stronom postępowania (według zamieszczonego w nim wykazu); nie będzie im jednak przysługiwało prawo do wniesienia zażalenia. Oprócz stron uzgodnienie i opinię otrzymuje organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

2.1.5.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach

Wyniki oceny oddziaływania na środowisko (w tym ewentualnej oceny transgranicznej), ustalenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, zastrzeżenia składane w ramach konsultacji społecznych oraz uzgodnienie regionalnego dyrektora ochrony środowiska i opinia inspekcji sanitarnej powinny być wzięte pod uwagę przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 80 ust. 1 ustawy ooś).

W przypadku planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których nie określono obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, decyzja ta wskaże jedynie na brak potrzeby przeprowadzenia tej procedury; **warunki realizacji takiego przedsięwzięcia wynikać będą przede wszystkim z jego charakterystyki**, która stanowić będzie, podobnie jak karta informacyjna przedsięwzięcia, załącznik do takiej decyzji. Należy podkreślić, że w opisanym przypadku w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach **nie należy nakładać warunków realizacji przedsięwzięcia**, na co wskazuje między innymi artykuł 84 ustawy ooś. Przykłady obu rodzajów rozstrzygnięć (decyzji wydawanych po przepro-

wadzeniu oceny oddziaływania na środowisko i bez jej przeprowadzenia) zawierają [wzory 16a i 16b](#).

Uwaga! W odróżnieniu od dotychczasowych przepisów ustawy o prawie ochrony środowiska decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie będzie obecnie w niektórych przypadkach kończyć procesu oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć. Dlatego też poza warunkami w zakresie ochrony środowiska musi ona zawierać stanowisko dotyczące ponownej oceny oddziaływania na środowisko. Należy także podkreślić, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach będzie wydawana również dla przedsięwzięć, dla których nie przeprowadzono oceny oddziaływania na środowisko.

Ponadto inaczej niż do niedawna przepisy ustawy ooś nie przewidują możliwości dokonania cesji decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na inny podmiot.

Organy wydające decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zostały wskazane w rozdziale 2.1.2. Warto przypomnieć, że będą to przeważnie: wójt, burmistrz lub prezydent miasta, niekiedy regionalny dyrektor ochrony środowiska (dla inwestycji liniowych i sztucznych zbiorników wodnych zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, przedsięwzięć realizowanych na terenach zamkniętych i obszarach morskich, a także zmiany lasu niestanowiącego własności skarbu państwa na użytek rolny oraz w przypadku przedsięwzięć polegających na realizacji inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego), rzadko starosta (dla scalania, wymiany lub podziału gruntów) oraz dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych (w przypadku zmiany lasu stanowiącego własność skarbu państwa na użytek rolny). Właściwość miejscową tych organów określa się na podstawie lokalizacji przedsięwzięcia. Dotyczy to również gmin, które samodzielnie zamierzają je realizować. W świetle ustępu 3 artykułu 75 *ustawy ooś* będą one mogły same sobie ustalić uwarunkowania środowiskowe. Z kolei jeśli przedsięwzięcie będzie usytuowane na obszarze Bałtyku, wówczas właściwość miejscową dyrektora regionalnego, który ma wydać decyzję, określa się w odniesieniu do obszaru morskiego (na którym zaplanowano przedmiotową działalność) wzdłuż wybrzeża na terenie danego województwa (art. 75 ust. 2 *ustawy ooś*). Ponadto intencją ustawodawcy było zapobieganie sztucznemu dzieleniu przedsięwzięcia. I tak, jeżeli wykracza ono poza obszar jednej gminy, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, gdzie ma być realizowane to przedsięwzięcie. Decyzja musi być jednak wydana w porozumieniu z zainteresowanymi wójtami, burmistrzami lub prezydentami miast¹¹, na których terenie właściwości są realizowane pozostałe fragmenty inwestycji (art. 75 ust. 4 *ustawy ooś*). Analogiczny przepis dotyczy przedsięwzięć planowanych na obszarze większym niż jedno województwo, dla których

uwarunkowania środowiskowe ustala regionalny dyrektor ochrony środowiska (art. 75 ust. 5 *ustawy ooś*). Jedną decyzją będzie również wydawana dla działalności zlokalizowanych częściowo na obszarach morskich lub zamkniętych. W takich przypadkach zostanie ona wydana przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska i obejmie całe przedsięwzięcie, zarówno na obszarze morskim, jak i lądowym oraz na obszarze zamkniętym i niezamkniętym (art. 75 ust. 6 i 7 *ustawy ooś*).

Przed przystąpieniem do przygotowywania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ prowadzący postępowanie musi jeszcze sprawdzić, czy planowane przedsięwzięcie jest zgodne z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Oczywiście nie dotyczy to przypadków, w których taki plan nie został uchwalony. Poza tym wymóg porównania inwestycji z przywołanym wyżej aktem prawa miejscowego nie ma zastosowania w przypadku dróg publicznych, linii kolejowych o znaczeniu państwowym, przedsięwzięć Euro 2012 oraz poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin. Jeśli planowane przedsięwzięcie nie jest zgodne z planem miejscowym, należy wydać decyzję odmowną (art. 80 ust. 2 *ustawy ooś*). Odmowa ustalenia uwarunkowań środowiskowych powinna nastąpić również wtedy, gdy z oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w innym wariantcie niż proponowany przez wnioskodawcę, na który ten ostatni się nie zgadza. Dopiero po uzyskaniu jego akceptacji organ może dopuścić realizację inwestycji według innej, bardziej „ekologicznej” opcji (art. 81 ust. 1 *ustawy ooś*). Kolejnym powodem wydania odmownej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wskazanym w omawianych tutaj przepisach (art. 81 ust. 2 *ustawy ooś*), będzie znacząco negatywne oddziaływanie na obszar Natura 2000 – jeżeli jest możliwość realizacji przedsięwzięcia w wariantcie mniej szkodliwym (lub w ogóle nieszkodliwym) dla tego obszaru niż ten proponowany przez wnioskodawcę. Należy jednocześnie podkreślić, że jeśli zostanie wykazany brak takiego wariantu, to w takich przypadkach znajduje zastosowanie artykuł

11 Mając na uwadze istniejące orzecznictwo, wydaje się wskazane, aby to porozumienie było zawierane w formie postanowienia na podstawie art. 106 Kpa.

34 ustawy o ochronie przyrody zezwalający na realizację przedsięwzięcia szkodzącego obszarom Natura 2000, o ile wynika ono z nadrzędnego interesu publicznego, a inwestor wykona kompensację przyrodniczą. Jeżeli jednak działalność może wpłynąć znacząco negatywnie na gatunki lub siedliska priorytetowe, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach może zostać wydana – po stwierdzeniu braku rozwiązań alternatywnych – tylko w celu ochrony zdrowia i życia ludzi, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędnym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego lub w celu wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, ale w tym ostatnim przypadku dopiero po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej. Również w tej sytuacji niezbędnym warunkiem jest wykonanie kompensacji przyrodniczej.

Wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach podlega podobnym rygorom jak uzgadnianie bądź opiniowanie warunków realizacji przedsięwzięcia. Podstawowe informacje o tym, co powinna zawierać każda decyzja administracyjna, w tym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, określa artykuł 107 § 1 Kpa. Zgodnie z nim w decyzji zawsze muszą się znaleźć: oznaczenie organu administracji publicznej, data wydania decyzji, oznaczenie strony lub stron, przywołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie o trybie odwołania i skargi, a także podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jej wydania.

Jeśli chodzi o treść samej decyzji, na jej początku należy przywołać podstawę prawną – przepis powszechnie obowiązującego prawa materialnego, którym będą: punkt 1 lub 2 ustępu 2 artykułu 71¹², punkt 1, 2, 3 lub 4 ustępu 1 artykułu 75¹³ oraz artykuł 82, artykuł 84 (jeśli znajdzie zastosowanie) i ustęp 1 artykułu 85 ustawy ooś, a także właściwy paragraf rozporządzenia w sprawie podziału przedsięwzięć. Poza tym powinno się tam również znaleźć odniesienie do artykułu 104 Kpa.

W osnowie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach trzeba wskazać na wynikające z raportu, konsultacji społecznych, uzgodnienia i opinii, wyników oceny transgranicznej (jeżeli była przeprowadzona) wymagania związane z realizacją i funkcjonowaniem przedsięwzięcia. Ich układ i zakres określa ustęp 1 artykułu 82 ustawy ooś. W świetle tego przepisu w decyzji określa się **rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia wraz z warunkami wykorzystywania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania**, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia czynników uciążliwych dla terenów sąsiednich. Podobnie jak w uzgodnieniu i opinii, wydawanych w ramach oceny oddziaływania na środowisko, należy tu przywołać wszelkie organizacyjne sposoby ograniczania oddziaływań, jak sposób i czas prowadzenia wykopów oraz robót budowlanych, rozwiązania wodnościekowe, opis organizacji gospodarki odpadami, wymogi w zakresie zieleni ochronnej itp. Dodatkowo w sentencji decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach trzeba uwzględnić **wymagania dotyczące ochrony środowiska** (jak np. wentylacja, elektrofiltry, instalacje do odsiarczania i odazotowania spalin, separatory, osadniki, ekrany akustyczne, nasadzenia zieleni, przejścia dla zwierząt itp.), które są **konieczne w dokumentacji** nieodzownej przy wydawaniu późniejszych decyzji inwestycyjnych, w szczególności w projekcie budowlanym, w przypadku „decyzji budowlanych”, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego. W tej części rozstrzygnięcia mogą być ustalone także wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych (w przypadku zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii) oraz ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zachodzi taka potrzeba (w przypadku przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie w sprawie

12 W zależności od rodzaju przedsięwzięcia.

13 W zależności od organu administracji wydającego decyzję.

transgranicznego oddziaływania na środowisko). Jednocześnie w uzasadnionych przypadkach organ ustalający uwarunkowania środowiskowe nakłada obowiązek **zapobiegania, ograniczania** oraz **monitorowania** szkodliwego wpływu przedsięwzięcia na środowisko, a także wykonania **kompensacji przyrodniczej** (jeśli oddziaływania nie da się ograniczyć). Poza tym stwierdza on konieczność utworzenia **obszaru ograniczonego użytkowania**, ale tylko dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej, radiolokacyjnej, jeżeli pomimo zastosowanych rozwiązań nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska. Poza listą zaleceń dotyczących realizacji i funkcjonowania przedsięwzięcia organ wydający decyzję może nałożyć **obowiązek przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko** (bądź od niego odstąpić). Musi stwierdzić taką potrzebę na przykład wtedy, gdy informacje dostępne między innymi w raporcie nie wystarczają do pełnej oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko bądź jego realizacja będzie się wiązać z możliwością negatywnych skutków dla obszarów Natura 2000 i dla innych form ochrony przyrody albo kiedy zaistnieje ryzyko kumulacji oddziaływań (art. 82 ust. 2 *ustawy ooś*). Wskazując obowiązek przeprowadzenia ponownej oceny, organ właściwy do ustalenia uwarunkowań środowiskowych może się wypowiedzieć na temat zasadności jednoczesnego prowadzenia **oceny transgranicznej**. Na końcu osnowy ma także prawo wskazać na potrzebę przygotowania **analizy porealizacyjnej** (wówczas określa się jej zakres i termin)¹⁴.

Pozostając przy zagadnieniu sentencji decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, należy podkreślić, że ustalone w niej warunki powinny nawiązywać do organizacyjnych, technicznych i projektowych sposobów eliminowania bądź ograniczania oddziaływania na środowisko. Formułując je, organ nie może przyta-

czać brzmienia przepisów szczegółowych (np. pisać, że mają być dotrzymane standardy jakości środowiska albo że system kanalizacyjny ma spełnić warunki rozporządzenia ministra środowiska w sprawie wymogów, które należy zrealizować przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego). Nie może on także wykraczać poza granice własnych kompetencji i przepisów, na których podstawie działa (np. pisać, że wnioskodawca musi uzyskać pozwolenie na budowę, pozwolenie wodnoprawne itp.). Umieszczenie w rozstrzygnięciach administracyjnych podobnych zapisów może skutkować stwierdzeniem nieważności.

Jednocześnie przygotowanie sentencji decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z omówionymi wyżej zasadami nie przesądza jeszcze o prawidłowości całego rozstrzygnięcia. Nałożone na przedsiębiorcę warunki i obowiązki powinny zostać przekonująco uzasadnione. Wypełnienie wymogów artykułu 107 § 1 Kpa, odnoszącego się do tej części decyzji, będzie się wiązało z opisem wyjaśniania faktycznych okoliczności sprawy, ale także z ich oceną dokonaną na podstawie dowodów – dokumentacji i wyników oceny oddziaływania na środowisko. Dodatkowo w uzasadnieniu powinno się wyliczyć i wyjaśnić wszelkie rozbieżności w informacjach przedkładanych przez inwestora. Jednocześnie uzasadnienie powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Organ rozstrzygający musi tu wytłumaczyć, dlaczego zastosował dany przepis i jaka jest jego wykładnia w kontekście konkretnego przedsięwzięcia. W praktyce powinien on wyjaśnić przyczyny sformułowania poszczególnych obowiązków w zakresie ograniczania zanieczyszczeń. Poza tym, jeśli przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko, w uzasadnieniu należy zawrzeć informacje o udziale społeczeństwa, sposobie i stopniu wykorzystania zgłaszanych zastrzeżeń (art. 85 ust. 2 pkt 1 lit a, art. 37 pkt 2 *ustawy ooś*) oraz o sposobie i zakresie wykorzystania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia

¹⁴ Celem analizy porealizacyjnej będzie porównanie ustaleń zawartych w raporcie i decyzji z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko. Jeśli autorzy analizy postawią wniosek o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania, powinni załączyć kopię mapy ewidencyjnej, poświadczoną przez właściwy organ, z zaznaczonym przebiegiem granic tego obszaru (art. 83 *ustawy ooś*).

na środowisko, uzgodnień regionalnego dyrektora ochrony środowiska i opinii organu inspekcji sanitarnej, a także ewentualnych wyników oceny transgranicznej (art. 85 ust. 2 pkt 1 lit. b *ustawy ooś*). Wydając decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, organ musi też przywołać powody zażądania lub niezażądania ponownej oceny oddziaływania na środowisko, wymienione w ustępie 2 artykułu 82 *ustawy ooś*.

W każdej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach pod uzasadnieniem musi się znaleźć pouczenie o przysługujących w stosunku do niej środkach odwoławczych. Chodzi tu o opisanie, w jakim trybie i terminie można się odwołać od decyzji albo zaskarżyć ją do sądu administracyjnego. Poza klasycznymi środkami prawnymi w przypadku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przewidziano jeszcze możliwość skierowania wystąpienia przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, zawierającego przede wszystkim wnioski o stwierdzenie jej nieważności (art. 76 ust. 1 *ustawy ooś*). Ten szczególny tryb będzie miał zastosowanie w przypadku nieprawidłowości w zakresie ustalania uwarunkowań środowiskowych przez odpowiednie organy administracji, a także wydawania orzeczeń przez samorządowe kolegia odwoławcze. Jeśli Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska zdecyduje się na takie rozwiązanie, będą mu przysługiwać prawa strony w postępowaniu administracyjnym i sądowym (art. 76 ust. 2 *ustawy ooś*).

Przygotowana w ten sposób decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach będzie niepełna bez załącznika zawierającego charakterystykę przedsięwzięcia. W myśl ustępu 3 artykułu 82 *ustawy ooś* do decyzji należy dołączyć opis planowanej działalności opatrzony podpisem organu uprawnionego do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Posługując się punktem 1 ustępu 2 artykułu 52 *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, dotyczącym zakresu wniosku o ustalenie warunków zabudowy lub lokalizacji inwestycji celu publicznego, można założyć, że charakterystyka inwestycji informuje o zapotrzebo-

waniu na wodę i energię oraz zawiera opis rozwiązań z zakresu gospodarki wodnościekowej czy odpadowej, a także wskazanie innych potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej. Dodatkowo należy w niej umieścić informacje dotyczące sposobu zagospodarowania terenu i charakterystyki zabudowy, w tym przeznaczenia i gabarytów obiektów budowlanych oraz parametrów technicznych inwestycji.

W przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, kiedy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zgodnie z artykułem 84 *ustawy ooś* właściwy organ w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdza brak potrzeby przeprowadzenia tej procedury. Jeżeli decyzję wydano bez przeprowadzania oceny, uzasadnienie takiej decyzji powinno nawiązywać do uwarunkowań wymienionych w ustępie 1 artykułu 63 *ustawy ooś* (tzn. odnosić się do kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko – analogicznie jak w przypadku uzasadnienia do postanowienia o braku potrzeby przeprowadzania tej procedury). Ponadto do takiej decyzji należy dołączyć kartę informacyjną przedsięwzięcia i jego charakterystykę, gdyż to właśnie z treści tych załączników, a zwłaszcza charakterystyki, wynikać będą warunki, pod którymi dane przedsięwzięcie może być realizowane.

Omówione tu przepisy rozdziału 3 działu V *ustawy ooś* nie ograniczają się jedynie do określenia zasad ustalania środowiskowych uwarunkowań realizacji planowanego przedsięwzięcia. Zawierają one także instrukcję dotyczącą dalszego postępowania z wydaną decyzją. I tak po podpisaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ powiadamia o tym opinię publiczną, a także umożliwia zapoznanie się wszystkim zainteresowanym z jej treścią oraz dokumentacją sprawy, w tym z uzgodnieniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska i opinią organu inspekcji sanitarnej (art. 85 ust. 3 oraz art. 38 *ustawy ooś*). Dodatkowo warto podkreślić, że obowiązek upublicznienia decyzji dotyczy także decyzji wydawanych bez oceny oddziaływania na środowisko.

Następnie decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie kolejnych decyzji inwestycyjnych (wymienionych w art. 72 ust. 1 pkt 1-14 *ustawy ooś*), które będą niezbędne do realizacji przedsięwzięcia. W świetle ustępu 3 artykułu *ustawy ooś* inwestor ma cztery lata na złożenie takiego wniosku, licząc od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna. Termin ten może jednak ulec wydłużeniu o kolejne dwa lata, jeżeli realizacja przedsięwzięcia przebiega etapami i nie zmieniły się wymogi określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W takiej sytuacji konieczne będzie złożenie przez inwestora wniosku o wydłużenie tego terminu (opatrzonego odpowiednim uzasadnieniem) do organu, który wydał decyzję. Wydłużenie „terminu ważności” ostatecznej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje na podstawie ustępu 4 artykułu 72 *ustawy ooś*.

Warto podkreślić, że jedynie w przypadku opisanym wyżej nie ma potrzeby powtórzenia procedury. Natomiast zmiany decyzji będą traktowane tak, jak gdyby uwarunkowania środowiskowe były

ustalane od początku (będą one wymagały wypełnienia wszystkich wymogów omówionych wyżej – art. 87 *ustawy ooś*). Jest to tym dotkliwsze dla przedsiębiorców, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organ wydający późniejsze decyzje inwestycyjne (art. 86 *ustawy ooś*). Tym samym większość zmian w dokumentacji technicznej przygotowywanej na późniejszym etapie procesu inwestycyjnego, które okażą się niezgodne z wcześniejszymi ustaleniami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, będzie wymagać przeprowadzenia procedury określonej w przepisach *ustawy ooś* ze wszystkimi jej etapami i w rezultacie wydania nowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (albo jej zmiany). Wyjątkiem w tym zakresie, dopuszczającym modyfikacje środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia, będzie możliwość przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem pozwolenia na budowę, zezwolenia na realizację inwestycji drogowej lub na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego, na podstawie punktu 2 ustępu 1 artykułu 88 *ustawy ooś*.

2.1.6.

Schematy postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

O ile wcześniejsza część była poświęcona omówieniu generalnych zasad oceny oddziaływania na środowisko i poszczególnych elementów wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o tyle ten rozdział przedstawia propozycję schematów, według których będzie przebiegało wydawanie tego rozstrzygnięcia. Zaproponowane poniżej scenariusze będą dotyczyły:

- przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,

- inwestycji liniowych i sztucznych zbiorników wodnych stanowiących przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których uwarunkowania środowiskowe ustala regionalny dyrektor ochrony środowiska,
- przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

2.1.6.1. Ocena oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko

Przebieg postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko przedstawia schemat nr 2 umieszczony niżej. Wynika z niego, że w przypadku tego typu działalności przedsiębiorca, składając wniosek o ustalenie uwarunkowań środowiskowych, może (w razie możliwości oddziaływań transgranicznych – musi) zwrócić się do organu administracji (najczęściej wójta, burmistrza, prezydenta miasta) z prośbą o ustalenie zakresu raportu. Pytając o taki zakres, wnioskodawca przedkłada kartę informacyjną przedsięwzięcia. Wtedy organ zwraca się do regionalnego dyrektora ochrony środowiska i powiatowego inspektora sanitarnego¹⁵ o opinię w tej sprawie (mają oni 14 dni na jej wydanie). Procedura tzw. scopingu kończy się wydaniem stosownego postanowienia na podstawie artykułu 123 Kpa (po 30 dniach). Zarówno na opinię regionalnego dyrektora ochrony środowiska i powiatowego inspektora sanitarnego, jak również na postanowienie organu prowadzącego postępowanie nie przysługuje zażalenie. Po określeniu zakresu raportu organ zawiesza postępowanie w drodze postanowienia, na które przysługuje prawo do zażalenia, do czasu przedłożenia gotowej dokumentacji.

Jeżeli przedsiębiorca nie chce lub nie musi korzystać z możliwości określenia zakresu raportu, załącza go do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w ramach określonych w artykule 66 *ustawy ooś*.

Dopiero złożenie wniosku razem z raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko pozwala wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta podać stosowne informacje do wiadomości publicznej i umożliwia zainteresowanym składanie uwag i wniosków w ciągu 21 dni. Poinformowanie opinii publicznej odbywa się w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie urzędu, przez obwieszczenia w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia, za pośrednictwem BIP-u i ewentualnie przez zamieszczenie ogłoszenia w prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości albo miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania. W razie sprzeciwów miejscowej ludności – i jeśli przyspieszy to procedurę – organ może przeprowadzić rozprawę administracyjną otwartą dla społeczeństwa (por. rozdz. 2.1.4.2).

Ustalenie uwarunkowań środowiskowych wymaga, poza konsultacjami społecznymi, uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska i zaopiniowania przez inspektora sanitarnego w trybie artykułu 106 Kpa.

15 Lub innych organów wymienionych w art. 78 *ustawy ooś*.

fot. Printomato

Organ gminy, występując o uzgodnienie i opinię, przedkłada wnioski o wydanie decyzji, raport o oddziaływaniu na środowisko oraz wyrys i wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (jeśli został on uchwalony; uwaga: *ustawa ooś* określa wyjątki od tego obowiązku). Wydawanie tych postanowień, co do których nie służy zażalenie, będzie trwało 30 dni.

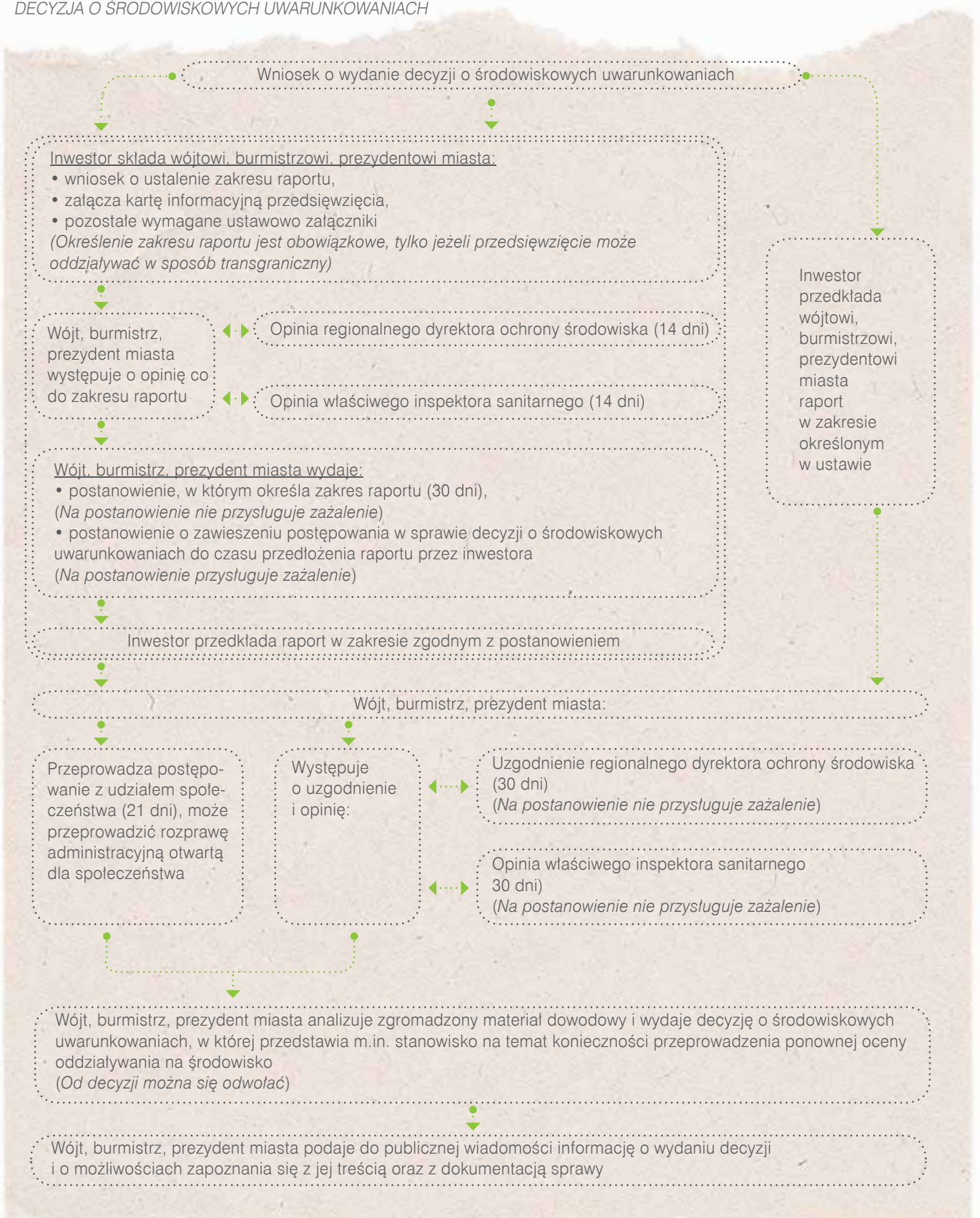
Przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wójt, burmistrz lub prezydent miasta rozpatruje wniosek inwestora wraz z załącznikami (w tym raportem), stanowiska właściwych organów, uwagi i wnioski opinii publicznej oraz ewentualne wyniki oceny transgranicznej. Informacje o wszystkich etapach oceny oddziaływania na środowisko (w tym o udziale społeczeństwa) muszą się znaleźć w uzasadnieniu do decyzji. Ponadto organ musi powiadomić ogół o wydaniu decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy.

Strony postępowania niezadowolone z ustaleń zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach mogą się od niej odwołać (art. 127 § 1 Kpa).

Przebieg procedury zmierzającej do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wygląda nieco inaczej dla inwestycji liniowych (dróg, linii kolejowych, gazociągów, rurociągów, linii elektroenergetycznych itp.) oraz sztucznych zbiorników wodnych, które kwalifikują się do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (por. [schemat nr 3](#)). W tym przypadku decyzję środowiskową wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska, dlatego jedynym organem biorącym udział w procedurze jest wojewódzki inspektor sanitarny (wynika to z art. 6 *ustawy ooś*). Poza tym przebieg postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przypomina scenariusz omówiony wyżej.

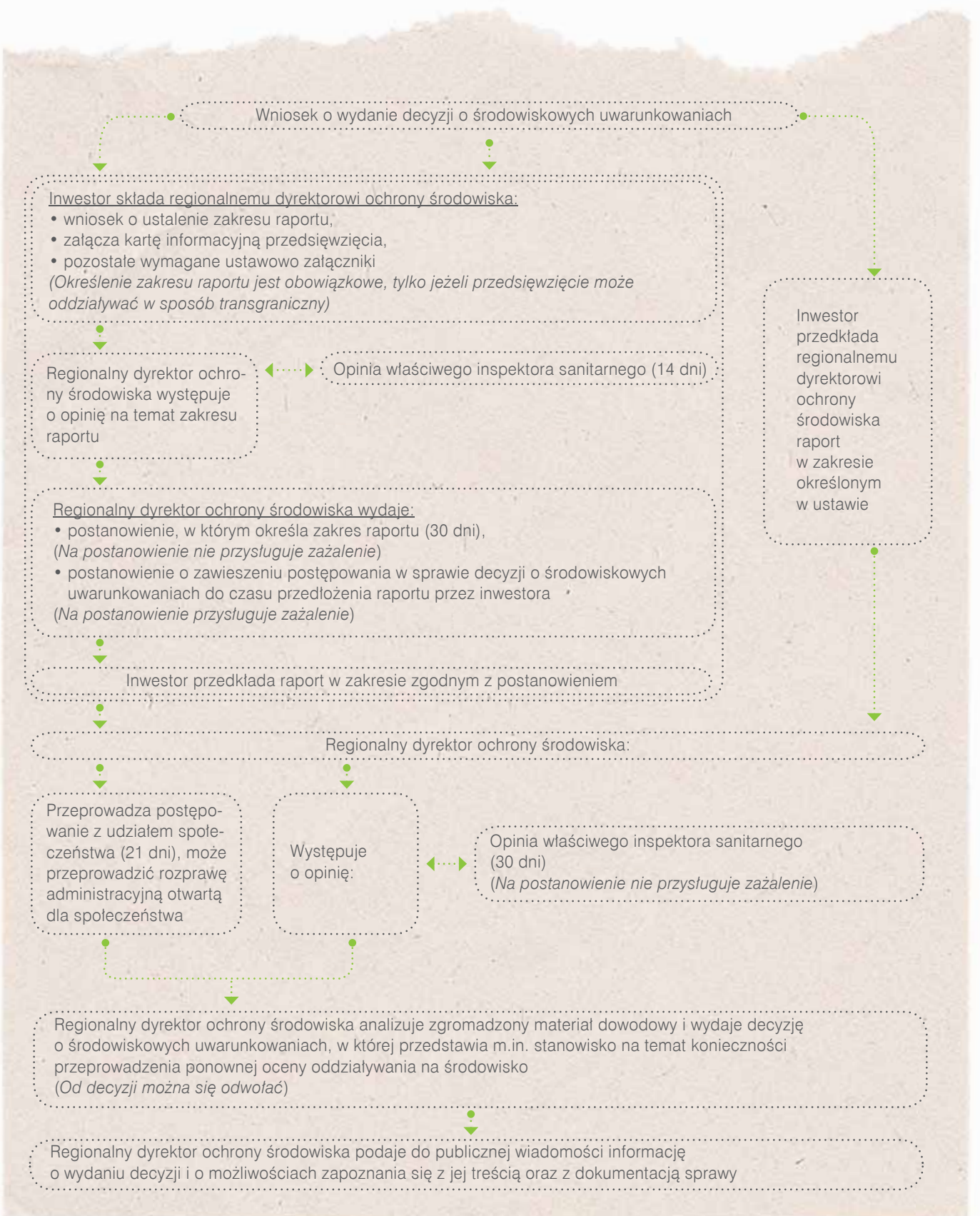
Schemat nr 2

OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PRZEDSIĘWZIĘCIA MOGĄCEGO ZAWSZE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO
DECYZJA O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

Schemat nr 3

OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PRZEDSIĘWZIĘCIA MOGĄCEGO ZAWSZE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO
DECYZJA O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH WYDAWANA PRZEZ RDOŚ

2.1.6.2. Ocena oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

Postępowanie zmierzające do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko odbywa się zupełnie inaczej. Jego przebieg ilustruje schemat nr 4 umieszczony niżej. Widać na nim, że do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestor zawsze dołącza kartę informacyjną przedsięwzięcia. Kolejnym etapem procedury jest przesądzenie, czy prowadzenie oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane. O takim obowiązku rozstrzyga organ gminy po zapoznaniu się z dokumentacją załączoną do wniosku oraz po zasięgnięciu niewiążących opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska i powiatowego (najczęściej) inspektora sanitarnego, co do których nie przysługuje zażalenie.

Jeżeli planowane przedsięwzięcie wiąże się między innymi z zastosowaniem nowych technologii, budzi sprzeciw okolicznej ludności, może negatywnie wpłynąć na chronioną faunę lub florę bądź stwarza zagrożenie oddziaływania transgranicznego¹⁶, będzie wymagana ocena oddziaływania na środowisko. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta nakłada ten obowiązek w formie postanowienia, w stosunku do którego służy zażalenie (art. 65 ust. 2 ustawy ooś). W rozstrzygnięciu tym właściwy organ określa zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Po sporządzeniu raportu wnioskodawca (zgodnie z postanowieniem) przedkłada go do urzędu. Następnie wójt, burmistrz lub prezydent miasta podaje informacje o tym wniosku i o raporcie do wiadomości publicznej. Zawiadamia także społeczeństwo o możliwości składania uwag i wniosków w ciągu 21 dni (por. rozdz. 2.1.4.2). Podanie do publicznej wiadomości następuje w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie urzędu, przez obwieszczenie w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia, za pośrednictwem BIP-u i ewentualnie przez ogłoszenie w prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości bądź miejscowo-

ściach właściwych ze względu na przedmiot postępowania. W ramach postępowania z udziałem społeczeństwa może zostać przeprowadzona rozprawa administracyjna otwarta dla publiczności.

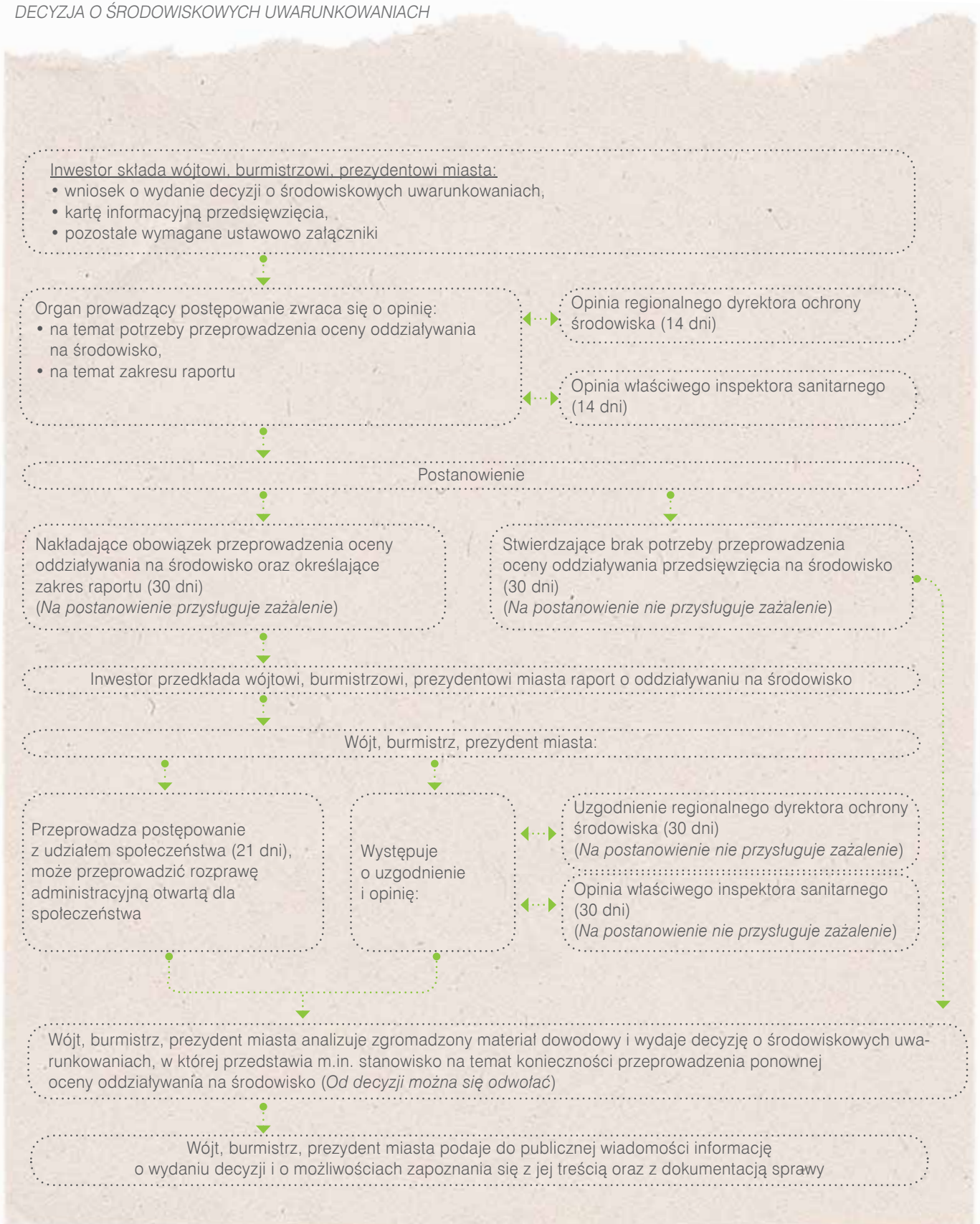
Przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko wymaga, poza udziałem społeczeństwa, uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska i zaopiniowania warunków realizacji przedsięwzięcia przez inspekcję sanitarną w trybie artykułu 106 Kpa. Organ gminy, występując o uzgodnienie i opinię, przedkłada wniosek o wydanie decyzji, raport o oddziaływaniu na środowisko oraz wyrys i wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (uwaga: *ustawa ooś* określa wyjątki od tego obowiązku). Wydawanie tych postanowień, co do których stronom nie przysługuje zażalenie, będzie trwało 30 dni.

Przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedzonej oceną oddziaływania na środowisko wójt, burmistrz lub prezydent miasta rozpatruje wniosek inwestora wraz z załącznikami (w tym raportem o oddziaływaniu na środowisko), otrzymane uzgodnienie i opinię oraz uwagi i wnioski opinii publicznej, a także ewentualne wyniki oceny transgranicznej. Informacje o wszystkich elementach oceny oddziaływania na środowisko muszą się znaleźć w uzasadnieniu decyzji. Ponadto organ jest zobowiązany do powiadomienia ogółu o wydaniu decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy. Również w tym przypadku strony postępowania niezadowolone z ustaleń zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach mogą się od niej odwołać (art. 127 § 1 Kpa).

Jeśli organ prowadzący postępowanie zrezygnuje z obowiązku prowadzenia oceny, wójt, burmistrz prezydent miasta wyda decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, której integralną częścią będzie karta informacyjna przedsięwzięcia i jego charakterystyka. W uzasadnieniu takiej decyzji powinny zostać przywołane

¹⁶ Wszystkie przesłanki, które powinny być brane pod uwagę przy rozstrzygnięciu, czy ocena oddziaływania na środowisko powinna zostać prowadzona, określa art. 63 ust. 1 ustawy ooś.

Schemat nr 4
 OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PRZEDSIĘWZIĘCIA MOGĄCEGO POTENCJALNIE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ
 NA ŚRODOWISKO
 DECYZJA O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

przesłanki z ustępu 1 artykułu 63 *ustawy o oś*, na których podstawie odstąpiono od przeprowadzania oceny. Strony postępowania niezadowolone z ustaleń zawartych

w decyzji mogą się od niej odwołać (art. 127 § 1 Kpa). Decyzję tę należy również upublicznić.

2.2. Ponowna ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

W świetle omawianych tu przepisów *ustawy o oś* decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach nie musi kończyć procesu oceny oddziaływania na środowisko. Może się zdarzyć, że informacje dotyczące planowanego przedsięwzięcia (zwłaszcza rozwiązań projektowych), dostępne na etapie ustalania uwarunkowań środowiskowych, będą zbyt ogólne i nieprecyzyjne, aby w pełni zidentyfikować możliwe oddziaływania oraz zaproponować ostateczną listę działań zapobiegawczych i łagodzących. Będzie to dotyczyło w szczególności postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, które przeprowadzono przed uzyskaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, kiedy to inwestorzy rzadko dysponują wyczerpującymi danymi na temat inwestycji. Dodatkowo w ciągu ustawowych czterech lat „obowiązywania” decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (z możliwością przedłużenia o kolejne dwa) mogą się zmienić okoliczności, w których analizowano planowane przedsięwzięcie i jego potencjalny wpływ na środowisko. Zanim przedsiębiorca wystąpi z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę, w otoczeniu planowanego projektu mogą się pojawić inne obiekty czy instalacje i wywołać efekt nieuwzględnionej nigdzie kumulacji oddziaływań. Ponadto, jak pokazuje praktyka, sami inwestorzy chcą mieć możliwość modyfikacji zatwierdzonych wcześniej rozwiązań (np. zastąpienia jednych urządzeń innymi),

co wynika choćby z postępu technicznego zachodzącego w czasie „obowiązywania” decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W podobnych sytuacjach będzie możliwe, a niekiedy wręcz wymagane, powtórzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. Będzie ono wprawdzie nawiązywać do zasad prowadzenia oceny przed uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a niektóre jego elementy będą nawet przebiegały tak samo, niemniej należy odnotować kilka znaczących różnic.

Po pierwsze, ponowna ocena oddziaływania na środowisko będzie się odbywać w ramach wydawania:

- decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych¹⁷, wydawanych na podstawie ustawy o prawie budowlanym,
- decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wydawanej zgodnie z ustawą o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, zwanej dalej specustawą drogową,
- decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego, wydawanej na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego.

¹⁷ Dla jasności dalszych wywodów wymienione tu decyzje dalej nazwano pozwoleniami wydawanymi w trybie ustawy o prawie budowlanym.

Oznacza to, że do przeprowadzenia tej procedury nie wystarczy znajomość reguł określonych *ustawą ooś*, ale konieczne będzie spełnienie dodatkowych wymogów związanych z wymienionymi powyżej regulacjami. Dotyczy to w szczególności: zakresu, formy wniosku i dokumentacji umożliwiających wszczęcie postępowań, w ramach których będzie przeprowadzana ponowna ocena oddziaływania na środowisko; organów administracji wydających pozwolenia na budowę lub zezwolenia na realizację inwestycji drogowej albo zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego; terminów wydawania tych decyzji czy wreszcie samych decyzji, ich zawartości, podstawy prawnej, uzasadnienia itp.

Po drugie, w przeciwieństwie do procedur realizowanych w ramach ustalania uwarunkowań środowiskowych powtórna ocena oddziaływania na środowisko będzie przeprowadzana przed **uzgodnieniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska**. Tym samym jej rezultaty zostaną zapisane w formie postanowienia, a nie decyzji administracyjnej. Wprawdzie w świetle obowiązującego orzecznictwa uzgodnienie wiąże wydającego decyzję końcową, jednak ostatnie słowo w zakresie realizacji przedsięwzięcia będzie miał inny organ administracji niż ten, który prowadził ocenę oddziaływania na środowisko. Inaczej też niż przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach za część oceny – konsultacje społeczne – odpowiada tutaj nie organ prowadzący procedurę oceny oddziaływania na środowisko, lecz ten, kto wydaje rozstrzygnięcie (decyzję budowlaną lub decyzje o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej albo lotniska użytku publicznego).

Po trzecie, inny będzie też zakres dokumentacji w sprawie oceny oddziaływania na środowisko składanej wraz z wnioskiem o pozwolenia wydawane w trybie ustawy o prawie budowlanym lub zezwolenia na realizację inwestycji drogowej czy zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego. O ile raport o oddziaływaniu na środowisko sporządzany w ramach ustalania uwarunkowań środowiskowych może zawierać ogólne informacje o planowanym

przedsięwzięciu i związanych z nim emisjach, o tyle raport opracowywany na potrzeby ponownej procedury musi nawiązywać do szczegółowych, ostatecznych rozwiązań projektowych i technicznych. Jeżeli ocena ma być przeprowadzana, należy przyjąć, że w ramach wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poddano analizie i ostatecznie zaakceptowano lokalizację działalności (wybraną z różnych, proponowanych wariantów), zaś druga procedura da pełen obraz jej oddziaływań i pozwoli na precyzyjne zaproponowanie działań eliminujących, ograniczających i łagodzących możliwe negatywne skutki dla środowiska.

Przesądzenie o potrzebie ponownej oceny oddziaływania na środowisko nie następuje w sposób dowolny. Jak wskazano w rozdziale 2, ta procedura może zostać przeprowadzona **tylko** w trzech przypadkach, a mianowicie jeśli taki obowiązek wskazano wcześniej w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na wniosek inwestora oraz w przypadku zmian dotyczących przedsięwzięcia względem ustaleń zapisanych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Jednocześnie wbrew mylącemu tytułowi rozdziału 4 w dziale V *ustawy ooś* – *Ponowne przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko* – możliwe jest dokonanie oceny w ramach wydawania pozwoleń w trybie ustawy o prawie budowlanym lub zezwolenia na realizację inwestycji drogowej bądź zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego, nawet jeśli nie była ona przeprowadzana na wcześniejszym etapie procesu inwestycyjnego. Dotyczy to między innymi przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których w ramach wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie nałożono obowiązku przeprowadzenia oceny, a w których przypadku wnioskodawca poprosił o przeprowadzenie tej procedury (art. 88 ust. 1 pkt 1 *ustawy ooś*) na etapie wydawania pozwoleń w trybie ustawy o prawie budowlanym lub zezwolenia na realizację inwestycji drogowej albo lotniska użytku publicznego. Dokonanie pierwszej i jedynej oceny oddziaływania na środowisko w ramach wydawania tych

decyzji będzie miało miejsce również wtedy, gdy zakres przedstawiony we wniosku o ich wydanie będzie się różnił od wcześniejszych zapisów zawartych w charakterystyce przedsięwzięcia, która jest załącznikiem do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 88 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś).

Jak widać, przebieg tej procedury może być różny. Wprawdzie rodzaj przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko nie będzie miał na to żadnego wpływu, jednak powtórna ocena będzie prowadzona inaczej, w zależności od powodów jej wszczęcia. Schematy postępowania dla poszczególnych przypadków zamieszczono w rozdziale 2.2.2., niżej opisano zaś każdy element ponownej oceny oddziaływania na środowisko.

Należy przy tym pamiętać, że zgodnie z ustępem 6a artykułu 35 ustawy o prawie budowlanym, jeżeli w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę przeprowadzana jest ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, nie stosuje się przepi-

sów dotyczących kar za niewydanie decyzji w terminie 65 dni.

Analogicznie, zgodnie z ustępem 3 artykułu 11h specustawy drogowej, do terminu, w jakim ma być wydana decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (90 dni), nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa na dokonanie określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu. Specustawa lotniskowa również zakłada takie rozwiązanie; do przewidzianego ustawowo terminu na wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego (95 dni) nie wlicza się terminów zaplanowanych w odrębnych przepisach na dokonanie określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu (art. 11 ust. 3 specustawy lotniskowej).

2.2.1.

Elementy ponownej oceny oddziaływania na środowisko

Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami ponowna ocena oddziaływania na środowisko jest częścią postępowań o pozwolenia wydawane na podstawie ustawy o prawie budowlanym, o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej lub o zezwolenie na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że w świetle ustępu 3 artykułu 29 ustawy o prawie budowlanym, dodanego przez punkt 3 (litera „b”) artykułu 140 ustawy ooś, dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymagane jest wydawanie pozwo-

leń na budowę¹⁸, co oznacza, że nie można dokonać zgłoszeń. Podstawowym warunkiem przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko będzie zatem złożenie odpowiednio przygotowanego wniosku do następujących organów:

- starosty – na podstawie ustępu 2 artykułu 82 ustawy o prawie budowlanym (w przypadku pozwolenia na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz pozwolenia na wznowienie robót) lub na podstawie ustępu 1 artykułu 11a specustawy drogowej (w przypadku dróg powiatowych i gminnych),

¹⁸ Zgodnie ze specustawą drogową i specustawą lotniskową zamiast właściwych decyzji lokalizacyjnych i pozwolenia na budowę pozyskuje się odpowiednio decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

- wojewody – na podstawie ustępu 3 artykułu 82 ustawy o prawie budowlanym (w przypadku pozwolenia na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz pozwolenia na wznowienie robót wydawanych dla przedsięwzięć zaplanowanych na obszarach morskich, przedsięwzięć służących kształtowaniu zasobów wodnych, dróg publicznych krajowych i wojewódzkich, przedsięwzięć usytuowanych na obszarze kolejowym, lotnisk cywilnych, przedsięwzięć zlokalizowanych na terenach zamkniętych) lub na podstawie ustępu 1 artykułu 11a specustawy drogowej (w przypadku dróg krajowych i wojewódzkich) bądź artykułu 3 specustawy lotniskowej (w przypadku lotnisk użytku publicznego).

Oczywiście wniosek o wydanie pozwolenia na budowę (i pozostałych decyzji „budowlanych”) wraz z załącznikami powinien spełniać wymogi ustępu 2 artykułu 33 ustawy o prawie budowlanym oraz Rozporządzenia ministra infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie wzorów: wniosku o pozwolenie na budowę, oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane i decyzji o pozwoleniu na budowę (Dz. U. Nr 120 poz. 1127 ze zm.) (por. [wzór 18](#)).

Kwestie zakresu informacji, które muszą się znaleźć w podaniu o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej, reguluje przepis z ustępu 1 artykułu 11d specustawy drogowej, natomiast zakres wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego określa ustęp 1 artykułu 6 specustawy lotniskowej.

Należy tu wspomnieć, że pod wymienionym w przywołanych przepisach pojęciem decyzji administracyjnych – wymaganych odrębnymi przepisami – które będą załączane do wniosku o te trzy decyzje, kryją się również decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 33 ust. 2 pkt 1 ustawy o prawie budowlanym, art.

11d ust. 1 pkt 9 specustawy drogowej oraz art. 6 ust. 1 pkt 7 specustawy lotniskowej w związku z art. 72 ust. 3 ustawy o oś). Jednocześnie z listy dokumentów, które będą przedkładane do wniosku o pozwolenie na budowę, określonej w ustępie 2 artykułu 33 i w punkcie 3 ustępu 1 artykułu 35 ustawy o prawie budowlanym, wykluczono opinie i uzgodnienia wydawane w toku oceny oddziaływania na środowisko i oceny oddziaływania na obszar Natura 2000¹⁹ (art. 33 ust. 2 pkt 1 ustawy o prawie budowlanym).

Podobnie jak w przypadku wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, również wszczęcie postępowania dotyczącego pozwolenia na budowę (ale także zezwolenia na realizację inwestycji drogowej oraz zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego) będzie wymagało ustalenia i powiadomienia stron postępowania. Należy więc wspomnieć o nowych regulacjach w tym zakresie. Jest to tym ważniejsze, że do niedawna stroną postępowania w sprawie pozwoleń na budowę definiowano inaczej niż stroną postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. Obecnie zasady udziału stron (w tym organizacji ekologicznych) w ocenie oddziaływania na środowisko będą zawsze takie same, niezależnie od etapu procesu inwestycyjnego i decyzji, przed którą będzie ona przeprowadzana. Tym samym również w przypadku postępowań w sprawie pozwoleń na budowę (a także decyzji wynikających ze specustawy drogowej i specustawy lotniskowej) **wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (z udziałem społeczeństwa)** status strony przysługuje wszystkim, których interesu prawnego bądź obowiązku dotyczy postępowanie albo tym, którzy żądają czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Analogiczne uprawnienia będą też przysługiwały organizacjom ekologicznym. Ponadto będą się one mogły odwoływać od pozwoleń na budowę

¹⁹ Nie dotyczy to załączników dodawanych do wniosku o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej. W odróżnieniu od ustawy o prawie budowlanym przepis art. 11d ust. 1 specustawy drogowej określa zamkniętą listę konkretnych opinii (pkt 8), a następnie zobowiązuje wnioskodawcę do dołączenia decyzji administracyjnych wymaganych odrębnymi przepisami (pkt 9). Podobnie przepis art. 6 ust. 1 specustawy lotniskowej określa zamkniętą listę konkretnych opinii (pkt 9), a następnie zobowiązuje wnioskodawcę do dołączenia decyzji administracyjnych wymaganych odrębnymi przepisami (pkt 11), przy czym w pkt. 7 określa jednoznacznie obowiązek dodania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do wniosku.

(i odpowiednio decyzji wydanych na podstawie specustawy drogowej i specustawy lotniskowej) i zaskarżać je, nawet jeśli nie brały udziału w ich wydawaniu. Zniesienie dotychczasowych regulacji w ustawie o prawie budowlanym (w stosunku do ocen oddziaływania na środowisko), przewidujących zawężanie stron postępowania w sprawie pozwolenia na budowę tylko do inwestora oraz właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządców nieruchomości znajdujących się na obszarze oddziaływania obiektu, nastąpiło w związku z punktem 2 artykułu 140 *ustawy ooś*.

Ponadto w przypadku postępowań w sprawie pozwoleń na budowę, zezwoleń na realizację inwestycji drogowej lub inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego, w ramach których będzie przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko, należy dołączyć raport o oddziaływaniu na środowisko w trzech egzemplarzach i dodatkowo w wersji elektronicznej.

W przypadku przedsięwzięć, dla których obowiązek przeprowadzenia ponownej oceny określono w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, raport ten będzie przedkładany właściwemu organowi razem (jednocześnie) z wnioskiem o pozwolenie na budowę (czy inne decyzje „budowlane”), zezwolenie na realizację inwestycji drogowej lub zezwolenie na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Podobnie będzie tam, gdzie ponowna ocena zostanie przeprowadzona na prośbę podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia. W takiej sytuacji do wniosku o wydanie któregoś ze wspomnianych pozwoleń powinna zostać załączona (oprócz raportu) wyrażona deklaracja dotycząca powtórnej procedury.

Jednocześnie należy zauważyć, że inwestor wnoszący o przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko może, zamiast raportu, przedłożyć kartę informacyjną przedsięwzięcia. W świetle ustępu 2 artykułu 88 *ustawy*

oś będzie mu bowiem przysługiwała możliwość wystąpienia do starosty lub wojewody (właściwych do wydania pozwoleń) z wnioskiem o określenie zakresu raportu (będzie to konieczne w przypadku, gdy przedsięwzięcie może oddziaływać na środowisko w sposób transgraniczny). Organ, ustalając zakres raportu, kieruje się odpowiednio zasadami określonymi w artykułach 69 i 70 *ustawy ooś* wyłożonymi w rozdziale 2.1.3. Musi zatem wystąpić o opinię regionalnego dyrektora ochrony środowiska i organu inspekcji sanitarnej (14 dni na opinię – [wzory 19 i 20](#)) i w ciągu 30 dni wydać postanowienie, w stosunku do którego nie będzie służyło zażalenie ([wzór 21](#)). Określając zakres raportu, organ (starosta albo wojewoda) może odstąpić od pewnych jego elementów²⁰ (opisu wariantu zerowego, przedstawiania zagadnień w wersji graficznej, analizy konfliktów społecznych i propozycji monitoringu), a także wskazać metody i zakres badań oraz rodzaje rozwiązań alternatywnych, oddziaływania czy elementy środowiska wymagające głębszej analizy. Do czasu uzupełnienia wniosku o raport o oddziaływaniu na środowisko²¹ postępowanie o wydanie pozwolenia na budowę (czy innych pozwoleń „budowlanych”), zezwolenia na realizację inwestycji drogowej lub zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego zostaje zawieszona w drodze postanowienia ([wzór 22](#)).

Warto w tym miejscu zauważyć, że pomimo tego, iż artykuły 69 i 70 stosuje się do etapu ustalania zakresu raportu dla przedsięwzięć z I grupy, to – z powodu braku właściwych przepisów w tej dziedzinie dla przedsięwzięć z II grupy – przez pojęcie „odpowiedniego stosowania” wspomnianych artykułów w toku ponownej oceny należy rozumieć możliwość odniesienia ich również do ustalania zakresu raportu dla przedsięwzięć z II grupy. Za taką interpretacją przemawia to, że podczas ponownej oceny przedsięwzięć z II grupy nie występuje

20 Nie dotyczy to dróg i linii kolejowych zaliczonych do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

21 Art. 88 ust. 4 *ustawy ooś* wskazuje na konieczność zawieszenia przez organ postępowania w sprawie wydania decyzji do czasu zakończenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Niemniej jednak, mając na uwadze jego obowiązek zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa, który stanowi część procedury ponownej oceny oddziaływania na środowisko (art. 90 ust. 2 pkt 1), postępowanie powinno zostać zawieszona do czasu przedłożenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (będącego podstawowym dokumentem przedstawianym społeczeństwu w toku takich konsultacji). Należy też podkreślić, że konieczność zawieszenia postępowania we wspomnianym trybie nie dotyczy przypadków, w których obowiązek przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko wynika z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

etap screeningu, a to właśnie na nim w przypadku tego rodzaju przedsięwzięć jest jednocześnie ustalany zakres raportu (jeśli zostanie określony obowiązek przeprowadzenia oceny).

Postępowanie o wydanie tej decyzji zawieszają się również w trzecim przypadku, w którym przeprowadza się ponowną ocenę oddziaływania na środowisko, tzn. kiedy jest ona wymagana w związku z wezwaniem starosty lub wojewody (na podstawie art. 88 ust. 1 pkt 2 *ustawy ooś*). Jeżeli właściwy organ stwierdzi, że informacje o planowanym przedsięwzięciu przedkładane na tym etapie procesu inwestycyjnego odbiegają od zapisów w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, nakłada obowiązek sporządzenia raportu w drodze postanowienia, ustalając jednocześnie jego zakres (art. 88 ust. 3 *ustawy ooś*). W stosunku do tego postanowienia stronom przysługuje zażalenie ([wzór 23](#)).

Właściwa procedura oceny oddziaływania na środowisko zaczyna się z chwilą złożenia kompletnego raportu o oddziaływaniu na środowisko. Jak już wcześniej zauważono, dokument ten powinien zostać złożony do organu odpowiedzialnego za wydanie pozwolenia na budowę (czy innych decyzji „budowlanych”), zezwolenia na realizację inwestycji drogowej lub zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego. Jeśli organ stwierdzi braki formalne w raporcie (lub innych elementach podania i jego załączników), powinien wezwać wnioskodawcę do ich usunięcia w ciągu 7 dni (na podstawie art. 64 Kpa – [wzór 3](#)). Nieusunięcie luk we wskazanym czasie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania. Zważywszy na możliwe skutki, jakie wadliwe raporty niosą dla procedury w sprawie pozwoleń na budowę, zezwoleń na realizację inwestycji drogowych i zezwoleń na realizację inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego, warto poświęcić kilka słów na omówienie tej kwestii.

Raport o oddziaływaniu na środowisko przygotowywany na potrzeby wydania tych pozwoleń powinien

spełniać wymogi określone w artykule 67 *ustawy ooś*, tzn. zawierać informacje, o których mowa w artykule 66 *ustawy ooś* (por. rozdział 2.1.4.1.), **uzupełnione o szczegóły odpowiednie do posiadanych danych wynikających z projektu budowlanego**. Treść raportu powinna także **nawiązywać do informacji uzyskanych po wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**, a także decyzji inwestycyjnych wymienionych w ustępie 1 artykułu 72 *ustawy ooś* (poza pozwoleniami na budowę oraz zezwoleniami na realizację inwestycji drogowej i inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego²²), wymaganych dla planowanego przedsięwzięcia (art. 67 pkt 1 *ustawy ooś*). Oznacza to, że w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przygotowywanym na potrzeby pozwoleń na budowę (czy innych decyzji „budowlanych”), zezwoleń na realizację inwestycji drogowej oraz zezwoleń na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego nie należy formułować zaleceń dotyczących kwestii przesądzonych we wcześniejszych rozstrzygnięciach (np. dotyczących lokalizacji przedsięwzięcia, jej wariantów i ewentualnych zmian w tym zakresie). Zamiast tego autorzy takich raportów muszą wykorzystać dostępną na tym etapie dokumentację techniczną i porównać, czy – a jeśli tak, to jak – uwzględniono w niej wymagania dotyczące ochrony środowiska określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i przywołanych wyżej decyzjach inwestycyjnych, o ile były one wymagane (art. 67 pkt 2 *ustawy ooś*).

Po otrzymaniu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko starosta lub wojewoda składa wniosek o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Do tego wystąpienia dołącza raport, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach i wnioski o wydanie wspomnianych pozwoleń wraz z wszystkimi załącznikami, w tym z projektem budowlanym (art. 89 *ustawy ooś*).

Przed uzgodnieniem regionalnego dyrektora ochrony

²² Zważywszy na wcześniejszy komentarz o pewnych nieścisłościach w ustawie ooś wynikających ze zmian wprowadzonych przepisami specustawy lotniskowej, przepis art. 67 należy rozumieć zgodnie z intencją ustawodawcy, a nie z jego dosłownym, aktualnym brzmieniem. Tym samym tak jak pozostałe przepisy *ustawy ooś* wskazują na intencję ustawodawcy (np. art. 88 i dalsze), tak również art. 67 należy odnosić do raportu sporządzanego w ramach ponownej oceny oddziaływania na środowisko, która stanowi część postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

środowiska kończącym proces ponownej oceny oddziaływania na środowisko muszą się jeszcze odbyć konsultacje ze społeczeństwem i z właściwymi organami administracji. Do udziału społeczeństwa organizowanego na tym etapie procesu inwestycyjnego stosuje się zasady obowiązujące w tym zakresie na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wyjaśnione w rozdziale 2.1.4.2. (art. 90 ust. 2 pkt 1 *ustawy ooś*). W omawianym przypadku za przeprowadzenie postępowania z udziałem społeczeństwa będzie odpowiadał jednak nie organ dokonujący oceny (czyli regionalny dyrektor ochrony środowiska), lecz organ wydający pozwolenie na budowę (czy jedną z decyzji „budowlanych”), zezwolenie na realizację inwestycji drogowej lub zezwolenie na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego. W tym celu regionalny dyrektor ochrony środowiska musi wystąpić ze stosownym wnioskiem do starosty lub wojewody, który następnie powiadomi opinię publiczną między innymi o ponownej ocenie oddziaływania na środowisko, możliwości zapoznania się z dokumentacją, zgłaszania uwag czy wniosków itp. ([wzór 13a](#)). Właściwy organ musi także zebrać wszystkie komentarze i przekazać je regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska. W razie takiej potrzeby starosta lub wojewoda powiadamia o rozprawie administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, organizuje ją i sporządza z niej protokół wraz z opisem zgłaszanych opinii (również przekazywany regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska). Jednakże biorąc pod uwagę cel rozprawy i przypadki, w których może być ona przeprowadzona, wydaje się, że decyzja o jej zorganizowaniu powinna być skonsultowana z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Organ przeprowadzający konsultacje społeczne pełni bowiem w tym zakresie funkcję pomocniczą, organizacyjną i wspierającą regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Nie musi tym samym ustosunkowywać się do zgłaszanych zastrzeżeń ani formułować stanowiska na temat ich ewentualnego wykorzystania przy podejmowaniu rozstrzygnięcia. Natomiast za rozpatrzenie zgłoszonych uwag i wniosków, a także za przygotowanie informacji o konsultacjach

fot. Printomato

społecznych, sposobie i zakresie wykorzystania zastrzeżeń odpowiada regionalny dyrektor ochrony środowiska (art. 90 ust. 4 i art. 91 ust. 2 pkt 1 *ustawy ooś*).

Znacznie prostsze będzie przeprowadzenie kolejnego elementu ponownej oceny oddziaływania na środowisko – konsultacji z właściwym organem administracji. Regionalny dyrektor ochrony środowiska po otrzymaniu raportu powinien wystąpić o opinię w zakresie planowanego przedsięwzięcia i ewentualnych warunków jego realizacji do organu inspekcji sanitarnej. Poza raportem do wystąpienia powinny być dołączone: wniosek o wydanie pozwolenia na budowę (czy innych decyzji „budowlanych”), zezwolenia na realizację inwestycji drogowej lub inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego oraz decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Jeżeli chodzi o formę tego stanowiska, powinno być ono wydane jako postanowienie w trybie artykułu 123 Kpa, na które nie będzie można złożyć zażalenia. We wstępie do opinii, poza artykułem 123 Kpa, powinno się przywołać punkt 2 ustępu 2 artykułu 90 i ustęp 6 artykułu 90 *ustawy ooś*, właściwy paragraf rozporządzenia w sprawie podziału przedsięwzięć oraz ewentualnie artykuły 3, 4 i 37 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Następnie właściwy organ wypowiada się na temat warunków realizacji przedsięwzięcia, które zostały, zostaną bądź powinny zostać uwzględnione w projekcie budowlanym, i jego ewentualnego oddziaływania na środowisko. Wymienia tym samym organizacyjne, techniczne i technologiczne sposoby ograniczania emisji i czynników uciążliwych, gwarantujące, że oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia nie przekroczy standardów jakości środowiska poza granicami terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny. We [wzorze 24](#) przedstawiono ich propozycję z uwzględnieniem specyfiki przedsięwzięć. Jak wynika z jego analizy, obowiązki nakładane przez inspekcję sanitarną będą nawiązywać do sentencji postanowienia opiniującego warunki realizacji przedsięwzięcia wydawanego przez ten organ w toku uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (por. także rozdział 2.1.4.3). Właściwy organ inspekcji sanitarnej może

się także odnieść w swej opinii do potrzeby przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, zapobiegania i ograniczania oddziaływań (w tym transgranicznych), prowadzenia monitoringu, utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania czy analizy porealizacyjnej. Wszystkie zaproponowane w postanowieniu warunki powinny zostać odpowiednio wyjaśnione. Dodatkowo w uzasadnieniu powinna się znaleźć krótka analiza stanu prawnego i faktycznego (art. 124 § 2 Kpa). Na przygotowanie i wydanie podobnej opinii inspektor sanitarny będzie miał 30 dni od otrzymania niezbędnych dokumentów. Do tego terminu nie wlicza się czasu zawieszenia postępowania, opóźnień spowodowanych z winy stron albo z przyczyn niezależnych od organu (art. 90 ust. 6 *ustawy ooś*). Jednocześnie niewydanie opinii w tym terminie traktuje się jako brak zastrzeżeń. Podpisane stanowisko trafia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Przeprowadzenie konsultacji społecznych i uzyskanie stanowiska organu inspekcji sanitarnej (bądź upłynięcie terminu na wydanie tej opinii) pozwala regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska zakończyć ponowną ocenę oddziaływania na środowisko i uzgodnić warunki realizacji przedsięwzięcia. W świetle ustępu 1 artykułu 90 *ustawy ooś* następuje to w drodze postanowienia, którego przykład zamieszczono we [wzorze 25](#). Tak jak w przypadku ustalania uwarunkowań środowiskowych, również teraz uzgodnienie będzie wydawane na podstawie artykułu 106 Kpa. Analogicznie stanowisko regionalnego dyrektora ochrony środowiska będzie musiało spełnić rygory określone w artykule 124 § 1 i 2 Kpa. Tym samym we wstępie do przedmiotowego postanowienia, poza artykułem 106 Kpa, znajdą się wspomniane już ustępy 1, 7 i 8 artykułu 90 *ustawy ooś* oraz właściwy paragraf rozporządzenia w sprawie podziału przedsięwzięć. W sentencji regionalny dyrektor ochrony środowiska powinien przytoczyć szczegółowe warunki realizacji przedsięwzięcia w zakresie ochrony środowiska, a dodatkowo przedstawić stanowisko dotyczące ewentualnego: przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych; ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko;

przygotowania analizy porealizacyjnej; utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania; zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania na środowisko, a także przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Warto podkreślić, że postulaty sformułowane w podstawie powinny nawiązywać do rozwiązań proponowanych w dokumentacji sprawy oraz do opinii inspekcji sanitarnej i zastrzeżeń zgłaszanych przez społeczeństwo, a także do wyników ewentualnej oceny przeprowadzonej w kontekście transgranicznym. Niektóre z nich będą stanowić konkretyzację zaleceń pochodzących z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jeszcze inne będą je modyfikować (o ile będzie to wynikało z dokumentacji składanej na tym etapie). Jednocześnie ewentualne zmiany rozwiązań ustalonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach mogą dotyczyć jedynie wymagań z zakresu ochrony środowiska, które miały zostać uwzględnione zwłaszcza w projekcie budowlanym (a na obecnym etapie znaleziono lepsze rozwiązania). W pozostałych sytuacjach (np. w przypadku lokalizacji, warunków wykorzystania terenu itp.) organom biorącym udział w przygotowaniu ponownej oceny oddziaływania na środowisko nie wolno zalecać rozwiązań sprzecznych z tym, co zatwierdzają wcześniejsze rozstrzygnięcia. W uzasadnieniu takiego rozstrzygnięcia należy przeprowadzić analizę stanu prawnego i faktycznego (art. 124 § 2 Kpa) i podać powody nałożenia poszczególnych warunków. Niezależnie od tego w świetle ustępu 2 artykułu 91 *ustawy o oś* w tej części postanowienia muszą się znaleźć informacje o przeprowadzonych konsultacjach społecznych, a także o zakresie i sposobach uwzględnienia zgłaszanych uwag i wniosków, informacji zawartych w raporcie, ustaleń zawartych w opinii inspekcji sanitarnej oraz wyników ewentualnej oceny transgranicznej. Uzgodnienie powinno zostać wydane w ciągu 45 dni od otrzymania niezbędnych dokumentów. Jak zwykle do tego terminu nie wlicza się czasu zawieszenia postępowania, opóźnień spowodowanych z winy stron albo z przyczyn niezależnych od organu. Dodatkowo, podobnie jak przy uzgodnieniu na etapie ustalania uwarunkowań środowiskowych, do postanowienia regionalnego

dyrektora ochrony środowiska nie stosuje się artykułu 106 § 3, 5 i 6 Kpa. Oznacza to, że organ ma więcej niż dwa tygodnie na wydanie swojego stanowiska, a w razie opóźnienia nie musi informować o przyczynach zwłoki i ustalać nowego terminu, zaś strony nie mogą wnieść zażalenia w związku z niezakończaniem sprawy w terminie. Warto wspomnieć, że strony nie będą mogły również złożyć zażalenia na postanowienie.

Jak zauważono wcześniej, wydanie postanowienia uzgadniającego przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska kończy ponowną ocenę oddziaływania na środowisko. Samo rozstrzygnięcie nie stanowi jednak zezwolenia na realizację inwestycji. Do rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia niezbędne będzie pozwolenie na budowę (czy inne decyzje „budowlane”), zezwolenie na realizację inwestycji drogowej lub na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego. Omawiane tu przepisy *ustawy o oś* dość mocno ingerują w zasady wydawania tych decyzji, określone odpowiednio w *ustawie o prawie budowlanym*, *ustawie o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych* oraz w *ustawie o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego*. Wystarczy wspomnieć, że w przypadku uzgodnień i opinii wydawanych w trakcie oceny oddziaływania na środowisko lub na obszar Natura 2000 **nie stosuje się** ogólnego terminu 14 dni przewidzianego w *ustawie o prawie budowlanym* na zasięganie stanowisk, a także zasady „milczącej zgody” w razie braku stanowiska w tym terminie (art. 33 ust. 3 *ustawy o prawie budowlanym* w zw. z art. 140 pkt 5 lit. „b” *ustawy o oś*). O skali wpływu ochrony środowiska na dotychczasową praktykę wydawania pozwoleń budowlanych świadczy również wymóg sprawdzania przez organy administracji architektoniczno-budowlanej zgodności rozwiązań zawartych w projekcie budowlanym między innymi z wymaganiami ochrony środowiska określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 35 ust. 1 *ustawy o prawie budowlanym* w zw. z art. 140 pkt 7 lit. „a” *ustawy o oś*). Co więcej, pozwolenia na budowę powinny zostać przekazane organom właściwym do ustalania

uwarunkowań środowiskowych (art. 38 ust 1 ustawy o prawie budowlanym w zw. z art. 140 pkt 8 lit. „a” ustawy ooś). Ponadto wydający rozstrzygnięcia (pozwolenia budowlane, decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej lub decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego) będą związani ustaleniami postanowienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska (art. 92 ustawy ooś). W praktyce oznacza to, że muszą oni uwzględniać określone tam (ale również w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) warunki realizacji przedsięwzięcia. Poza tym zakres obowiązków „środowiskowych”, które wolno nałożyć w pozwoleniach na budowę (por. [wzór 26](#)) czy zezwoleniach na realizację inwestycji drogowej bądź lotniska użytku publicznego, daleko wykracza poza dotychczasowe zasady i praktykę. W świetle ustępów 2 i 3 artykułu 93 ustawy ooś te trzy decyzje mogą nakazywać:

- przeciwdziałanie skutkom awarii przemysłowych – w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (w rozumieniu przepisów ustawy o prawie ochrony środowiska),
- ograniczanie transgranicznego oddziaływania na środowisko – w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzano transgraniczną ocenę oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie analizy porealizacyjnej w określonym terminie i zakresie, której zadaniem będzie porównanie ustaleń zawartych w raporcie i wspomnianych decyzjach, dotyczących w szczególności przewidywanego charakteru i zakresu oddziaływań, a także działań zapobiegawczych, z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i czynnościami podjętymi w celu jego ograniczenia (jeśli autorzy analizy postawią wniosek o utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania, powinni załączyć kopię mapy ewidencyjnej z zaznaczonym przebiegiem jego granic, poświadczoną przez właściwy organ; art. 94 ustawy ooś),
- utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania (jeżeli konieczność ta nie została stwierdzona w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) w odniesieniu do oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej, radiolokacyjnej, kiedy pomimo zastosowanych rozwiązań nie mogą zostać dotrzymane standardy jakości środowiska (art. 135 ust. 1 ustawy o prawie ochrony środowiska w zw. z art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy ooś),
- zapobieganie, ograniczanie oraz monitorowanie oddziaływania na środowisko,
- wykonanie kompensacji przyrodniczej, jeśli taka potrzeba wynika z oceny oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie zgodnie z punktem 4 ustępu 2 artykułu 93 ustawy ooś w pozwoleniach na budowę, zezwoleniach na realizację inwestycji drogowej lub w zezwoleniach na realizację inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego mogą być zatwierdzone projekty budowlane, w których zmodyfikowano zalecenia w zakresie ochrony środowiska, sformułowane wcześniej w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach. Takie praktyki będą dozwolone, o ile dokonanie zmian ustalonych już wymagań, które miały zostać uwzględnione w projekcie budowlanym, zostanie uzasadnione w toku powtórnej oceny oddziaływania na środowisko (np. kiedy w projekcie budowlanym zaproponuje się nowocześniejsze, efektywniejsze sposoby ograniczania emisji niż te narzucone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach). Jak już wcześniej podkreślano, w przypadku pozostałych ustaleń dotyczących choćby lokalizacji czy warunków wykorzystania terenu staroście i wojewodzie nie wolno dokonywać żadnych zmian.

Omawiane tu przepisy ingerują także w uzasadnienia pozwoleń na budowę (czy innych decyzji „budowlanych”) i zezwoleń na realizację inwestycji drogowych oraz inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego. Poza standardowymi obowiązkami wynikającymi z artykułu 107 § 1 Kpa ta część pozwoleń powinna zawierać informacje o sposobie uwzględnienia warunków realizacji przedsięwzięcia określonego w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i postanowieniu regionalnego dyrektora ochrony środowiska kończącym ponowną ocenę oddziaływania na środowisko (art. 95 ust. 1 i 2 ustawy ooś).

Podobnie jak w przypadku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, również pozwolenia na budowę (czy inne decyzje „budowlane”), zezwolenia na realizację inwestycji drogowej oraz zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego, w ramach których przeprowadzano ocenę oddziaływania na środowisko, muszą zostać upublicznione (wzór 13b). W tym celu starosta lub wojewoda podaje do wiadomości publicznej informacje o wydanej decyzji i możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy. Do materiałów, o których trzeba wspomnieć w takim obwieszczeniu, należą przede wszystkim uzgodnienie regionalnego dyrektora ochrony środowiska kończące ocenę oraz opinia organu inspekcji sanitarnej (art. 95 ust. 3 ustawy oos). Obowiązek informowania społeczeństwa dotyczy również rozstrzygnięć wydawanych dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, nawet jeśli nie dokonano ponownej oceny oddziaływania na środowisko (art. 72 ust. 6 ustawy oos).

Na zakończenie należy powiedzieć, że niezależnie od wymogów określonych w ustawie o prawie budowlanym, w ustawie o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych oraz w ustawie o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego przepis z ustępu 4 artykułu 93 ustawy oos nakazuje

wydanie odmownego pozwolenia na budowę (czy innych decyzji „budowlanych”), zezwolenia na realizację inwestycji drogowej lub inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego, jeżeli planowane przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000. Jedynym wyjątkiem w takim przypadku będą przedsięwzięcia wynikające z nadrzędnego interesu publicznego, wobec których brakuje rozwiązań alternatywnych (mniej szkodliwych lub zupełnie nieszkodliwych dla danego obszaru Natura 2000). W takiej sytuacji starosta lub wojewoda może zezwolić na realizację wspomnianych przedsięwzięć pod warunkiem wykonania kompensacji przyrodniczej (art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody). Natomiast w przypadku przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na siedliska i gatunki priorytetowe pozwolenie na budowę lub zezwolenie na realizację inwestycji drogowej bądź inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego może zostać wydane (z zastrzeżeniem udowodnienia braku wariantów i wykonania kompensacji) wyłącznie w celu: ochrony zdrowia i życia ludzi; zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego; uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego; ochrony nadrzędnego interesu publicznego wynikającego z koniecznych wymogów – w tym ostatnim przypadku po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej (art. 34 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody).

2.2.2.

Schematy ponownej oceny oddziaływania na środowisko

O ile w poprzednim rozdziale omówiono specyfikę każdego etapu ponownej oceny oddziaływania na środowisko, o tyle w tym przedstawiono szczegółowe schematy, według których będzie ona najczęściej przeprowadzana. Zaproponowane niżej scenariusze będą dotyczyły:

- wydawania pozwolenia na budowę dla przedsięwzięć,

którym drugą ocenę narzuca decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach,

- wydawania pozwolenia na budowę w sytuacji, gdy wnioskodawca wystąpił o przeprowadzenie ponownej oceny,
- wydawania pozwolenia na budowę, w ramach którego organ administracji architektoniczno-budowlanej nakłada obowiązek ponownej oceny.

2.2.2.1. Ponowna ocena oddziaływania na środowisko w ramach pozwolenia na budowę (obowiązek stwierdzony w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach)

Przebieg postępowania zmierzającego do wydania pozwolenia na budowę dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których organ ustalający uwarunkowania środowiskowe stwierdził obowiązek ponownej oceny oddziaływania na środowisko, przedstawia schemat nr 5 umieszczony niżej. Zgodnie z nim inwestor do wniosku o pozwolenie na budowę musi dołączyć gotowy raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Następnie organ administracji architektoniczno-budowlanej (starosta lub wojewoda) zwraca się do regionalnego dyrektora ochrony środowiska o uzgodnienie.

Po otrzymaniu niezbędnych dokumentów (wniosku o pozwolenie na budowę, raportu i decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) regionalny dyrektor ochrony środowiska zwraca się do starosty (lub wojewody) o zapewnienie udziału społeczeństwa. Organ administracji architektoniczno-budowlanej podaje stosowne informacje do wiadomości publicznej i zapewnia wszystkim zainteresowanym możliwość składania uwag i wniosków w ciągu 21 dni. Poinformowanie opinii publicznej odbywa się w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie urzędu, przez obwieszczenia w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia, za pośrednictwem BIP-u i ewentualnie przez zamieszczenie ogłoszenia w prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości bądź miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania. W razie sprzeciwów miejscowej ludności – i jeżeli przyspieszy to procedurę – organ ten może przeprowadzić rozprawę administracyjną otwartą dla społeczeństwa. Po zakończeniu konsultacji społecznych starosta (lub wojewoda) przekazuje jej rezultaty regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska.

Poza konsultacjami społecznymi dokonanie ponownej oceny oddziaływania na środowisko wymaga wydania przez inspektora sanitarnego opinii na temat warunków

realizacji przedsięwzięcia. W tym celu regionalny dyrektor ochrony środowiska powinien przekazać mu otrzymaną od starosty (wojewody) dokumentację. Inspektor sanitarny wydaje swoją opinię w formie postanowienia, w stosunku do którego nie przysługuje zażalenie, w trybie artykułu 123 Kpa w terminie 30 dni od momentu otrzymania stosownego wniosku.

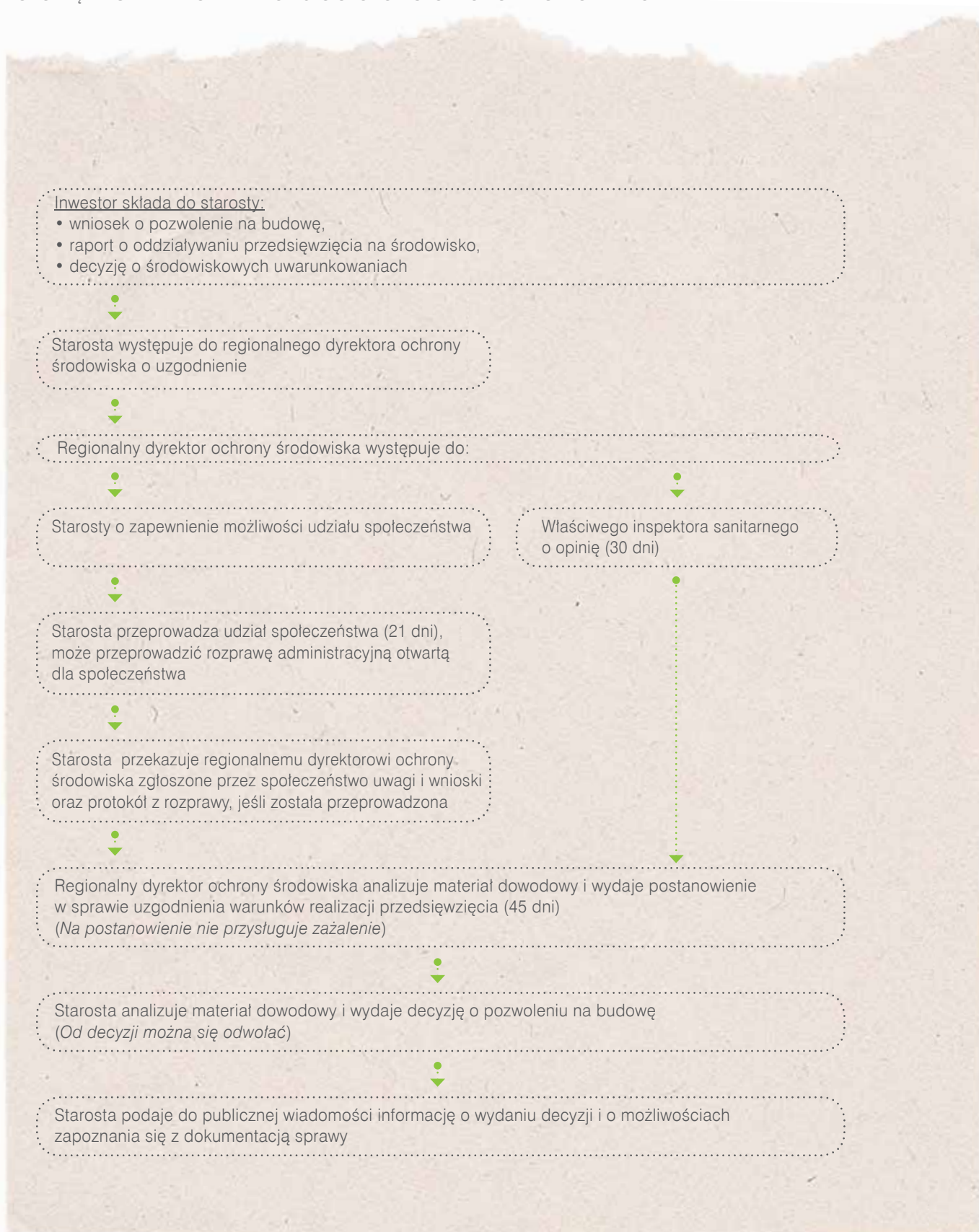
Przed wydaniem uzgodnienia regionalny dyrektor analizuje materiał dowodowy, otrzymaną opinię, rezultaty udziału społeczeństwa i ewentualne wyniki oceny transgranicznej. Swoje stanowisko wyraża w terminie 45 dni w drodze postanowienia, w stosunku do którego nie można wnieść zażalenia, na podstawie artykułu 106 Kpa. W uzasadnieniu takiego rozstrzygnięcia powinny się znaleźć informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o sposobie i zakresie uwzględnienia uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa. Organ powinien się w nim odnieść przede wszystkim do sposobu i zakresu wykorzystania opinii społeczeństwa, ustaleń raportu o oddziaływaniu na środowisko, opinii inspektora sanitarnego i wyników ewentualnego postępowania transgranicznego.

Po otrzymaniu uzgodnienia i analizie zgromadzonych dowodów starosta (wojewoda) wydaje pozwolenie na budowę. W jego uzasadnieniu powinien umieścić między innymi informacje o sposobie uwzględnienia warunków realizacji przedsięwzięcia określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i uzgodnieniu regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Stronom przysługuje możliwość odwołania się od tego pozwolenia (art. 127 § 1 Kpa).

Na koniec starosta (wojewoda) podaje do publicznej wiadomości informacje o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z dokumentacją sprawy, w tym z uzgodnieniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz opinią właściwego organu inspekcji sanitarnej.

Schemat nr 5

PONOWNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO W RAMACH POZWOLENIA NA BUDOWĘ
OBOWIĄZEK STWIERDZONY W DECYZJI O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

2.2.2.2. Ponowna ocena oddziaływania na środowisko w ramach pozwolenia na budowę (na wniosek inwestora)

Nieco inaczej będzie wyglądał przebieg postępowania zmierzającego do wydania pozwolenia na budowę w przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których o ponowną ocenę oddziaływania na środowisko wnosi sam inwestor. Został on pokazany w schemacie nr 6.

Inwestor, składając wniosek o pozwolenie na budowę, może, a w przypadku stwierdzenia możliwości transgranicznego oddziaływania musi, zwrócić się do starosty (wojewody) z prośbą o ustalenie zakresu raportu. Wnioskodawca, pytając o zakres raportu, przedkłada kartę informacyjną przedsięwzięcia. Następnie organ administracji architektoniczno-budowlanej zwraca się do regionalnego dyrektora ochrony środowiska i właściwego inspektora sanitarnego o opinię w tej sprawie (mają oni 14 dni na wydanie opinii). Procedura tzw. scopingu kończy się wydaniem stosownego postanowienia (po 30 dniach). Zarówno na opinię regionalnego dyrektora ochrony środowiska i inspektora sanitarnego, jak również na postanowienie organu prowadzącego postępowanie nie można złożyć zażalenia. Po określeniu zakresu raportu organ zawieszają postępowanie w drodze postanowienia, na które można wnieść zażalenie, do czasu przedłożenia gotowej dokumentacji.

Jeśli przedsiębiorca nie chce lub nie musi korzystać z możliwości określenia zakresu raportu, załącza go do wniosku o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w zakresie określonym w artykułach 66 i 67 *ustawy o oś*. Dodatkowo do wniosku o pozwolenie na budowę musi być dołączona decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach.

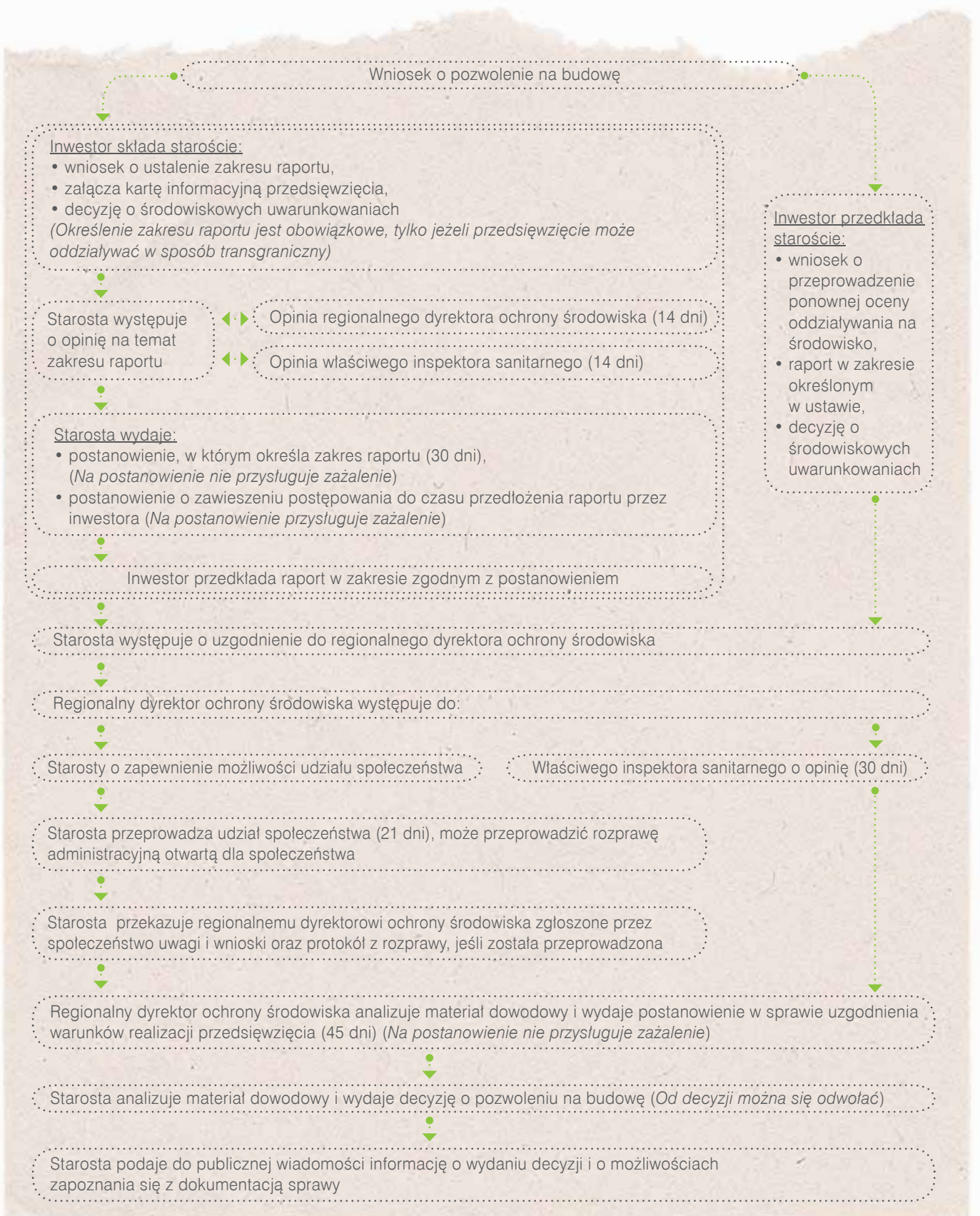
Dalej procedura będzie przebiegała tak jak w przypadku przedsięwzięć, dla których obowiązek ponownej oceny oddziaływania na środowisko został nałożony w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. I tak organ administracji architektoniczno-budowlanej (starosta lub wojewoda) zwraca się do regionalnego dyrektora ochrony środowiska o uzgodnienie. Po otrzymaniu

niezbędnych dokumentów regionalny dyrektor ochrony środowiska kieruje się z kolei do starosty (wojewody) o zapewnienie udziału społeczeństwa, a ten po zakończeniu postępowania przekazuje zebrane uwagi wnioskowi organowi prowadzącemu ocenę. Ponadto regionalny dyrektor ochrony środowiska zwraca się do właściwego organu inspekcji sanitarnej o wydanie opinii na temat warunków realizacji przedsięwzięcia. Inspektor sanitarny udziela jej w formie postanowienia w trybie artykułu 123 Kpa, na które nie służy zażalenie, w terminie 30 dni od otrzymania stosownego wniosku. Po analizie tej opinii, komentarzy zgłoszonych przez społeczeństwo oraz dokumentacji sprawy i ewentualnych wyników oceny transgranicznej regionalny dyrektor uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia w terminie 45 dni w drodze postanowienia na podstawie artykułu 106 Kpa, na które również nie można złożyć zażalenia. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia powinny się znaleźć informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o sposobie i zakresie uwzględnienia uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa. Organ powinien się odnieść przede wszystkim do sposobu i zakresu wykorzystania opinii społeczeństwa, ustaleń raportu o oddziaływaniu na środowisko, opinii inspektora sanitarnego i wyników ewentualnego postępowania transgranicznego.

Wydanie tego rozstrzygnięcia umożliwia staroście wydanie pozwolenia na budowę. W uzasadnieniu do tej decyzji powinny się znaleźć między innymi informacje o sposobie uwzględnienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Strony mają prawo odwołać się od tego pozwolenia (art. 127 § 1 Kpa). Na koniec starosta (wojewoda) podaje do publicznej wiadomości informację o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z dokumentacją sprawy, w tym z uzgodnieniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz opinią właściwego organu inspekcji sanitarnej.

Schemat nr 6

PONOWNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO W RAMACH POZWOLENIA NA BUDOWĘ NA WNIOSEK INWESTORA

2.2.2.3. Ponowna ocena oddziaływania na środowisko w ramach pozwolenia na budowę (obowiązek stwierdzony przez organ architektoniczno-budowlany – starostę lub wojewodę)

Ponowna ocena oddziaływania na środowisko prowadzona w związku ze zmianą warunków realizacji przedsięwzięcia na etapie przygotowywania projektu budowlanego w stosunku do wymagań decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która została narzucona przez starostę (lub wojewodę), przebiega według schematu nr 7.

Podobnie jak w poprzednich sytuacjach warunkiem jej przeprowadzenia jest złożenie wniosku o pozwolenie na budowę. Do wniosku poza innymi załącznikami musi być dodana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Jeśli organ administracji architektoniczno-budowlanej stwierdzi, że we wniosku o wydanie pozwolenia na budowę dokonano zmian w stosunku do wymagań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, nakłada postanowieniem obowiązek sporządzenia raportu, określając jednocześnie jego zakres. Na postanowienie służy zażalenie. Organ jednocześnie zawiesza postępowanie w sprawie pozwolenia na budowę w drodze postanowienia, w stosunku do którego przysługuje zażalenie, do czasu przedłożenia raportu.

Dalej procedura będzie przebiegała podobnie jak w przypadku przedsięwzięć, dla których obowiązek ponownej oceny oddziaływania na środowisko został nałożony w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, i przedsięwzięć, dla których z wnioskiem o ponowną ocenę wystąpił inwestor. Teraz również organ administracji architektoniczno-budowlanej zwraca się do regionalnego dyrektora ochrony środowiska o uzgodnienie. Po otrzymaniu niezbędnych dokumentów regionalny dyrektor ochrony środowiska kieruje się także do starosty (wojewody) o zapewnienie udziału społeczeństwa, a ten po zakończeniu postępowania przekazuje zebrane uwagi i wnioski organowi

prowadzącemu ocenę. Ponadto regionalny dyrektor ochrony środowiska składa wnioski do właściwego organu inspekcji sanitarnej o wyrażenie opinii na temat przedsięwzięcia. Inspektor sanitarny wydaje ją w formie postanowienia, na które nie będzie można złożyć zażalenia (w trybie art. 123 Kpa). Będzie miał on na to 30 dni od otrzymania stosownego wniosku. Po analizie tej opinii, komentarzy zgłoszonych przez społeczeństwo oraz dokumentacji sprawy i ewentualnie wyników oceny transgranicznej regionalny dyrektor uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia w terminie 45 dni w drodze postanowienia na podstawie artykułu 106 Kpa, na które również nie można złożyć zażalenia. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia należy zamieścić informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o sposobie i zakresie uwzględnienia uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa. Organ powinien się odnieść przede wszystkim do sposobu i zakresu wykorzystania opinii społeczeństwa, ustaleń raportu o oddziaływaniu na środowisko, opinii inspektora sanitarnego i wyników ewentualnego postępowania transgranicznego.

Wydanie tego rozstrzygnięcia umożliwia staroście (województwie) wydanie pozwolenia na budowę. W uzasadnieniu do tej decyzji powinny znaleźć się informacje o sposobie wykorzystania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i uzgodnienia regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Strony mają prawo odwołać się od tego pozwolenia (art. 127 § 1 Kpa). Na zakończenie starosta (wojewoda) podaje do publicznej wiadomości informacje o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z dokumentacją sprawy, w tym z uzgodnieniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz z opinią właściwego organu inspekcji sanitarnej.

Schemat nr 7

PONOWNNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO W RAMACH POZWOLENIA NA BUDOWĘ
OBOWIĄZEK STWIERDZONY PRZEZ STAROSTĘ

fol. Michal Gmerek / SXC

2.3. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 tworzona jest na podstawie dwóch dyrektyw: Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (dyrektywa ptasia) oraz Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa). Przepisy obu aktów prawa wspólnotowego zostały przeniesione do ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z nią sieć Natura 2000 utworzona w celu ochrony i zachowania cennych przyrodniczo gatunków i siedlisk występujących na kontynencie europejskim składa się z dwóch typów terenów – obszarów specjalnej ochrony ptaków (tzw. obszarów ptasich) wyznaczanych w celu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk oraz mających znaczenie dla Wspólnoty specjalnych terenów ochrony siedlisk (tzw. obszarów siedliskowych)²³ – których ochronie podlegają siedliska przyrodnicze i (lub) gatunki roślin i zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

W świetle ustępu 1 artykułu 33 ustawy o ochronie przyrody zabrania się wszelkich działań mogących – osobno lub w połączeniu z innymi czynnościami – znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym przede wszystkim pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, oraz pogorszyć integralność obszaru lub jego powiązania z innymi obszarami. Przepis z ustępu 2 artykułu

33 tej ustawy rozciąga opisane wyżej zakazy na proponowane obszary siedliskowe.

Przywołane przepisy, choć brzmią dosyć radykalnie, nie oznaczają przecież – wbrew obiegowej opinii – całkowitej blokady inwestycji na obszarach Natura 2000 bądź w ich bliskim otoczeniu. Zgodnie bowiem z ustępem 3 artykułu 33 ustawy o ochronie przyrody planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z jego ochroną lub z niej nie wynikają, wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 na zasadach określonych w *ustawie ooś*. Dopiero jej wyniki wykażą, czy przedsięwzięcie będzie mogło zostać zrealizowane.

Rozważania o ocenie takiego oddziaływania trzeba zacząć od definicji znacząco negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000. Umiejętność identyfikacji takiego wpływu wydaje się kluczowa z punktu widzenia rozwoju inwestycji w Polsce, zwłaszcza na obszarach cennych przyrodniczo lub w ich sąsiedztwie. W myśl punktu 17 ustępu 1 artykułu 3 *ustawy ooś* oddziaływanie na obszar Natura 2000 to oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000; chodzi tu w szczególności o działania mogące:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony utworzono obszar Natura 2000;
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- pogorszyć **integralność** obszaru Natura 2000 lub **jego powiązania z innymi obszarami**.

²³ W przypadku obszarów siedliskowych w pierwszej kolejności wysyłana jest do Komisji Europejskiej propozycja takich terenów (proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty), następnie obszary te są zatwierdzane przez KE w drodze decyzji, uzyskując tym samym status obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty. Dopiero po zatwierdzeniu każde z państw członkowskich ma obowiązek ich wyznaczenia; w Polsce – po wyznaczeniu w drodze rozporządzenia – obszary te stają się specjalnymi obszarami ochrony siedlisk.

Procedura oceny oddziaływania na środowisko prowadzona w stosunku do działalności potencjalnie szkodliwej dla chronionej fauny i flory nie jest wprawdzie w polskich przepisach nowym rozwiązaniem, jednak niektóre z propozycji wprowadzonych *ustawą ooś* zasługują na miano rewolucyjnych. Dużą nowością jest oddzielenie oceny oddziaływania na środowisko od oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 w przypadku tych projektów, które nie należą do I lub II grupy przedsięwzięć. Podczas gdy zgodnie z obowiązującymi do niedawna przepisami ustawy o prawie ochrony środowiska ryzyko negatywnego oddziaływania inwestycji (niewymienionych w rozporządzeniu w sprawie podziału przedsięwzięć) na te obszary oceniano w ramach postępowań w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, obecnie podobne działania nie będą

wymagały wydania takiej decyzji. Zamiast tego przed wydaniem „decyzji wymaganej przed rozpoczęciem przedsięwzięcia” będzie dokonywana ocena oddziaływania na obszar Natura 2000. Trzeba tu podkreślić, że pojęcie „decyzji wymaganych przed rozpoczęciem przedsięwzięcia” jest w równym stopniu pojemne, jak nieprecyzyjne. Wprawdzie ustęp 2 artykułu 96 *ustawy ooś* wymienia konkretne rozstrzygnięcia, których wydanie może wymagać prowadzenia wspomnianej procedury, nie jest to jednak lista zamknięta. Oznacza to, że każda decyzja administracyjna zezwalająca na realizację przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 (a które nie należy do I lub II grupy przedsięwzięć) zostanie poprzedzona postępowaniem, którego zasady wyłożono poniżej.

2.3.1. Elementy oceny oddziaływania na obszar Natura 2000

Procedura oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 zaczyna się podobnie do powtórnej oceny oddziaływania na środowisko, a mianowicie w sytuacji, gdy organ administracji architektoniczno-budowlanej stwierdzi, że we wniosku o pozwolenie na budowę (lub zezwolenie na realizację inwestycji drogowej) dokonano zmian w stosunku do wymagań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Również w tym przypadku odpowiedzialność za rozpoznanie potrzeby oceny i skierowania sprawy na właściwe tory ponosi nie regionalny dyrektor ochrony środowiska uprawniony do dokonania oceny, lecz organ administracji wydający decyzję końcową, która zezwala na realizację działalności. W świetle ustępu 1 artykułu 96 *ustawy ooś* ten ostatni przed podjęciem ostatecznego rozstrzygnięcia

dla przedsięwzięcia²⁴ innego niż wymienione w rozporządzeniu w sprawie podziału przedsięwzięć jest zobowiązany do **każdorazowego rozważenia**, czy może ono **potencjalnie** znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000²⁵ (wskazane byłoby przedstawianie za każdym razem odpowiedniej informacji na ten temat w uzasadnieniu wydanej decyzji). Do decyzji, w stosunku do których uprawniony do ich wydania organ musi orzec, czy planowana działalność może szkodzić obszarowi Natura 2000, należą w szczególności:

- **decyzje inwestycyjne** wymienione w ustępie 1 artykułu 72 *ustawy ooś* (np. decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, pozwolenie na budowę, pozwolenie wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych itp.),

²⁴ Chodzi o przedsięwzięcia niezwiązane bezpośrednio z ochroną obszaru Natura 2000 lub niewynikające z tej ochrony.

²⁵ Jeżeli w przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zachodzi ryzyko ich negatywnego wpływu na dane obszary, ocena takiego oddziaływania będzie integralnym elementem oceny oddziaływania na środowisko.

- pozostałe, niewymienione w artykule 72 *ustawy ooś* **koncesje geologiczne** wydawane na podstawie ustawy o prawie geologicznym i górniczym, a zatem koncesje wydawane dla przedsięwzięć innych niż te wspomniane w rozporządzeniu w sprawie podziału przedsięwzięć,
- pozostałe, niewymienione w artykule 72 *ustawy ooś* **pozwolenia wodnoprawne** wydawane na podstawie ustawy o prawie wodnym, a zatem pozwolenia na: szczególne korzystanie z wód; regulację wód oraz zmianę ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód, mające wpływ na warunki przepływu wody; rolnicze wykorzystanie ścieków w zakresie nieobjętym zwykłym korzystaniem z wód; długotrwałe obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej; piętrzenie wody podziemnej; gromadzenie ścieków oraz odpadów w obrębie obszarów górniczych utworzonych dla wód leczniczych; odwodnienie obiektów lub wykopów budowlanych oraz zakładów górniczych; wprowadzanie do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów, jak również – w uzasadnionych przypadkach – gromadzenie ścieków, a także innych materiałów; prowadzenie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów; wznoszenie obiektów budowlanych oraz wykonywanie innych robót; wydobywanie kamienia, żwiru, piasku, innych materiałów oraz ich składowanie,
- **zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów** wydawane na podstawie ustawy o ochronie przyrody,
- **pozwolenia na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich**, wydawane na podstawie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (art. 96 ust. 2 *ustawy ooś*).

Jak zauważono w poprzednim rozdziale, zaprezentowana wyżej lista nie jest zamknięta. Może się więc zdarzyć, że rozważania o ewentualnym negatywnym oddziaływaniu na obszar Natura 2000 będzie musiał prowadzić organ administracji uprawniony do wydania pozwolenia, którego nie wymieniono na tej liście. Wy-

daje się wprawdzie, że omawiane przepisy zabezpieczają większość wypadków, w których przedsięwzięcie może negatywnie oddziaływać na gatunki i siedliska chronione w ramach sieci Natura 2000, zapewniając możliwość przeprowadzenia procedury odpowiedniej w ich przypadku. Niemniej dla porządku należy wspomnieć o kilku innych decyzjach, przed których wydaniem również trzeba przeanalizować ryzyko negatywnych skutków planowanych działań dla tych ostoi, a mianowicie o: **decyzji starosty w zakresie usuwania złomów i wywrotów** wydawanej na podstawie ustawy o lasach; **decyzji zatwierdzającej plan ruchu zakładu górniczego** wydawanej na podstawie ustawy o prawie geologicznym i górniczym; **decyzji zatwierdzającej projekt prac geologicznych** wydawanej na podstawie ustawy o prawie geologicznym i górniczym; **decyzji w sprawie rekultywacji i zagospodarowania** wydawanej na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych; czy **decyzji w sprawie zgody na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne** wydawanej na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych itp.

Niestety w świetle ustaleń ustępu 1 artykułu 96 *ustawy ooś* nie da się określić ani zakresu wniosku o wydanie decyzji, przed którą przeprowadza się ocenę oddziaływania na obszar Natura 2000, ani organu, do którego będzie on składany. Większość tych procedur będzie przeprowadzana przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub przed pozwoleniem na budowę. Przykładowo w tym drugim przypadku użyteczny może być [wzór 27](#). Do wniosku o wydanie decyzji nie dodaje się żadnych załączników wymaganych przepisami *ustawy ooś*. Będą one potrzebne dopiero wtedy, gdy organ właściwy do wydania decyzji stwierdzi, że planowana działalność **może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000**. Wówczas wyda on na podstawie artykułu 123 Kpa w związku z ustępem 3 artykułu 96 *ustawy ooś* postanowienie ([wzór 28](#)), w którym nałoży obowiązek dostarczenia właściwemu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska następujących dokumentów:

- wniosku o wydanie tej decyzji,
- karty informacyjnej przedsięwzięcia,
- poświadczonej przez właściwy organ kopii mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie wraz z obszarem jego oddziaływania, a w przypadku przedsięwzięć wymagających koncesji geologicznych i decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny – mapy sytuacyjno-wysokościowej w odpowiedniej skali,
- wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub informacji o jego braku (uwaga: *ustawa ooś* określa wyjątki od tego obowiązku).

Podobnie jak postanowienia omówione wcześniej, również to musi spełniać wymogi artykułu 124 § 1 Kpa, a jego uzasadnienie powinno zawierać analizę stanu prawnego i faktycznego (art. 124 § 2 Kpa), w tym przywołanie przesłanek świadczących o możliwości potencjalnie znaczącego oddziaływania na obszar Natura 2000. Strony nie mogą złożyć zażalenia na postanowienie.

Należy jednocześnie pamiętać, że zgodnie z ustępem 6a artykułu 35 ustawy o prawie budowlanym, jeśli w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę przeprowadza się ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, nie można stosować przepisów dotyczących kar za niewydanie decyzji w terminie 65 dni.

Po otrzymaniu wymienionych dokumentów regionalny dyrektor ochrony środowiska podejmuje decyzję o dalszym przebiegu postępowania administracyjnego. Kieruje się przy tym uwarunkowaniami służącymi do przesądzenia o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wspomnianymi w ustępie 1 artykułu 63 *ustawy ooś* (por. rozdział 2.1.2). Różnica polega na tym, że analiza działalności planowanej pod kątem tych przesłanek nie będzie się tutaj odnosić do wszystkich elementów środowiska, a jedynie do potencjalnych szkód dla obszaru

Natura 2000. Przy przesądzaniu o możliwości negatywnego wpływu na te obszary regionalny dyrektor ochrony środowiska bierze pod uwagę możliwość kumulowania się oddziaływań planowanego przedsięwzięcia z innymi inwestycjami (art. 97 ust. 1 *ustawy ooś*).

W razie potwierdzenia podejrzeń organu uprawnionego do wydania decyzji regionalny dyrektor ochrony środowiska nakłada obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 (*wzór 29*) w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie. Rozstrzygnięcie wydane w tej sprawie musi odpowiadać rygorom artykułu 124 § 1 Kpa. W jego podstawie prawnej – poza artykułem 106 Kpa – powinny się znaleźć ustępy 1, 2, 3, 6, 7 i 8 artykułu 97 *ustawy ooś*. Obok wymogu przeprowadzenia oceny osnowa nakaże inwestorowi przygotowanie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 i przekazanie go w dwóch egzemplarzach i w wersji elektronicznej. Jednocześnie w tej części postanowienia regionalny dyrektor ochrony środowiska powinien określić zakres raportu zgodnie z artykułem 68 *ustawy ooś* (por. rozdział 2.1.3). Tym samym, ograniczając jego zawartość, może odstąpić od opisu wariantu zerowego, załączników graficznych, analizy konfliktów społecznych i propozycji monitoringu. Jednocześnie może wskazać rodzaje wariantów, oddziaływań, a także elementy środowiska wymagające szczegółowej analizy oraz zaproponować zakres i metody badań. W uzasadnieniu zawierającym omówienie prawnego i faktycznego aspektu sprawy (art. 124 § 2 Kpa) musi się znaleźć analiza planowanej działalności w kontekście uwarunkowań wymienionych w ustępie 1 artykułu *ustawy ooś*. Postanowienie o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 wydaje się w ciągu 14 dni. Warto podkreślić, że w razie przekroczenia tego czasu regionalny dyrektor ochrony środowiska powinien poinformować o przyczynach zwłoki i ustalić nowy termin. W tym przypadku strony mają prawo złożyć zażalenie z powodu niezakończania sprawy w terminie.

Takie restrykcje nie będą miały miejsca w przypadku postanowień wydawanych w związku ze stwierdzeniem

braku znaczącego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 i tym samym ze stwierdzeniem braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 (wzór 30). Nie będzie można złożyć na nie zażalenia. Ponadto, pomimo że w uzasadnieniu do postanowienia o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 nie ma obowiązku odwoływania się do uwarunkowań wymienionych w ustępie 1 artykułu 63 *ustawy ooś*, organ, wyjaśniając motywy swojego rozstrzygnięcia, powinien się jednak do nich odnieść. Co więcej, zarówno podstawa prawna (art. 106 Kpa), jak i pozostałe wymogi formalne (art. 124 Kpa), w tym czternastodniowy termin wydania, będą takie same jak w przypadku poprzedniego rozstrzygnięcia.

Analogicznie do wspomianej sytuacji z ponowną oceną oddziaływania na środowisko, ocena oddziaływania na obszar Natura 2000 rozpoczyna się wraz ze złożeniem kompletnego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000. Dokument powinien jednak zostać złożony do regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Ponieważ postępowanie o wydanie decyzji zostało już wszczęte, w razie stwierdzenia braków w dokumentacji dyrektor regionalny nie może wezwać wnioskodawcy do ich usunięcia w trybie artykułu 64 Kpa.

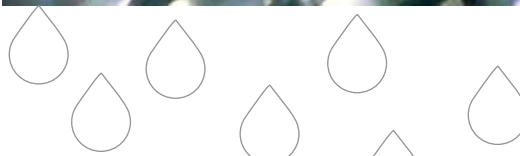
Zamiast niego, w razie potrzeby, znajdzie tutaj zastosowanie artykuł 50 § 1 Kpa i wzór 4. Niestety stwierdzenie, czy raport o oddziaływaniu na obszar Natura 2000 spełnia wymogi formalne, może nie być łatwe. Omawiane tutaj regulacje dość ogólnie odnoszą się do tego dokumentu i jego zawartości. Zgodnie z ustępem 4 artykułu 97 *ustawy ooś* zakres raportu powinien być wprawdzie ograniczony do określenia oddziaływania przedsięwzięcia na dany obszar Natura 2000, jednak brakuje jednoznacznego rozstrzygnięcia, jakie elementy powinny się znaleźć w takim raporcie (choćby poprzez nawiązanie do art. 66 *ustawy ooś*). Jediną wskazówką przy ustalaniu zawartości raportu o oddziaływaniu na obszar Natura 2000 może być odwołanie do artykułu 68 *ustawy ooś*. Jeżeli bowiem przy

określaniu zakresu tego opracowania można odstąpić od tych samych elementów co przy raportach o oddziaływaniu na środowisko, należy uznać, że forma obu dokumentów (w tym ich zakres) powinna być zbliżona. Raport o oddziaływaniu na obszar Natura 2000 z pewnością nie powinien obejmować analizy każdego negatywnego skutku (np. uszczerbku zdrowia, pogorszenia walorów krajobrazowych, zagrożenia dla zabytków itp.), a jedynie koncentrować się na celach ochrony danego obszaru Natura 2000.

Po otrzymaniu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 regionalny dyrektor ochrony środowiska zwraca się o zapewnienie udziału społeczeństwa do organu wydającego decyzję. Do swojego wniosku dołącza raport. Podobnie jak przy ponownej ocenie oddziaływania na środowisko, do konsultacji społecznych organizowanych na tym etapie procesu inwestycyjnego stosuje się odpowiednio zasady obowiązujące w tym zakresie na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, omówione w rozdziale 2.1.4.2 (art. 98 ust. 4 *ustawy ooś*). Oznacza to, że organ uprawniony do wydania decyzji powiadamia opinię publiczną między innymi o ocenie oddziaływania na obszar Natura 2000, możliwości zapoznania się z dokumentacją

fol. Printomato

i zgłaszania zastrzeżeń (wzór 13a). Może również w porozumieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska zorganizować rozprawę administracyjną otwartą dla społeczeństwa. Po zakończonych konsultacjach społecznych organ przekazuje regionalnemu dyrektorowi wszystkie uwagi i wnioski oraz ewentualnie protokół z rozprawy administracyjnej. Podobnie jak w przypadku ponownej oceny oddziaływania na środowisko, organ przeprowadzający postępowanie z udziałem społeczeństwa (właściwy do wydania decyzji) nie musi wyrabiać sobie stanowiska odnośnie do zgłoszonych opinii. Za rozpatrzenie uwag i wniosków oraz przygotowanie informacji dotyczących konsultacji społecznych odpowiada regionalny dyrektor ochrony środowiska (art. 98 ust. 6 i art. 99 ust. 2 pkt 1 *ustawy ooś*).

Pełna analiza zastrzeżeń opinii publicznej powinna bowiem zostać przeprowadzona przed uzgodnieniem warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000, które kończy tę procedurę. Zgodnie z ustępem 1 artykułu 98 *ustawy ooś* następuje ono w drodze postanowienia, którego przykład zamieszczono we wzorze 31. Warto podkreślić, że uzgodnienie może być wydane tylko w dwóch przypadkach:

- po stwierdzeniu braku znacząco negatywnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszar Natura 2000,
- po stwierdzeniu możliwości znacząco negatywnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, ale tylko w przypadku przedsięwzięć wynikających z nadrzędnego interesu publicznego, wobec których brakuje rozwiązań alternatywnych (mniej szkodliwych lub wcale nieszkodliwych dla obszaru Natura 2000) i pod warunkiem wykonania kompensacji przyrodniczej; w przypadku przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na siedliska i gatunki priorytetowe uzgodnienie może zostać wydane (w razie braku rozwiązań alternatywnych i pod warunkiem zapewnienia kompensacji przyrodniczej) wyłącznie w celu: ochrony zdrowia i życia ludzi; zapewnienia bezpieczeństwa powszech-

nego; uzyskania korzystnych następstw o pierwszorzędnym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego; wynikającym z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym przypadku po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej (art. 34 ust. 1 i 2 *ustawy o ochronie przyrody*).

W pozostałych sytuacjach regionalny dyrektor ochrony środowiska ma obowiązek odmówić uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia (art. 98 ust. 3 *ustawy ooś*).

Jak wszystkie uzgodnienia wydawane na potrzeby decyzji administracyjnej, również to będzie udzielane na podstawie artykułu 106 Kpa. Tym samym stanowisko regionalnego dyrektora ochrony środowiska będzie musiało spełnić rygory określone w artykule 124 § 1 i 2 Kpa. Na początku postanowienia należy przywołać – poza artykułem 106 Kpa – przepisy ustępów 1, 2 lub 3²⁶, 7 i 8 artykułu 98 oraz artykuły 99 *ustawy ooś*. W osnowie regionalny dyrektor ochrony środowiska przedstawia warunki realizacji przedsięwzięcia; przygotowania analizy porealizacyjnej (tylko w przypadku przedsięwzięć wymagających pozwoleń na budowę); zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko; przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej. Przepisy *ustawy ooś* dają wprawdzie podstawy do nałożenia tu jeszcze obowiązków w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko, jednak ocena transgraniczna może być przeprowadzana jedynie dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z I lub II grupy (art. 104 ust. 1 pkt 1 *ustawy ooś*). W tym przypadku regionalny dyrektor ochrony środowiska nie powinien więc formułować takich zaleceń.

Uzasadnienie postanowienia uzgadniającego powinno obejmować analizę stanu prawnego i faktycznego (art. 124 § 2 Kpa) oraz wyjaśnienie powodów nałożenia poszczególnych warunków. Dodatkowo zgodnie z ustępem 2 artykułu 99 *ustawy ooś* muszą się w nim znaleźć informacje o sposobie i zakresie wykorzystania raportu o oddziaływaniu na obszar Natura 2000, a także

26 W zależności od tego, czy regionalny dyrektor ochrony środowiska uzgodni warunki planowanego przedsięwzięcia, czy nie.

o przeprowadzonym postępowaniu z udziałem społeczeństwa, zgłoszonych uwagach i wnioskach oraz zakresie i sposobie ich uwzględnienia. Uzgodnienie powinno zostać wydane w ciągu 45 dni od otrzymania raportu. Tak jak przy innych postanowieniach uzgadniających, do tego terminu nie wlicza się czasu zawieszenia postępowania, opóźnień spowodowanych z winy stron albo z przyczyn niezależnych od organu. Ponadto podczas uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000 nie ma zastosowania artykuł 106 § 3, 5 i 6 Kpa, co między innymi oznacza, że stronom postępowania nie przysługuje zażalenie na to postanowienie.

Po zakończeniu oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 i dokonaniu uzgodnienia nie będzie przeszkód, aby podjąć postępowanie w sprawie wydania decyzji, której przykład ilustruje [wzór 32](#). Warto podkreślić, że organ prowadzący procedurę w sprawie jej wydania jest związany postanowieniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska (art. 100 *ustawy ooś*). Musi zatem uwzględnić określone w nim warunki realizacji przedsięwzięcia, w tym między innymi wymogi dotyczące zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i wreszcie przeprowadzenia

kompensacji przyrodniczej (art. 101 *ust. 1-3 ustawy ooś*). Może także nałożyć obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej, ale tylko dla przedsięwzięć ubiegających się o pozwolenie na budowę (wraz z propozycją jej zakresu i terminu przedstawienia)²⁷. Poza tym w uzasadnieniu decyzji muszą znaleźć się informacje o sposobie uwzględnienia warunków realizacji przedsięwzięcia określonych w postanowieniu regionalnego dyrektora ochrony środowiska, kończącym ocenę oddziaływania na obszar Natura 2000 (art. 103 *ust. 2 ustawy ooś*).

Zgodnie z artykułem 38 *ustawy ooś* decyzje wydane po przeprowadzeniu oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 (a zatem i po postępowaniu z udziałem społeczeństwa) podlegają obowiązkowi upublicznienia ([wzór 13b](#)). Oznacza to, że właściwy organ podaje informacje o wydanym rozstrzygnięciu i możliwości zapoznania się z jego treścią do wiadomości publicznej. Należy jednocześnie podkreślić, że obowiązek informowania społeczeństwa nie dotyczy decyzji wydawanych w przypadkach, w których odstąpiono od oceny oddziaływania na obszar Natura 2000.

Jeżeli regionalny dyrektor ochrony środowiska odmówi uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, wydaje się decyzję odmowną (art. 100 *ustawy ooś*).

2.3.2.

Schematy wydawania pozwolenia na budowę dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000

Przebieg postępowania prowadzonego na przykład w sprawie pozwolenia na budowę dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 (a niebędących przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko z I lub II grupy) przedstawia [schemat nr 6](#) umieszczony niżej. Zaczyna się ono w chwili, kiedy inwestor składa wniosek w zakresie wy-

magany *ustawą o prawie budowlanym*. Następnie organ administracji budowlanej, analizując przedłożone dokumenty, stwierdza, że planowany obiekt może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000. Nakłada wówczas w drodze postanowienia, na które nie można złożyć zażalenia, obowiązek przedstawienia odpowiedniej dokumentacji, w tym karty informacyjnej

²⁷ Zadaniem analizy porealizacyjnej jest porównanie ustaleń zawartych w raporcie i pozwoleniu na budowę dotyczących w szczególności charakteru i zakresu oddziaływań na obszar Natura 2000 oraz czynności zapobiegawczych z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 i działaniami podjętymi w celu jego ograniczenia (art. 102 *ustawy ooś*).

przedsięwzięcia, właściwemu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska. Razem z kartą inwestor przekazuje wnioski o wydanie pozwolenia na budowę, kopię mapy ewidencyjnej lub mapę sytuacyjno-wysokościową, a także wyrys i wypis z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź informację o jego braku (uwaga: *ustawa* oos określa wyjątki od tego obowiązku).

Po otrzymaniu i analizie tej dokumentacji regionalny dyrektor ochrony środowiska stwierdza, czy przedsięwzięcie może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000. W razie potwierdzenia podejrzeń organu administracji budowlanej i zidentyfikowania ryzyka negatywnych skutków dla obszaru Natura 2000 regionalny dyrektor nakłada postanowieniem, na które można złożyć zażalenie, obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, nakazuje sporządzić raport i określa jego zakres. W przypadku stwierdzenia braku możliwości znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 stwierdza, również w drodze postanowienia (na które tym razem służy zażalenie), brak potrzeby przeprowadzania procedury. Właściwy organ ma 14 dni na wydanie obu postanowień. W tej ostatniej sytuacji organ administracji architektoniczno-budowlanej wydaje pozwolenie na budowę. Pozwolenia wydane bez oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 nie podaje się do publicznej wiadomości.

W przypadku nałożenia obowiązku przeprowadzenia tej procedury regionalny dyrektor ochrony środowiska zwraca się do organu administracji architektoniczno-budowlanej o zapewnienie udziału społeczeństwa. Organ ten podaje stosowne informacje do wiadomości publicznej i zapewnia wszystkim zainteresowanym możliwość składania uwag i wniosków w terminie 21 dni. Poinformowanie opinii publicznej odbywa się w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie urzędu, przez obwieszczenie w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia, za pośrednictwem BIP-u, niekiedy przez zamieszczenie ogłoszenia w prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości bądź w miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania. Organ może przeprowadzić rozprawę admi-

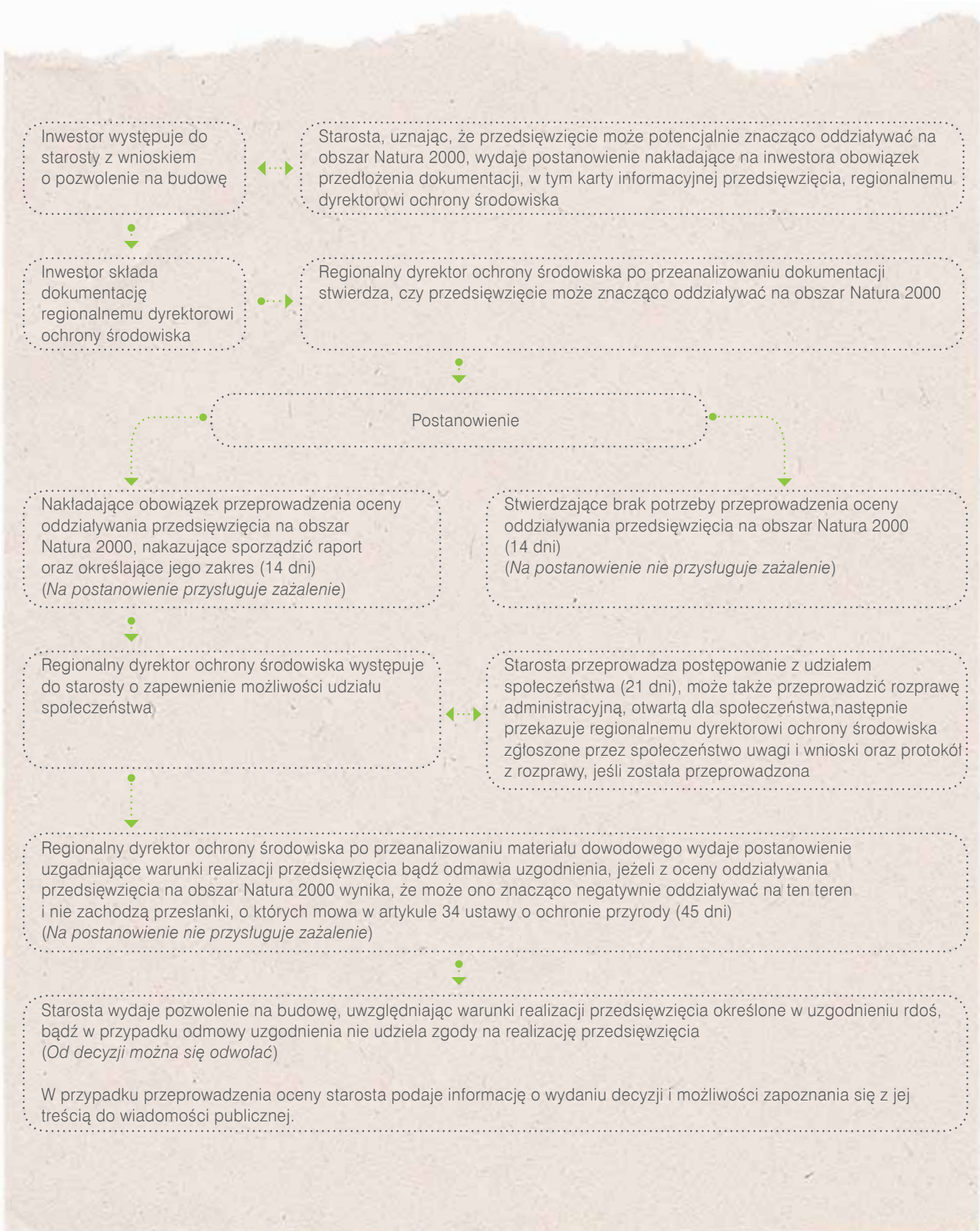
nistracyjną otwartą dla społeczeństwa. Po zakończeniu konsultacji społecznych organ administracji architektoniczno-budowlanej przekazuje jej rezultaty regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska.

Ten z kolei analizuje dokumentację sprawy oraz uwagi i wnioski społeczeństwa i jeżeli działalność nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, wydaje uzgodnienie warunków realizacji inwestycji. W przypadku możliwości wystąpienia takiego ryzyka uzgodnienie może zostać wydane tylko wtedy, gdy przedsięwzięcie wynika z nadrzędnego interesu publicznego, brakuje rozwiązań alternatywnych – mniej szkodliwych lub wcale nieszkodliwych dla obszaru Natura 2000 – a inwestor wykona kompensację przyrodniczą. Jeśli jednak przedsięwzięcie może wpłynąć znacząco negatywnie na gatunki lub siedliska priorytetowe, regionalny dyrektor może wyrazić na nie zgodę (przy udowodnieniu braku innych wariantów i pod warunkiem wykonania kompensacji przyrodniczej) tylko z uwagi na ochronę zdrowia i życia ludzi, zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego, uzyskanie korzystnych następstw o pierwszorzędnym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego lub kiedy przedsięwzięcie wynika z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego (w tym przypadku po uzyskaniu opinii Komisji Europejskiej). W innych sytuacjach dyrektor regionalny odmawia uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, uzgadniając bądź odmawiając uzgodnienia, powinien wyrazić swoje stanowisko w terminie 45 dni w drodze postanowienia, na które nie będzie przysługiwało zażalenie, wydawanego na podstawie artykułu 106 Kpa.

Po otrzymaniu uzgodnienia i analizie zgromadzonych dowodów organ architektoniczno-budowlany wydaje pozwolenie na budowę, o czym informuje społeczeństwo (tylko jeśli była przeprowadzona ocena). W jego uzasadnieniu powinny się znaleźć informacje o sposobie uwzględnienia warunków realizacji przedsięwzięcia określonych w uzgodnieniu regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Strony mogą się odwołać od tej decyzji (art. 127 § 1 Kpa).

Schemat nr 8

WYDAWANIE POZWOLENIA NA BUDOWĘ DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA OBSZAR NATURA 2000

fol: Piniomato

3. Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko jest uregulowane w dziale VI (art. 104-120) *ustawy ooś*. Obowiązki Polski w tej dziedzinie wynikają także ze sporządzonej w Espoo 25 lutego 1991 r. Konwencji EKG ONZ o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Dz. U. z 1999 r., Nr 96, poz. 1110), zwanej dalej Konwencją z Espoo, oraz z umów bilateralnych zawartych na jej podstawie (obecnie jedynie z Niemcami i Litwą).

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko przeprowadza się w ramach oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli tylko dany projekt może oddziaływać na środowisko w sposób transgraniczny. Organem wiodącym jest tu oprócz instytucji prowadzącej ocenę oddziaływania na środowisko Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, przy czym ten ostatni pełni funkcję koordynującą.

Generalny Dyrektor odpowiada za bezpośrednie kontakty z organem państwa narażonego na środowiskowe oddziaływania transgraniczne, uprawnionym na terytorium swojego kraju do prowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym. Takie organy wskazane są we wspomnianych umowach dwustronnych. W przypadku braku stosownych porozumień można domniemywać, że chodzi o organy szczebla centralnego właściwe w sprawach ochrony środowiska w danym kraju (ministrowie środowiska, szefowie agencji ochrony środowiska itp.).

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko prowadzi się zarówno w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jak i w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

3.1. Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko przeprowadza się w przypadku stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z terytorium Polski, które mogłoby być skutkiem realizacji projektów następujących dokumentów, określonych w artykułach 46 i 47 *ustawy ooś* (art. 104 ust. 1 pkt 2 *ustawy ooś*):

1) koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania

przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego,
2) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji oraz wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
3) innych niż wymienione w punktach 1 i 2 polityk,

strategii, planów i programów, jeżeli ich realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony,

- 4) dokumentów innych niż wymienione w punktach 1-3, jeżeli wyznaczają ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a realizacja ich postanowień może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko oraz jeśli z tego powodu stwierdzono konieczność poddania danego projektu dokumentu ocenie oddziaływania na środowisko.

Procedura transgraniczna dla projektów planów i programów przeprowadzana jest także w przypadku, gdy zażąda tego inne państwo członkowskie UE narażone na takie oddziaływanie (art. 104 ust. 2 *ustawy ooś*).

Jeżeli organ prowadzący strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko i opracowujący projekt danego dokumentu stwierdzi, że jego realizacja może w sposób transgraniczny oddziaływać na środowisko, powinien niezwłocznie powiadomić Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o możliwości wystąpienia takich skutków. Wraz z powiadomieniem organ jest zobowiązany do przesłania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (art. 113 ust. 1 *ustawy ooś*).

Po otrzymaniu powyższych materiałów Generalny Dyrektor ma z kolei obowiązek analogicznego powiadomienia państwa narażonego na znaczące oddziaływanie na środowisko na swoim terytorium. Powinien jednocześnie zapytać, czy dane państwo jest zainteresowane uczestnictwem w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, i wyznaczyć termin na odpowiedź. Wraz z takim powiadomieniem Generalny Dyrektor przekazuje otrzymany od organu projekt dokumentu z prognozą oddziaływania na środowisko (art. 113 ust. 3 i 4 *ustawy ooś*). Dodatkowo projekt dokumentu i prognoza oddziaływania na środowisko powinny być przetłumaczone na język państwa narażonego na oddziaływanie, ale tylko w części, która pozwoli temu państwu na ocenę skali możliwego oddziaływania (art. 113 ust. 2 *ustawy ooś*). Za przykład odpowiada organ prowadzący strategiczną

ocenę oddziaływania na środowisko uprawniony do opracowania projektu dokumentu i prognozy oddziaływania na środowisko.

Jeżeli państwo narażone na takie oddziaływanie odpowie, że jest zainteresowane uczestnictwem w postępowaniu, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest zobowiązany do uzgodnienia z nim – w porozumieniu z organem opracowującym projekt danego dokumentu i przeprowadzającym ocenę strategiczną – terminów poszczególnych etapów postępowania. Terminy te powinny być tak ustalone, aby właściwe organy i społeczeństwo danego państwa mogły wziąć udział w postępowaniu dotyczącym transgranicznego oddziaływania na środowisko (art. 114 *ustawy ooś*). Wyniki postępowania (z udziałem społeczeństwa i właściwych organów), którego przeprowadzenie leży wyłącznie w gestii państwa narażonego na oddziaływanie, są następnie przekazywane właściwym organom polskim.

Kluczowym etapem postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, na którym zapadają decyzje co do ostatecznego kształtu dokumentu poddawanej procedurze oceny, są konsultacje transgraniczne. Przedmiotem konsultacji są środki eliminowania lub ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Do przeprowadzenia konsultacji transgranicznych jest zasadniczo zobowiązany organ wykonujący strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko dla danego dokumentu. Konsultacje te mają być prowadzone za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, który pełni tu funkcję organu koordynującego i właściwego w sprawach bezpośrednich kontaktów z właściwym organem państwa narażonego na oddziaływanie, uczestniczącym w postępowaniu. Generalny Dyrektor może przejąć prowadzenie konsultacji jedynie w sprawach szczególnie istotnych bądź skomplikowanych, nie wykluczając jednak udziału w nich organu wykonującego ocenę strategiczną (art. 115 *ustawy ooś*).

Wyniki postępowania transgranicznego, w tym wyniki konsultacji transgranicznych, muszą być rozpatrzone przed przyjęciem danego dokumentu. Ustawa wyraźnie

stanowi, że przyjęcie poddawanego procedurze oceny dokumentu nie może nastąpić przed zakończeniem postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko (art. 116 *ustawy ooś*).

Po zakończeniu oceny oddziaływania na środowisko i przyjęciu poddawanego jej dokumentu organ uprawniony do jego opracowania przekazuje Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska przyjęty już dokument wraz z podsumowaniem zawierającym informacje określone w ustępie 3 artykułu 55 *ustawy ooś*. Przyjęty dokument wraz ze wspomnianym podsumowaniem jest następnie przesyłany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska właściwemu organowi państwa narażonego na oddziaływania transgraniczne, który brał udział w postępowaniu dotyczącym transgranicznego oddziaływania na środowisko (art. 117 *ustawy ooś*).

Ustawa ooś ustanawia także procedurę w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko nie tylko dla dokumentów opracowywanych na terytorium Polski, ale także dla tych planów i programów, które są przygotowywane poza granicami kraju, jeżeli na skutek realizacji ich postanowień może wystąpić znaczące oddziaływanie na środowisko na terytorium Polski.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska pełni funkcję koordynującą i jest odpowiedzialny za bezpośrednie kontakty z właściwymi organami państwa pochodzenia potencjalnego oddziaływania.

W razie możliwości wystąpienia znaczącego oddziaływania na terytorium Polski z powodu realizacji planu lub programu opracowywanego poza granicami kraju Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska otrzymuje stosowne materiały zawierające informacje o projekcie takiego dokumentu. Dla państw członkowskich UE prawo wspólnotowe wymaga przekazania projektu planu lub programu wraz z powiadomieniem i prognozy oddziaływania na środowisko.

Po otrzymaniu tych dokumentów Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska niezwłocznie przekazuje je regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na obszar możliwego oddziaływania transgranicznego (art. 118 pkt 2 *ustawy ooś*).

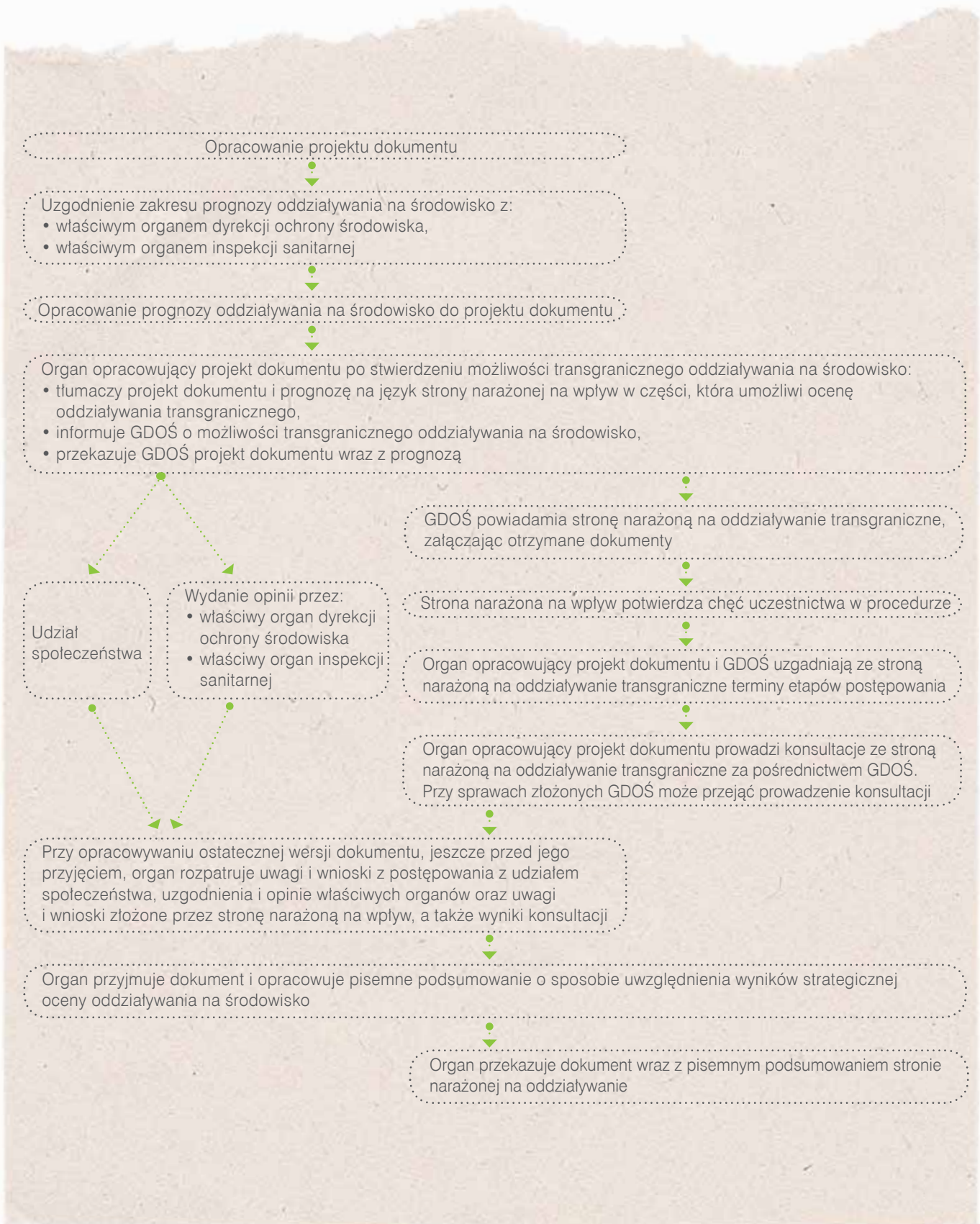
Regionalny dyrektor ochrony środowiska jest zobowiązany do stwierdzenia zasadności przystąpienia do postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko. Jeżeli uzna je za zasadne, następnym jego zadaniem będzie zorganizowanie konsultacji społecznych dotyczących otrzymanych dokumentów, zgodnie z przepisami działu III rozdziału 3 *ustawy ooś* (art. 119 ust. 1 *ustawy ooś*). Ma więc obowiązek wyłożenia otrzymanych dokumentów do publicznego wglądu na co najmniej 21 dni i poinformowania opinii publicznej o możliwości składania w tym czasie uwag i wniosków. W zakresie, w jakim to jest niezbędne do analizy takiego oddziaływania, dokumenty wyłożone do wglądu powinny być przełożone na język polski. Ustawa nie wskazuje, kto powinien tłumaczyć otrzymane dokumenty, jeśli jednak, nie dokona tego państwo pochodzenia, obowiązek ten spoczywa na Generalnym Dyrektorze Ochrony Środowiska lub na regionalnym dyrektorze ochrony środowiska. Wskazane jest, aby szczegółowe rozwiązania w tym zakresie zostały w przyszłości uregulowane w umowach bilateralnych.

Po zebraniu uwag i wniosków regionalny dyrektor ochrony środowiska musi opracować projekt stanowiska dotyczącego danego dokumentu i przekazać go Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska. Ostateczne stanowisko w tej sprawie Generalny Dyrektor przekazuje właściwemu organowi państwa pochodzenia (art. 119 ust. 2 i 3 *ustawy ooś*).

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska po otrzymaniu od tego państwa przyjętego już dokumentu, który został poddany postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, powiadamia o tym regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Ten ostatni jest z kolei zobowiązany do podania do wiadomości publicznej informacji o przyjęciu danego dokumentu i o możliwości zapoznania się z jego treścią (art. 120 *ustawy ooś*).

Procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym przedstawia [schemat nr 9](#).

Schemat nr 9
 POSTĘPOWANIE W SPRAWIE TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA POLSKI JAKO STRONY JEGO
 POCHODZENIA W RAMACH STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

3.2. Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko przeprowadza się w razie stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z terytorium Polski, które jest skutkiem realizacji planowanych przedsięwzięć objętych (art. 104 ust. 1 pkt 1 *ustawy ooś*):

- decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach,
- decyzją o pozwoleniu na budowę, decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej lub decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego – jeżeli w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Należy tu podkreślić, że taka konstrukcja przepisów *ustawy ooś* wyklucza możliwość poddania procedurze w kontekście transgranicznym przedsięwzięć z tzw. III grupy, czyli tych, które nie należą do kategorii projektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, lecz wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 ze względu na możliwość znaczącego nań wpływu (zob. uwagi w rozdziale 2.3.1).

Dodatkowo należy zauważyć, że niezależnie od tego, czy organ prowadzący ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko stwierdził możliwość oddziaływania transgranicznego, czy nie, postępowanie w sprawie takiego wpływu na środowisko musi być przeprowadzone również wtedy, gdy zażąda tego inne państwo członkowskie UE (art. 104 ust. 2 *ustawy ooś*).

Dla ułatwienia w dalszej części opracowania decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzja o pozwoleniu na budowę, decyzja o zezwoleniu na realiza-

cję inwestycji drogowej oraz decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego określane będą zbiorczym terminem „decyzja”.

Postępowanie transgraniczne stanowi element oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko i musi być zakończone przed wydaniem decyzji. O tym, czy dana działalność może mieć negatywny wpływ poza granicami Polski, przesądza organ administracji wydający daną decyzję. Rozpoznanie możliwego transgranicznego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia powinno się odbyć jak najszybciej.

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko wszczynane jest w drodze postanowienia organu przeprowadzającego ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Na postanowienie to można złożyć zażalenie (art. 108 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 *ustawy ooś*). Przepis ten stanowi o organie wydającym decyzję i prowadzącym ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W przypadku oceny oddziaływania na środowisko prowadzonej na etapie wydawania pozwolenia na budowę, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego, będą to dwa różne organy. W takiej sytuacji przez organ, o którym mowa w ustępie 1 artykułu 108 *ustawy ooś*, należy zawsze rozumieć organ prowadzący ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a więc regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Jeżeli nawet zachodzą określone w punkcie 1 ustępu 1 artykułu 104 *ustawy ooś* przesłanki do przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, w przypadku przedsięwzięć realizowanych na terenach zamkniętych organ

prowadzący postępowanie może jednak postanowić o wyłączeniu procedury w kontekście transgranicznym w sytuacji, gdy jej przeprowadzenie mogłoby mieć niekorzystny wpływ na cele obronności i bezpieczeństwa państwa (art. 79 ust. 2 *ustawy ooś*).

Dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko rozpoznanie oddziaływania transgranicznego powinno nastąpić w trakcie analizy karty informacyjnej przedsięwzięcia przedkładanej wraz z zapytaniem o zakres raportu. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie, że dane przedsięwzięcie może spowodować takie oddziaływanie, inwestor jest zobowiązany do wniesienia zapytania o zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko w trybie artykułu 69 *ustawy ooś* oraz złożyć wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zakres raportu jest określany zawsze wtedy, gdy organ prowadzący postępowanie przesądził o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i o sporządzeniu raportu.

Zdecydowanie o konieczności przeprowadzenia procedury transgranicznej tuż po otrzymaniu karty informacyjnej przedsięwzięcia pozwala na włączenie państwa narażonego na taki wpływ w procedurę ustalania zakresu raportu. Zgodnie z przepisem ustępu 1 artykułu 111 *ustawy ooś* uwagi i wnioski złożone przez państwo uczestniczące w tym postępowaniu rozpatruje się przy wydawaniu postanowienia w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i zakresu raportu (wydawanego na podstawie art. 63 ust. 1 *ustawy ooś*) oraz postanowienia o zakresie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (wydawanego na podstawie art. 69 ust. 3 *ustawy ooś*).

We wspomnianym postanowieniu o przeprowadzeniu postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko (wydawanych na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 1 *ustawy ooś*) organ prowadzący ocenę oddziaływania na środowisko określa zakres dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia postępowania w kontekście transgranicznym i nakłada na inwestora

obowiązek przetłumaczenia tej dokumentacji na język państwa narażonego na takie oddziaływanie. Przez dokumentację niezbędną do przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko należy rozumieć kartę informacyjną przedsięwzięcia, wniosek o wydanie decyzji, postanowienie w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko (jeżeli zostało wydane dla danego przedsięwzięcia) wraz z opiniami niezbędnymi do jego wydania oraz tę część raportu o oddziaływaniu na środowisko, która umożliwi państwu będącemu pod potencjalnym wpływem planowanego przedsięwzięcia ocenę możliwego znaczącego oddziaływania na środowisko (art. 108 ust. 4 *ustawy ooś*).

Po wszczęciu postępowania dotyczącego oddziaływania na środowisko organ przeprowadzający ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o możliwości wystąpienia oddziaływania transgranicznego i przesłania mu karty informacyjnej przedsięwzięcia. Generalnemu Dyrektorowi powinien też być przekazany wniosek o wydanie decyzji, postanowienie w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko (jeżeli zostało wydane dla danego przedsięwzięcia) wraz z opiniami niezbędnymi do jego wydania oraz cały raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (art. 108 ust. 1 pkt 2 i 3 *ustawy ooś*). Nie w każdym przypadku będzie możliwe przekazanie kompletu dokumentów, jednak organ prowadzący ocenę powinien sukcesywnie przesyłać Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska wszystkie wymagane dokumenty.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska powinien następnie przekazać wszystkie otrzymane dokumenty właściwemu organowi państwa narażonego na oddziaływanie transgraniczne. Jednakże najpierw ma obowiązek powiadomić niezwłocznie dane państwo o możliwym znaczącym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko, zapytując jednocześnie, czy jest

ono zainteresowane uczestnictwem w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, i wyznaczając termin na odpowiedź. Wraz z powiadomieniem Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przekazuje kartę informacyjną przedsięwzięcia oraz dane na temat decyzji, która ma być wydana dla tego projektu, i na temat organu uprawnionego do jej przygotowania (art. 109 ust. 1 i 2 *ustawy ooś*).

Kiedy państwo narażone na oddziaływanie transgraniczne wyrazi chęć uczestnictwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, Generalny Dyrektor jest zobowiązany do uzgodnienia z tym krajem terminów poszczególnych etapów postępowania. Uzgodnienie odbywa się w porozumieniu z organem przeprowadzającym ocenę oddziaływania na środowisko, a poszczególne terminy powinny być tak ustalone, aby właściwe organy oraz społeczeństwo państwa narażonego na oddziaływanie miały zapewnioną pełną możliwość udziału w postępowaniu w sprawie oddziaływania transgranicznego (art. 109 ust. 3 pkt 1 *ustawy ooś*).

Na kolejnym etapie procedury państwu narażonemu na oddziaływanie transgraniczne będą sukcesywnie przesyłane dodatkowe dokumenty: wniosek o wydanie decyzji, postanowienie o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i o zakresie raportu, jeżeli zostało wydane, wraz z opiniami właściwych organów niezbędnymi do jego wydania oraz raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (art. 109 ust. 3 pkt 2 *ustawy ooś*).

Kolejnym etapem procedury są konsultacje transgraniczne dotyczące środków eliminowania lub ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Ogólnie rzecz biorąc, konsultacje przeprowadza organ właściwy w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Jednak Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska może przejąć prowadzenie konsultacji z powodu wagi i złożoności danej sprawy (art. 110 *ustawy ooś*). Zgodnie z Konwencją z Espoo konsultacje powinny się rozpocząć niezwłocznie po sporządzeniu dokumentacji oceny oddziaływania na środowisko,

a więc zaraz po wszczęciu postępowania. Bardziej racjonalne wydaje się jednak rozpoczęcie konsultacji dopiero po otrzymaniu uwag i zastrzeżeń do planowanego przedsięwzięcia, złożonych na podstawie przekazanych wcześniej dokumentów (przede wszystkim raportu o oddziaływaniu na środowisko), od właściwych organów państwa narażonego na oddziaływanie.

Zgodnie z ustępem 2 artykułu 111 *ustawy ooś* uwagi i wnioski dotyczące raportu złożone przez państwo uczestniczące w postępowaniu oraz wyniki konsultacji powinny być rozpatrzone przy wydawaniu decyzji.

Decyzja w sprawie danego przedsięwzięcia może być wydana dopiero po zakończeniu postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko (art. 111 ust. 3 *ustawy ooś*). Organ powinien niezwłocznie przesłać wydaną decyzję właściwym organom wszystkich państw uczestniczących w tym postępowaniu (art. 112 *ustawy ooś*).

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko powinno być przeprowadzone również w przypadku uchylecia, zmiany oraz stwierdzenia nieważności decyzji.

Poszczególne etapy postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć, z rozróżnieniem na przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz te mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, ilustrują odpowiednio [schematy nr 10 i 11](#).

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko przeprowadza się także w sytuacji, gdy podejmowane poza granicami Polski przedsięwzięcie może oddziaływać na środowisko na jej terytorium. W tym przypadku organem uczestniczącym w procedurze jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz regionalny dyrektor ochrony środowiska właściwy ze względu na obszar możliwego oddziaływania transgranicznego. Generalny Dyrektor pełni tutaj również funkcję koordynującą i jest odpowiedzialny za bezpośrednie kontakty z właściwymi organami państwa pochodzenia oddziaływania.

W przypadku, gdy przedsięwzięcie realizowane poza granicami kraju może skutkować wystąpieniem znaczącego oddziaływania na terytorium Polski, państwo pochodzenia przesyła odpowiednie dokumenty zawierające informacje o takim przedsięwzięciu do General-

fot. Printomato

nego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zakres przekazywanych informacji powinno określać prawo krajowe państwa pochodzenia.

Dokumenty te należy następnie niezwłocznie przekazać (po przekładzie na język polski, jeżeli nie zostały wcześniej przetłumaczone przez państwo pochodzenia) regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na obszar możliwego oddziaływania transgranicznego (art. 118 pkt 1 *ustawy ooś*).

Regionalny dyrektor ochrony środowiska jest przede wszystkim zobowiązany do stwierdzenia zasadności przystąpienia do postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko. Jeżeli uzna je za uzasadnione, ma obowiązek przeprowadzić procedurę udziału społeczeństwa (zgodnie z przepisami działu III rozdziału 2 *ustawy ooś*, art. 119 ust. 1 *ustawy ooś*) i zebrać opinie zainteresowanych jednostek administracji (np. samorządu terytorialnego, WIOŚ, Urzędu Morskiego). Otrzymane dokumenty wykładane są na 21 dni do wglądu w języku polskim w zakresie niezbędnym do analizy oddziaływania na środowisko.

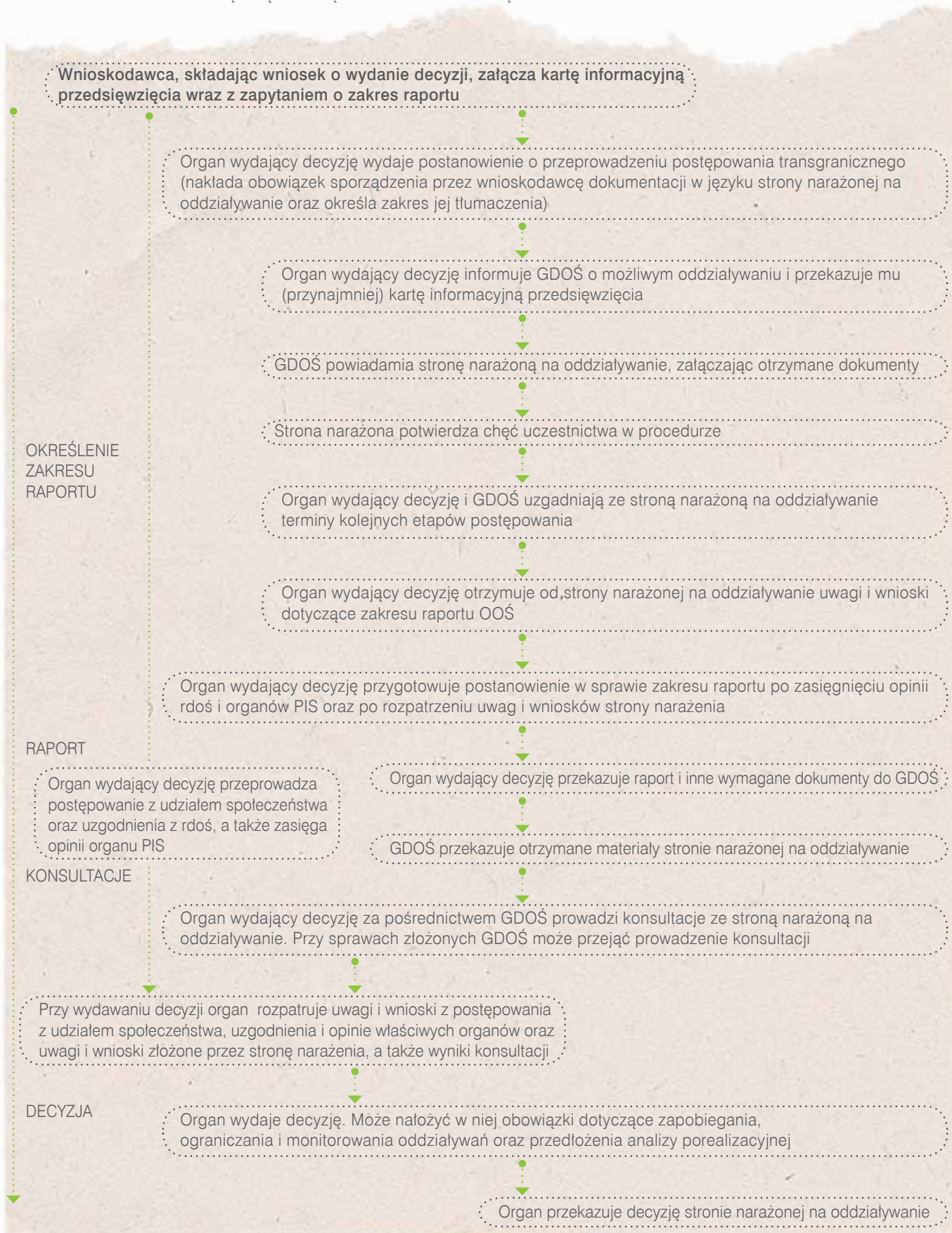
Zebrawszy uwagi i wnioski odnośnie do danego przedsięwzięcia, regionalny dyrektor ochrony środowiska jest zobowiązany do opracowania projektu stanowiska dotyczącego tego przedsięwzięcia i przekazania go Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska. Ostateczne stanowisko w tej sprawie przekazuje Generalny Dyrektor właściwemu organowi państwa pochodzenia (art. 119 ust. 2 i 3 *ustawy ooś*).

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska po otrzymaniu od państwa pochodzenia decyzji w sprawie przedsięwzięcia, które zostało poddane postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, powiadamia o tym regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Ten ostatni ma z kolei obowiązek podania informacji o danej decyzji i o możliwości zapoznania się z jej treścią do wiadomości publicznej (art. 120 *ustawy ooś*).

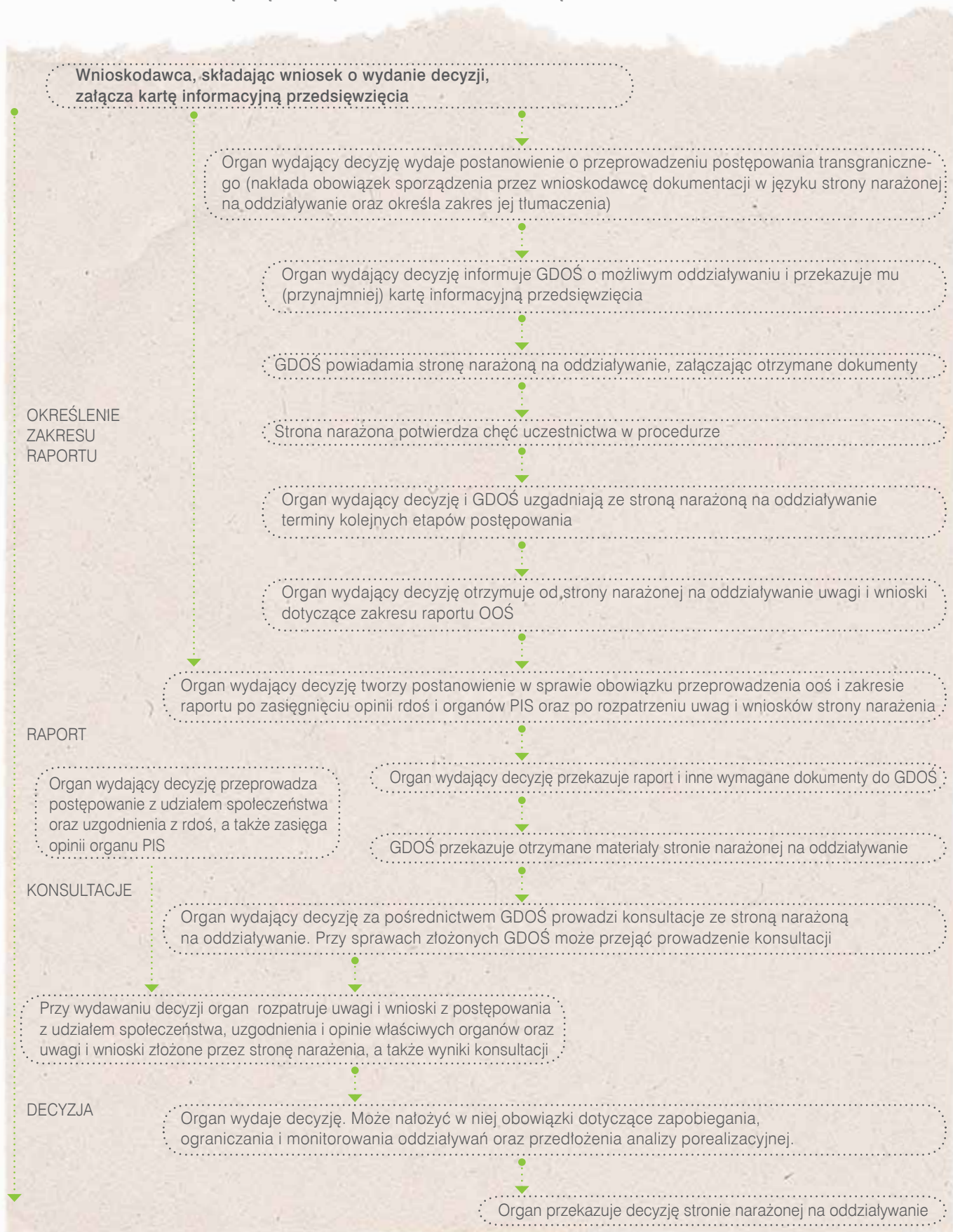
Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w przypadku, gdy Polska jest stroną nań narażoną, ilustruje [schemat nr 12](#).

Schemat nr 10

POSTĘPOWANIE W SPRAWIE TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA POLSKI JAKO STRONY JEGO POCHODZENIA DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZAWSZE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

Schemat nr 11
 POSTĘPOWANIE W SPRAWIE TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA POLSKI JAKO STRONY JEGO
 POCHODZENIA DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH POTENCJALNIE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

Schemat nr 12

PRZEBIEG POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA POLSKI JAKO STRONY NA NIE NARAŻONEJ

4. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska i regionalni dyrektorzy ochrony środowiska oraz inne organy uczestniczące w ocenie oddziaływania na środowisko

4.1. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest centralnym organem administracji rządowej formalnie podlegającym ministrowi środowiska. Urzędem obsługującym Generalnego Dyrektora jest Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska usytuowana w systemie finansów publicznych jako państwowa jednostka budżetowa. Jej statut określa Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. Nr 202, poz. 1250).

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest organem wyższego stopnia w stosunku do regionalnych dyrektorów ochrony środowiska wykonujących zadania GDOŚ w terenie.

Przejściowo funkcje Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska ma pełnić Główny Konserwator Przyrody – od 7 listopada 2008 r. (ogłoszenia *ustawy ooś*) do czasu jego powołania na mocy nowej ustawy. Nowa funkcja nie może być piastowana przez Głównego Konserwatora Przyrody dłużej niż sześć miesięcy od dnia wejścia w życie *ustawy ooś* (art. 163 ust. 3 *ustawy ooś*).

Zgodnie z artykułem 127 *ustawy ooś* do zadań Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska należy:

- udział w realizacji polityki ochrony środowiska w zakresie ochrony przyrody i kontroli procesu inwestycyjnego,
- kontrola odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i naprawę szkód w środowisku,
- gromadzenie danych i sporządzanie informacji o sieci Natura 2000, innych obszarach chronionych oraz ocenach oddziaływania na środowisko,
- współpraca z właściwymi organami ochrony środowiska innych państw, organizacjami międzynarodowymi i Komisją Europejską,
- współpraca z Głównym Konserwatorem Przyrody i Państwową Radą Ochrony Przyrody w sprawach ochrony przyrody,
- współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody,
- udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko,
- udział w postępowaniach w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- wykonywanie zadań związanych z siecią Natura 2000, o których mowa w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- wykonywanie zadań związanych z udziałem organizacji w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) na zasadach i w zakresie określonych w Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS),

- współpraca z organizacjami ekologicznymi.

W zakresie zadań dotyczących ochrony przyrody Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska zawsze może zwrócić się o opinię do Państwowej Rady Ochrony Przyrody, a w sprawie zadań związanych z ocenami oddziaływania na środowisko – do Krajowej Komisji do spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko. Dotychczasowi

członkowie KKOOS nadal sprawują swoje funkcje do czasu powołania nowego składu Komisji na podstawie nowych przepisów *ustawy ooś* (art. 158 *ustawy ooś*).

Z uwagi na szeroki zakres zadań szczegółowe ich wyliczenie zostało ograniczone do tych najważniejszych, wynikających z *ustawy ooś*, czyli ocen oddziaływania na środowisko oraz EMAS.

4.1.1.

Oceny oddziaływania na środowisko

Zadania Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w zakresie ocen oddziaływania na środowisko zostały szczegółowo omówione w poprzednich rozdziałach. Poniżej zostaną one jedynie wyliczone dla ułatwienia stosowania przepisów *ustawy ooś*.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska ma obowiązek:

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w przypadku dokumentów opracowywanych i zmieniających przez centralne organy administracji rządowej

- uzgadniania konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentów innych niż wymienione w artykule 46,
- uzgadniania możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentów sektorowych (określonych w art. 46 pkt 2),
- uzgadniania zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opiniowania projektu dokumentu poddawanego strategicznej ocenie oraz prognozy oddziaływania na środowisko.

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko

- informowania strony narażonej o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,

- przekazywania stronie narażonej oddziaływaniem dokumentów wymaganych ustawą,
- uzgadniania (wspólnie z organem prowadzącym ocenę na szczeblu krajowym) ze stroną narażoną oddziaływaniem terminów postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- pośredniczenia w konsultacjach transgranicznych (z możliwością przejęcia ich prowadzenia),
- przekazywania właściwemu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska dokumentów otrzymanych od strony pochodzenia, stwierdzających możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko Polski,
- opracowywania stanowiska strony polskiej na bazie projektu przygotowanego przez rdoś,
- przekazywania stronie narażonej stanowiska strony polskiej.

Jednocześnie Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi bazę danych ocen oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, w tym danych na temat dokumentacji sporządzanej w ramach tych postępowań (art. 128 *ustawy ooś*). Informacje do bazy GDOŚ będzie pozyskiwał od organów prowadzących oceny oddziaływania na środowisko, które będą zobowiązane do corocznego ich przedkładania na mocy rozporządzenia wydanego na podstawie artykułu 129 *ustawy ooś*.

4.1.2.

EMAS

Do kompetencji organów dykcji ochrony środowiska należy także wykonywanie zadań związanych z udziałem organizacji w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) na zasadach i w zakresie określonych w Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS).

Zgodnie z artykułem 2 ustawy o EMAS Generalny oraz regionalni dyrektorzy ochrony środowiska współtworzą krajowy system ekzarządzania i audytu EMAS, przy czym:

- Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska przejął dotychczasowe kompetencje ministra środowiska z wyjątkiem prowadzenia polityki w zakresie rozwoju systemu oraz współpracy z organami Unii Europejskiej w tym zakresie,

- regionalni dyrektorzy ochrony środowiska przejęli dotychczasowe kompetencje wojewodów.

Zadania Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska:

- prowadzenie krajowego rejestru organizacji zarejestrowanych w systemie EMAS (art. 3 ust. 1),
- prowadzenie rejestru weryfikatorów środowiskowych (art. 3 ust. 4),
- prowadzenie, w formie elektronicznej, powszechnie dostępnego zbioru danych zawartych w rejestrze:
 - organizacji zarejestrowanych w systemie EMAS,
 - weryfikatorów środowiskowych (art. 3 ust. 6),
 - informowanie regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz organizacji wpisanej do rejestru krajowego o nadanym jej numerze w rejestrze (art. 3 ust. 7a).

4.2. Regionalni dyrektorzy ochrony środowiska

Regionalny dyrektor ochrony środowiska jest organem administracji rządowej niespolonej, właściwym miejscowo na obszarze województwa. W przypadkach określonych ustawowo jest uprawniony do wydawania

aktów prawa miejscowego w formie zarządzeń. Regionalni dyrektorzy wykonują swoje zadania przy pomocy regionalnych dykcji ochrony środowiska²⁸, które są państwowymi jednostkami budżetowymi, oraz we

²⁸ Statuty poszczególnych dykcji regionalnych określa odpowiednio:

Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (Dz. U. Nr 202, poz. 1266)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Warszawie (Dz. U. Nr 202, poz. 1265)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Szczecinie (Dz. U. Nr 202, poz. 1264)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie (Dz. U. Nr 202, poz. 1263)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Poznaniu (Dz. U. Nr 202, poz. 1262)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Opolu (Dz. U. Nr 202, poz. 1261)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Olsztynie (Dz. U. Nr 202, poz. 1260)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Łodzi (Dz. U. Nr 202, poz. 1259)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Lublinie (Dz. U. Nr 202, poz. 1258)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Krakowie (Dz. U. Nr 202, poz. 1257)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Kielcach (Dz. U. Nr 202, poz. 1256)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Katowicach (Dz. U. Nr 202, poz. 1255)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim (Dz. U. Nr 202, poz. 1254)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Gdańsku (Dz. U. Nr 202, poz. 1253)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (Dz. U. Nr 202, poz. 1252)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dykcji Ochrony Środowiska w Białymstoku (Dz. U. Nr 202, poz. 1251)
Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Generalnej Dykcji Ochrony Środowiska (Dz. U. Nr 202, poz. 1250)

Wszystkie statuty obowiązują od 15 listopada 2008 r.

współpracy z dyrektorami parków krajobrazowych lub zespołów parków krajobrazowych.

Jednocześnie regionalni dyrektorzy ochrony środowiska przejmują część kompetencji przysługujących dotychczasowym organom właściwym w sprawach ochrony przyrody.

Na regionalnych dyrektorów ochrony środowiska zostały przeniesione wszystkie kompetencje przysługujące urzędnikom zarządzającym obszarami Natura 2000 (województwie, dyrektorowi urzędu morskiego).

W zakresie ochrony przyrody regionalni dyrektorzy wykonują swoje zadania przy pomocy swoich zastępców – regionalnych konserwatorów przyrody.

Wojewódzcy konserwatorzy przyrody pełniący funkcje na podstawie ustawy o ochronie przyrody stali się – z dniem wejścia w życie ustawy o oś – regionalnymi konserwatorami ochrony przyrody. Jednocześnie wojewódzcy konserwatorzy przyrody zostali zobowiązani do pełnienia – od dnia ogłoszenia ustawy o oś, czyli od 7 listopada 2008 r. – funkcji regionalnych dyrektorów ochrony środowiska do czasu powołania tych dyrektorów na mocy nowej ustawy, nie dłużej jednak niż przez sześć miesięcy od wejścia w życie tego aktu (art. 163 ust. 1 i 2 ustawy o oś).

Przy regionalnych dyrektorach ochrony środowiska działają regionalne rady ochrony przyrody (art. 95 pkt 2 u. o p.). Rady te zostały przekształcone z wojewódzkich rad ochrony przyrody działających przy wojewódzkich konserwatorach przyrody na podstawie artykułu 159 ustawy o oś. Ich członkowie pełnią funkcje do końca kadencji, na jaką zostali powołani.

Organem opiniodawczo-doradczym w sprawie ocen oddziaływania na środowisko na szczeblu wojewódzkim pozostają komisje do spraw oddziaływania na środowisko, tyle że nie wojewódzkie, lecz regionalne, które działają przy regionalnych dyrektorach ochrony środowiska. Dotychczasowi członkowie tych komisji nadal sprawują swoje funkcje do czasu powołania nowego składu komisji na podstawie nowych przepisów ustawy o oś (art. 158 ustawy o oś).

Zgodnie z artykułem 131 ustawy o oś do zadań regio-

nalnych dyrektorów ochrony środowiska należy:

- udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko,
- przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udział w tych ocenach,
- tworzenie i likwidacja form ochrony przyrody na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 oraz innymi formami ochrony przyrody na zasadach i w zakresie określonych Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- wydawanie decyzji na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- przeprowadzanie postępowań i wykonywanie innych zadań, o których mowa w Ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,
- przekazywanie danych do bazy, o której mowa w artykule 128,
- wykonywanie zadań związanych z udziałem organizacji w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS) na zasadach i w zakresie określonych w Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o krajowym systemie ekozarządzania i audytu (EMAS),
- współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody,
- współpraca z organizacjami ekologicznymi.

Z powodu szerokiego zakresu zadań szczegółowe ich wyliczenie zostało ograniczone do tych najważniejszych wynikających z ustawy o oś, czyli ocen oddziaływania na środowisko, EMAS oraz zapobiegania i naprawy szkód w środowisku.

Jeżeli chodzi o pozostałe zadania, warte podkreślenia są kompetencje regionalnych dyrektorów ochrony środowiska związane z terenami zamkniętymi, przejęte od wojewodów.

Regionalni dyrektorzy ochrony środowiska są zobowiązani do wydawania następujących decyzji na terenach zamkniętych:

- decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,

- pozwoleń na korzystanie ze środowiska, o których mowa w ustępie 1 artykułu 181 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,

- decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na podstawie Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

4.2.1.

Oceny oddziaływania na środowisko

Zadania regionalnego dyrektora ochrony środowiska w zakresie ocen oddziaływania na środowisko zostały szczegółowo omówione w poprzednich rozdziałach. Poniżej zostaną one jedynie wyliczone dla ułatwienia stosowania przepisów *ustawy ooś*.

Regionalny dyrektor ochrony środowiska ma obowiązki:

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w przypadku dokumentów innych niż opracowywane i zmieniane przez centralne organy administracji rządowej

- uzgadniania konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentów innych niż wymienione w artykule 46,
- uzgadniania możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentów sektorowych (określonych w art. 46 pkt 2),
- uzgadniania zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opiniowania projektu dokumentu poddawanego strategicznej ocenie oraz prognozy oddziaływania na środowisko.

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

- wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko: dróg, linii kolejowych, napowietrznych linii elektroenergetycznych, instalacji

do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji chemicznych lub gazu oraz sztucznych zbiorników wodnych, a także dla wszystkich przedsięwzięć realizowanych na terenach zamkniętych albo na obszarach morskich i przedsięwzięć polegających na realizacji inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego,

- wydawania opinii w sprawie zakresu raportu dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem przypadków, w których decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego przedsięwzięcia wydaje rdoś),
- wydawania opinii w sprawie obowiązku sporządzenia i zakresu raportu dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia dla wszystkich przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem przypadków, w których decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego przedsięwzięcia wydaje rdoś).

Ponowna ocena oddziaływania na środowisko

- wydawania postanowienia uzgadniającego, które stanowi ramy dla oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,

Przed wydaniem tego postanowienia rdoś jest zobowiązany do:

- zwrócenia się do organu wydającego pozwolenie na budowę albo zezwolenie na realizację inwestycji drogowej o przeprowadzenie postępowania z udziałem społeczeństwa,

- rozpatrzenia uwag i wniosków zgłoszonych w ramach tego postępowania,
- zasięgnięcia opinii w sprawie środowiskowych warunków realizacji przedsięwzięcia u wojewódzkiego inspektora sanitarnego – dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko – albo powiatowego inspektora sanitarnego – dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000:

- wydawania postanowienia uzgadniającego, które stanowi ramy dla oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

Przed wydaniem tego postanowienia rdoś jest zobowiązany do:

- zwrócenia się do organu wydającego pozwolenie na budowę albo zezwolenie na realizację inwestycji drogowej o przeprowadzenie postępowania z udziałem społeczeństwa,
- rozpatrzenia uwag i wniosków zgłoszonych w ramach tego postępowania.

EMAS

Jak wskazano w rozdziale 4.1.2, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska współtworzą wraz z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska krajowy system ekzarządzania i audytu EMAS. Regionalni dyrektorzy przejęli w tym zakresie wszystkie kompetencje przysługujące dotychczas wojewodom.

Do zadań regionalnych dyrektorów ochrony środowiska należy zatem także:

- prowadzenie regionalnego rejestru organizacji EMAS (art. 4 ust. 1), w tym wpisywanie do rejestru organizacji oraz umieszczanie w nim złożonych przez organizacje deklaracji środowiskowych (art. 4 ust. 1 i ust. 4 pkt 1),

- informowanie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz organizacji wpisanej do rejestru regionalnego o nadanym jej numerze w rejestrze (art. 4 ust. 2),
- podawanie do publicznej wiadomości informacji o umieszczeniu deklaracji środowiskowej organizacji w rejestrze regionalnym (art. 4 ust. 4),
- informowanie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o zawieszeniu organizacji albo wykreśleniu jej z rejestru regionalnego (art. 4 ust. 5),
- pobieranie opłat rejestracyjnych za wpis do rejestru regionalnego (art. 7).

Zapobieganie i naprawa szkód w środowisku

Na mocy ustawy ooś regionalny dyrektor ochrony środowiska przejął także wszystkie kompetencje wynikają-

ce z Ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr 75,

poz. 493 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą szkodową, które przysługiwały do tej pory wojewodzie.

Dla lepszego zobrazowania nowych obowiązków regionalnych dyrektorów ochrony środowiska w zakresie zapobiegania i naprawy szkód w środowisku należy najpierw krótko przedstawić podstawowe pojęcia, jakimi posługuje się ustawa szkodowa.

Przez bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku należy rozumieć wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia szkody w środowisku w dającej się przewidzieć przyszłości.

Ustawa nakazuje traktować jako szkodę w środowisku negatywną, możliwą do zmierzenia zmianę stanu lub funkcji elementów przyrodniczych, ocenioną w stosunku do stanu początkowego, która została spowodowana przez bezpośrednią bądź pośrednią działalność prowadzoną przez podmiot korzystający ze środowiska; pojęcie funkcji elementów przyrodniczych oznacza tutaj przydatność gatunków chronionych, chronionych siedlisk przyrodniczych, wody lub powierzchni ziemi dla innych elementów przyrodniczych lub ludzi.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy szkodowej w brzmieniu nadanym *ustawą* oos regionalny dyrektor ochrony środowiska jest organem ochrony środowiska właściwym w sprawach odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i naprawę szkód w środowisku.

Kompetencje regionalnego dyrektora ochrony środowiska w dziedzinie zapobiegania i naprawy szkód

w środowisku dzielą się na następujące kategorie:

- kompetencje związane z prowadzeniem działań zapobiegających wystąpieniu zagrożenia szkodą lub szkody w środowisku,
- kompetencje związane z prowadzeniem działań naprawczych w razie wystąpienia szkody w środowisku.

Jeżeli bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku lub szkoda w środowisku wystąpiły na obszarze dwóch lub więcej województw, właściwym dyrektorem jest ten, który pierwszy otrzymał informację o ich wystąpieniu. W tym zakresie regionalny dyrektor podejmuje wszystkie działania w porozumieniu z dyrektorem lub dyrektorami, na których terenie właściwości również wystąpiło zagrożenie szkodą lub szkoda w środowisku. Porozumienie to ma odbywać się w sposób niesformalizowany; regionalny dyrektor powinien przysyłać projekty wszystkich przygotowywanych przez siebie rozstrzygnięć do akceptacji zainteresowanych dyrektorów.

Organem wyższego stopnia w stosunku do dyrektora regionalnego jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (art. 7a ustawy szkodowej). Jest on odpowiedzialny przede wszystkim za rozpatrywanie odwołań od decyzji wydawanych przez regionalnych dyrektorów.

Poszczególne obowiązki regionalnych dyrektorów ochrony środowiska związane z prowadzeniem działań naprawczych oraz zapobiegawczych przedstawia poniższa tabela:

Art.	Wystąpienie bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku Działania zapobiegawcze	Wystąpienie szkody w środowisku Działania naprawcze
11	Przyjmowanie zgłoszeń o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku, jeżeli nie zostały one zażegnane mimo przeprowadzenia działań zapobiegawczych lub gdy wystąpiła już szkoda w środowisku, od podmiotów korzystających ze środowiska, które spowodowały bezpośrednio zagrożenie szkodą w środowisku	

Art.	Wystąpienie bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku Działania zapobiegawcze	Wystąpienie szkody w środowisku Działania naprawcze
13		Uzgodnienie – w drodze decyzji wydawanej po zasięgnięciu opinii organów właściwych ze względu na rodzaj szkody – warunków przeprowadzenia działań naprawczych przez podmiot korzystający ze środowiska (Postępowanie w sprawie wydania tej decyzji wszczynane na wniosek)
15	Nałożenie w drodze decyzji obowiązku przeprowadzenia działań zapobiegawczych w przypadku, gdy podmiot korzystający ze środowiska nie podejmie takich działań w razie wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku (Postępowanie w sprawie wydania tej decyzji wszczynane się z urzędu)	Nałożenie w drodze decyzji obowiązku przeprowadzenia działań naprawczych w przypadku, gdy podmiot korzystający ze środowiska nie podejmie takich działań w razie wystąpienia szkody w środowisku (Postępowanie w sprawie wydania tej decyzji wszczynane się z urzędu)
16	Samodzielne podjęcie działań zapobiegawczych, kiedy: nie można zidentyfikować podmiotu korzystającego ze środowiska; nie można wszcząć wobec niego postępowania egzekucyjnego; egzekucja stała się bezskuteczna; należy natychmiast podjąć te działania z powodu zagrożenia życia lub zdrowia ludzi bądź możliwości zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku	Samodzielne podjęcie działań naprawczych, kiedy: nie można zidentyfikować podmiotu korzystającego ze środowiska; nie można wszcząć wobec niego postępowania egzekucyjnego; egzekucja stała się bezskuteczna; należy natychmiast podjąć te działania z powodu zagrożenia życia lub zdrowia ludzi bądź możliwości zaistnienia nieodwracalnych szkód w środowisku
17	W przypadku samodzielnego wykonywania działań zapobiegawczych określenie w drodze decyzji zakresu udostępnienia powierzchni ziemi przez władającego nią oraz zakresu i sposobu przeprowadzenia działań zapobiegawczych, a także terminu ich rozpoczęcia i zakończenia (Postępowanie w sprawie wydania tej decyzji wszczynane się z urzędu)	W przypadku samodzielnego wykonywania działań naprawczych określenie w drodze decyzji zakresu udostępnienia powierzchni ziemi przez władającego nią oraz zakresu i sposobu przeprowadzenia działań naprawczych, a także terminu ich rozpoczęcia i zakończenia (Postępowanie w sprawie wydania tej decyzji wszczynane się z urzędu)
17a		Uprawnienie do zaniechania w drodze decyzji dalszych działań naprawczych, jeżeli: • dotychczas zrealizowane działania tego typu gwarantują brak znaczącego ryzyka wystąpienia negatywnego wpływu na zdrowie ludzi, gatunki chronione, chronione siedliska przyrodnicze lub na wody, • koszty dalszych działań naprawczych, które miałyby doprowadzić do osiągnięcia stanu początkowego lub do niego zbliżonego, byłyby nieproporcjonalnie wysokie w stosunku do korzyści osiągniętych w środowisku

Art.	Wystąpienie bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku Działania zapobiegawcze	Wystąpienie szkody w środowisku Działania naprawcze
18	Wypłacenie na żądanie władającego powierzchnią ziemi, na której regionalny dyrektor ochrony środowiska prowadził działania zapobiegawcze, odszkodowania za szkody poniesione w wyniku prowadzenia tych czynności	Wypłacenie na żądanie władającego powierzchnią ziemi, na której regionalny dyrektor ochrony środowiska prowadził działania naprawcze, odszkodowania za szkody poniesione w wyniku prowadzenia tych czynności
19 26	Przyjęcie informacji od podmiotu korzystającego ze środowiska o przeprowadzonych działaniach zapobiegawczych oraz przekazanie Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska zgłoszenia o zakończeniu tych działań	Przyjęcie informacji od podmiotu korzystającego ze środowiska o przeprowadzonych działaniach naprawczych oraz przekazanie Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska zgłoszenia o zakończeniu tych działań
20	Uprawnienie do nałożenia w drodze decyzji obowiązku prowadzenia pomiarów zawartości substancji w glebie, ziemi lub wodzie bądź monitoringu przyrodniczego różnorodności biologicznej i krajobrazowej na podmiot korzystający ze środowiska i prowadzący działalność stwarzającą ryzyko szkody w środowisku, która jest przyczyną bezpośredniego zagrożenia taką szkodą	Uprawnienie do nałożenia w drodze decyzji obowiązku prowadzenia pomiarów zawartości substancji w glebie, ziemi lub wodzie bądź monitoringu przyrodniczego różnorodności biologicznej i krajobrazowej na podmiot korzystający ze środowiska i prowadzący działalność stwarzającą ryzyko szkody w środowisku, która jest przyczyną takiej szkody
24 25	Przyjmowanie od każdego zgłoszeń o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku i przekazywanie ich kopii Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie działań zapobiegawczych	Przyjmowanie od każdego zgłoszeń o wystąpieniu szkody w środowisku i przekazywanie ich kopii Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w przypadku wszczęcia postępowania w sprawie działań naprawczych
24	Wydanie postanowienia dotyczącego wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji zobowiązującej podmiot korzystający ze środowiska do podjęcia działań zapobiegawczych albo samodzielne podjęcie takich działań w przypadku uznania zgłoszenia za zasadne	Wydanie postanowienia dotyczącego wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji zobowiązującej podmiot korzystający ze środowiska do podjęcia działań naprawczych albo samodzielne podjęcie takich działań w przypadku uznania zgłoszenia za zasadne
27	Uprawnienie do wystąpienia za pośrednictwem ministra środowiska do innego państwa członkowskiego UE z wnioskiem o podjęcie działań zapobiegawczych i zwrot poniesionych kosztów przeprowadzonych czynności tego rodzaju w przypadku uzyskaniu informacji o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku, które zostało spowodowane przez podmiot korzystający ze środowiska i działający na terytorium tego państwa	Uprawnienie do wystąpienia za pośrednictwem ministra środowiska do innego państwa członkowskiego UE z wnioskiem o podjęcie działań naprawczych i zwrot poniesionych kosztów przeprowadzonych czynności tego rodzaju w przypadku uzyskaniu informacji o wystąpieniu szkody w środowisku, która została spowodowana przez podmiot korzystający ze środowiska i działający na terytorium tego państwa

4.3. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej są zaangażowane zarówno w strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, jak i w ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przy czym w tej pierwszej uczestniczą organy wszystkich szczebli, w drugiej zaś – jedynie wojewódzkie i powiatowe.

Ich zadaniem jest wypowiedzenie się na temat wpływu danego dokumentu (przedsięwzięcia) wyłącznie na **zdrowie ludzi**.

Zakres kompetencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej przedstawia się następująco:

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko (art. 58 ustawy ooś)

- uzgadnianie możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentów sektorowych (określonych w art. 46 pkt 2),
- uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opiniowanie projektu dokumentu poddawanego strategicznej ocenie oraz prognozy oddziaływania na środowisko.
 - w przypadku dokumentów opracowywanych i zmienianych przez centralne organy administracji rządowej – Główny Inspektor Sanitarny,
 - w przypadku miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – powiatowy inspektor sanitarny,
 - w przypadku pozostałych dokumentów – wojewódzki inspektor sanitarny.

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (art. 78 ustawy ooś)

Wojewódzki inspektor sanitarny wydaje opinie w sprawie:

- ustalenia zakresu raportu dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i ustalenia zakresu raportu dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- środowiskowych uwarunkowań przedsięwzięcia,

dla przedsięwzięć:

- mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko: dróg, linii kolejowych, napowietrznych linii elektroenergetycznych, instalacji do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji chemicznych lub gazu oraz sztucznych zbiorników wodnych,
- związanych z instalacjami i urządzeniami emitującymi pola elektromagnetyczne,

wymagających decyzji:

- o pozwoleniu na budowę,
- o zatwierdzeniu projektu budowlanego,
- o pozwoleniu na wzniesienie robót budowlanych,
- o pozwoleniu na rozbiórkę obiektów jądrowych,
- o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy),
- o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej,
- o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej,
- o ustaleniu lokalizacji autostrady,
- o ustaleniu lokalizacji przedsięwzięć Euro 2012.

Powiatowy inspektor sanitarny (państwowy graniczny inspektor sanitarny) wydaje opinie w sprawie:

- ustalenia zakresu raportu dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i ustalenia zakresu raportu dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- środowiskowych uwarunkowań przedsięwzięcia,

dla pozostałych przedsięwzięć wymagających decyzji

- o pozwoleniu na budowę,
- o zatwierdzeniu projektu budowlanego,
- o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych,
- o pozwoleniu na rozbiórkę obiektów jądrowych,
- o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy),
- o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej,
- o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej,
- o ustaleniu lokalizacji przedsięwzięć Euro 2012,
- o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Ponowna ocena oddziaływania na środowisko (art. 78 ustawy ooś)

Wojewódzki inspektor sanitarny wydaje opinie w sprawie uwarunkowań środowiskowych dla przedsięwzięć:

- mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko: dróg, linii kolejowych, napowietrznych linii elektroenergetycznych, instalacji do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji chemicznych lub gazu oraz sztucznych zbiorników wodnych,
- związanych z instalacjami i urządzeniami emitującymi pola elektromagnetyczne.

Powiatowy inspektor sanitarny (państwowy graniczny inspektor sanitarny) wydaje opinie w sprawie uwarunkowań środowiskowych dla pozostałych przedsięwzięć.

Jednocześnie w odniesieniu do jednostek organizacyjnych podległych ministrowi obrony narodowej organem właściwym jest zawsze Wojskowa Inspekcja Sanitarna, a do jednostek organizacyjnych podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego w sprawach wewnętrznych – Państwowa Inspekcja Sanitarna Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (art. 78 ust. 2 i 3 ustawy ooś).

fol. Printomato

fot. Printomato

5. Regulacje przejściowe

Wyjaśnienia wymagają również regulacje przejściowe obowiązujące dla spraw wszczętych, a niezakończonych przed wejściem w życie *ustawy ooś*.

Istotną kwestią dla beneficjentów funduszy wspólnotowych stanowi tu status wydanych już na podstawie przepisów dotychczasowych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zgodnie z artykułem 155 *ustawy ooś* przepisów tej ustawy, które zobowiązują podmiot planujący podjęcie realizacji przedsięwzięcia do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, nie stosuje się w odniesieniu do podmiotów mających już te decyzje, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów. Posiadane decyzje zachowują swoją ważność i bez żadnych przeszkód mogą być wykorzystywane na dalszych etapach procesu inwestycyjnego danego przedsięwzięcia.

Jeżeli chodzi o postępowania w sprawach wszczętych jeszcze pod rządami dotychczasowych przepisów i niezakończonych przed wejściem w życie nowych, to w stosunku do spraw wszczętych na podstawie Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.), a niezakończonych decyzją ostateczną przed wejściem w życie *ustawy ooś* stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 153 *ustawy ooś*). Przy tym dotychczasowe kompetencje ministra właściwego w sprawach środowiska przejmuje Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, a wojewodów, marszałków województw i dyrektorów urzędów morskich – regionalni dyrektorzy ochrony środowiska.

W praktyce w dziedzinie ocen oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć Generalny Dyrektor przejął wszystkie kompetencje związane z procedurą w kontekście transgranicznym oraz (przejściowo do czasu zakończenia postępowania) kompetencje w zakresie opiniowania i uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięć drogowych i kolejowych z tzw. grupy I, a także odwołania od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych przez wojewodów. Zgodnie z ustępem 3 artykułu 153 *ustawy ooś* odwołania od

decyzji wydanych przez wojewodów w sprawach, w których kompetencje zostały przekazane regionalnym dyrektorom ochrony środowiska, rozpatruje Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Dyrektorzy regionalni przejęli natomiast kompetencje związane z uzgadnianiem i opiniowaniem – w ramach oceny oddziaływania na środowisko – pozostałych przedsięwzięć z I grupy, przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 (należących do wszystkich grup, czyli I-III) i przedsięwzięć realizowanych na terenach zamkniętych i obszarach morskich, a także przysługujące dotychczas wojewodzie kompetencje związane z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W *ustawie ooś* brakuje uregulowania kwestii przejścia kompetencji starostów w zakresie procedury oceny oddziaływania na środowisko. W świetle nowych przepisów przysługują one regionalnym dyrektorom ochrony środowiska. Jednak w okresie przejściowym do czasu zakończenia prowadzonych postępowania sprawy wszczęte przez starostów mają być przez nich kontynuowane.

Ponadto w ciągu roku od dnia wejścia w życie nowych przepisów większość zadań regionalnych dyrektorów w odniesieniu do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko będzie wykonywana przez starostów zgodnie z kompetencjami dotychczas im przysługującymi (art. 156 *ustawy ooś*). Do zadań tych należy wydawanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia oraz uzgadnianie warunków realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przypadków, kiedy w grę wchodzi znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000. Regulacja ta dotyczy oczywiście nowych postępowania wszczętych na podstawie nowych przepisów.

Zgodnie z artykułem 168 *ustawy ooś* w toczących się postępowaniach sądowych i administracyjnych w za-

kresie zadań i kompetencji podlegających przekazaniu na podstawie ustawy, w których stroną jest wojewoda, marszałek województwa lub dyrektor urzędu morskiego, stroną staje się odpowiednio właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska albo Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Niezakończone postępowania administracyjne w zakresie zadań i kompetencji podlegających przekazaniu toczą się zaś nadal przed organami, które przejęły zadania i kompetencje.

Jednocześnie *ustawa ooś* wyklucza możliwość wnoszenia wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy i zażaleń na postanowienia wydane w ramach oceny oddziaływania na środowisko odpowiednio przez ministra właściwego w sprawach środowiska oraz przez wojewodów, marszałków województw, organy inspekcji sanitarnej, dyrektorów urzędów morskich i starostów (art. 153 ust. 2 *ustawy ooś*). Przepis ten jest w myśl ustawy konsekwencją wyłączenia zażaleń na postanowienie wydawane w toku postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.

Z przejściem kompetencji organów wiąże się także obowiązek przekazania stosownych akt spraw, które ma nastąpić niezwłocznie po wejściu w życie *ustawy ooś*. Kwestia ta uregulowana jest artykułem 160 *ustawy ooś*. Niestety przepis ten zawiera pewne luki i nie obejmuje wszystkich kategorii spraw, których prowadzenie przejmuje inny organ. Nie ulega wątpliwości, że w celu zapewnienia sprawnego działania administracji należy stosować tu wykładnię rozszerzającą i przepis ten stosować *per analogiam* do wszystkich akt, które powinny być przekazane w związku z przeniesieniem kompetencji.

Jednocześnie wszystkie zezwolenia oraz inne decyzje wydane przez wojewodę i ministra właściwego do spraw środowiska w zakresie zadań i kompetencji podlegających przekazaniu zachowują ważność na okres, na jaki były wydane, określony w tych decyzjach, chyba że wcześniej zostaną zmienione lub utracą ważność na podstawie odrębnych przepisów (art. 167 ust. 2 *usta-*

wy ooś). Zakresem tego przepisu nie są objęte decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, ponieważ nie powinny one zawierać w swoich warunkach terminu ważności. Termin ten będący nie tyle terminem ważności tej decyzji, ile terminem, w jakim należy złożyć wniosek o wydanie kolejnych decyzji inwestycyjnych dla danego przedsięwzięcia, jest określony ustawowo (art. 72 ust. 3 *ustawy ooś*).

Z uwagi na wprowadzenie nowej procedury oceny dla przedsięwzięć, które nie należą do kategorii mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ale mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 (czyli do III grupy), *ustawa ooś* wyklucza stosowanie przepisów regulujących tę procedurę w stosunku do przedsięwzięć, dla których już uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 154 ust. 2). Odmienne rozwiązanie spowodowałoby konieczność powtarzania oceny na etapie wydawania decyzji warunkujących realizację danego przedsięwzięcia.

Jeżeli chodzi o nową procedurę tzw. ponownej oceny oddziaływania na środowisko na etapie wydawania pozwoleń na budowę albo zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, *ustawa ooś* umożliwi inwestorom złożenie wniosku o przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach toczących się już postępowań o wydanie tych decyzji (art. 154 ust. 1).

Rozważenia wymaga także kwestia postępowania w przypadku wszczętych, a niezakończonych przed wejściem w życie *ustawy ooś* postępowań w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla przedsięwzięć innych niż zalesianie²⁹.

Dla tych przedsięwzięć *ustawa ooś* nie przewiduje norm intertemporalnych. Oznacza to, że w przypadku postępowań w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla przedsięwzięć innych niż zalesianie oraz wszczętych, a niezakończonych decyzją ostateczną przed wejściem w życie *ustawy ooś*, stosuje się nowe przepisy (art. 72 ust. 3

29 Zgodnie z art. 4 ust. 2 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) przez decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu należy rozumieć decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzję o warunkach zabudowy.

ustawy ooś). Zgodnie z nimi do wniosku o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu należy dołączyć decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Łączy się to z koniecznością uzupełnienia wniosku o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, ponieważ w przeciwnym razie już wydana decyzja będzie obciążona wadą nieważności jako wydana z rażącym naruszeniem prawa (art. 156 § 1 pkt 2 Kpa).

Jedynym wyjściem z tej sytuacji wydaje się zawieszenie postępowania w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Do rozważenia pozostaje podstawa do zawieszenia postępowania. W grę wchodzi dwie możliwości: zawieszenie postępowania z urzędu ze względu na konieczność rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego (niezbędnego do wydania decyzji) przez organ inny niż wydający decyzję (art. 97 § 1 pkt 4 Kpa) albo zawieszenie postępowania na wniosek strony, na której żądanie zostało ono wszczęte, kiedy nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz nie zagraża to interesowi społecznemu (art. 98 § 1 Kpa). Wybór tego pierwszego rozwiązania wydaje się wątpliwy z uwagi na charakter decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zawsze możliwe jest jednak zawieszenie postępowania na żądanie wnioskodawcy na podstawie artykułu 98 § 1 Kpa. Organ prowadzący postępowanie wzywa wówczas – w trybie artykułu 99 zdanie drugie Kpa – wnioskodawcę do wystąpienia do właściwego organu z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W takim przypadku wnioskodawca oprócz przedłożenia tej decyzji organowi prowadzącemu postępowanie w sprawie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu powinien także zwrócić się do niego o podjęcie zawieszono postępowania (art. 98 § 2 Kpa).

Ustawa ooś nie zawiera również żadnych przepisów przejściowych dotyczących strategicznej oceny oddzia-

ływania na środowisko. Oznacza to, że z chwilą wejścia w życie nowej ustawy do rozpoczętych, a niezakończonych przed tym dniem procedur oceny oddziaływania skutków realizacji niektórych planów i programów na środowisko, także w kontekście transgranicznym, stosuje się nowe przepisy.

W praktyce oznacza to, że w zależności od etapu postępowania:

- przedłożone w celu wydania opinii lub uzgodnienia zakresu prognozy oddziaływania na środowisko powinny zostać przekazane właściwym organom dystrykcji ochrony środowiska; należy zastosować tu *per analogiam* punkt 5 ustępu 1 artykułu 160 ustawy ooś, obligujący do przekazania akt niezwłocznie po dniu wejścia w życie ustawy ooś,
- sporządzone już prognozy oddziaływania na środowisko powinny zostać uzupełnione o nowe elementy przewidywane *ustawą ooś*³⁰,
- w przypadku dokumentów, które przed wejściem w życie ustawy ooś nie podlegały obowiązkowi poddania strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (jak np. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy), proces zmierzający do ich przyjęcia należy uzupełnić o strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, niezależnie od stopnia jego zaawansowania;
- w przypadku wspomnianych dokumentów trzeba jednocześnie rozważyć kwestię ewentualnego poddania ich postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

30 Sposób postępowania w ramach procedur sporządzania i uchwalania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wszczętych przed 15.11.2008 przygotowany wspólnie przez ministra środowiska i ministra infrastruktury (z dnia 27.02.2009), który może być pomocny w związku z brakiem przepisów przejściowych w tym zakresie w ustawie ooś, znajduje się na stronach Generalnej Dystrykcji Ochrony Środowiska: http://bipgdos.mos.gov.pl/doc/2009/interpre/wspolne_stanowisko_ws_dostosowania_procedur_planistycznych.pdf

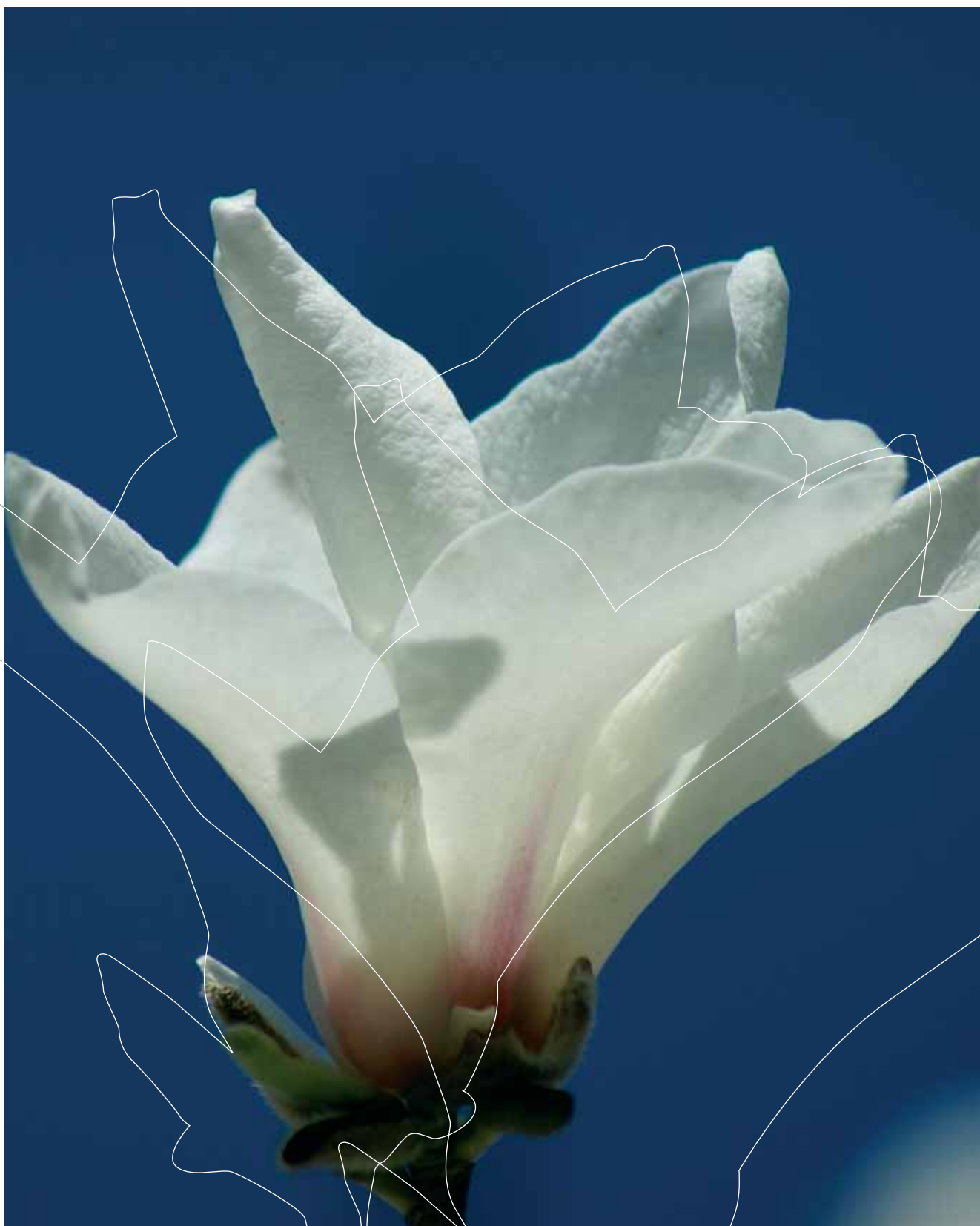

foto. Printomato

Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	<u>wzór 1</u> str. 106	Postanowienie o przeprowadzeniu ooś	<u>wzór 8</u> str. 120	Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach	<u>wzór 16a</u> str. 136	Opinia inspektora sanitarnego	<u>wzór 24</u> str. 154
Karta informacyjna przedsięwzięcia	<u>wzór 2</u> str. 107	Postanowienie opiniujące zakres raportu ooś - RDOŚ	<u>wzór 9</u> str. 122	Decyzja braku potrzeby przeprowadzania ooś	<u>wzór 16b</u> str. 140	Postanowienie o uzgodnieniu realizacji przedsięwzięcia - RDOŚ	<u>wzór 25</u> str. 156
Wezwanie do uzupełnienia wniosku	<u>wzór 3</u> str. 110	Postanowienie opiniujące zakres raportu ooś - inspektor sanitarny	<u>wzór 10</u> str. 124	Charakterystyka inwestycji	<u>wzór 17</u> str. 142	Decyzja o pozwoleniu na budowę	<u>wzór 26</u> str. 158
Wezwanie do uzupełnienia raportu	<u>wzór 4</u> str. 111	Postanowienie o zakresie raportu ooś	<u>wzór 11</u> str. 126	Wniosek o pozwolenie na budowę	<u>wzór 18</u> str. 143	Wniosek o pozwoleniu na budowę	<u>wzór 27</u> str. 161
Postanowienie opiniujące przeprowadzenie ooś - RDOŚ	<u>wzór 5a</u> str. 112	Postanowienie o zawieszeniu postępowania	<u>wzór 12</u> str. 128	Postanowienie opiniujące zakres raportu - RDOŚ	<u>wzór 19</u> str. 144	Postanowienie o przedłożeniu dokumentów do RDOŚ	<u>wzór 28</u> str. 162
Postanowienie opiniujące brak obowiązku przeprowadzenia ooś - RDOŚ	<u>wzór 5b</u> str. 114	Obwieszczenie o prowadzeniu ooś	<u>wzór 13a</u> str. 129	Postanowienie opiniujące zakres raportu - inspektor sanitarny	<u>wzór 20</u> str. 146	Postanowienie o przeprowadzeniu oceny oddziaływania na obszar Natura 2000	<u>wzór 29</u> str. 164
Postanowienie opiniujące przeprowadzenie ooś - inspektor sanitarny	<u>wzór 6a</u> str. 115	Obwieszczenie o wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	<u>wzór 13b</u> str. 130	Postanowienie o zakresie raportu	<u>wzór 21</u> str. 148	Postanowienie o nieprzeprowadzaniu oceny oddziaływania na obszar Natura 2000	<u>wzór 30</u> str. 166
Postanowienie opiniujące brak obowiązku przeprowadzenia ooś - inspektor sanitarny	<u>wzór 6b</u> str. 117	Postanowienie o uzgodnieniu realizacji przedsięwzięcia - RDOŚ	<u>wzór 14</u> str. 131	Postanowienie o nałożeniu obowiązku sporządzenia raportu	<u>wzór 22</u> str. 150	Postanowienie o uzgodnieniu realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000	<u>wzór 31</u> str. 167
Postanowienie o nieprzeprowadzaniu ooś	<u>wzór 7</u> str. 118	Opinia inspektora sanitarnego o realizacji przedsięwzięcia	<u>wzór 15</u> str. 134	Postanowienie o pozwoleniu na budowę	<u>wzór 23</u> str. 152	Decyzja o pozwoleniu na budowę	<u>wzór 32</u> str. 169

/imię i nazwisko wnioskodawcy, adres/

Wzór 1
/miejsce, data/WNIOSEK
O WYDANIE DECYZJI O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH
/przykład/

dla przedsięwzięcia polegającego na: /.../, które zgodnie z § /.../ ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.) kwalifikuje się jako planowane przedsięwzięcie mogące *zawsze/potencjalnie*¹ znacząco oddziaływać na środowisko. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach będzie niezbędna do uzyskania decyzji /.../².

/podpis wnioskodawcy/

Załączniki:

1. Karta informacyjna przedsięwzięcia (3 egzemplarze + forma elektroniczna) lub raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (3 egzemplarze + forma elektroniczna)³;
2. Poświadczona przez właściwy organ kopia mapy ewidencyjnej obejmująca przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmująca obszar, na który będzie ono oddziaływać lub mapa sytuacyjno-wysokościowa w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, na którym zaplanowano przedsięwzięcie, oraz obejmująca obszar, na który będzie ono oddziaływać⁴;
3. wypis z ewidencji gruntów obejmujący przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obszar, na który będzie ono oddziaływać.
4. wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo informacja o braku takiego planu⁵

¹ W przypadku przedsięwzięć wymienionych w § 2 ww. rozporządzenia należy wybrać pierwszą opcję: *zawsze*. Dla przedsięwzięć wymienionych w § 3 ww. rozporządzenia przeznaczono drugą opcję: *potencjalnie*.

² Należy tu wskazać rodzaje decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 *ustawy ooś*, przed którymi należy uzyskać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

³ Z reguły kartę informacyjną przedsięwzięcia załącza się do wniosku dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (wymienionych w § 3 ww. rozporządzenia) zaś raport będzie składany razem z wnioskiem **tylko** dla przedsięwzięć mogących *zawsze* znacząco oddziaływać na środowisko (wymienionych w § 2 ww. rozporządzenia).

⁴ Mapa sytuacyjno-wysokościowa będzie dołączana **tylko** dla przedsięwzięć ubiegających się o koncesje geologiczne lub decyzje określające szczegółowe warunki wydobywania kopalin, zaś mapa ewidencyjna stanowi załącznik do wniosków o decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla pozostałych przedsięwzięć.

⁵ Wyrys i wypis z planu lub informacja o jego braku będzie załączana do wniosku tylko w przypadku przedsięwzięć, dla których organem prowadzącym postępowanie będzie regionalny dyrektor ochrony środowiska (poza drogami publicznymi, liniami kolejowymi o znaczeniu państwowym, przedsięwzięciami Euro 2012 i przedsięwzięciami wymagającymi koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin).

Wzór 2

Karta informacyjna przedsięwzięcia

zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.)

1. Rodzaj, skala i usytuowanie przedsięwzięcia.

...

/W punkcie tym należy wskazać na rodzaj przedsięwzięcia zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), jego podstawowe parametry techniczne (wymiary, średnice, moc itp.), a także usytuowanie (np. względem istniejącej zabudowy)/

2. Powierzchnia zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowy sposób ich wykorzystywania i pokrycie szatą roślinną.

...

/W punkcie tym należy m.in. podać gabaryty planowanych obiektów budowlanych wraz ze wskazaniem jaki procent powierzchni działki zostanie wyłączony z powierzchni biologicznie czynnej (zabudowany). Ponadto wskazane jest także porównanie dotychczasowego użytkowania terenu z planowanym jego zagospodarowaniem. Należy opisać też szatę roślinną w granicach nieruchomości, a także wskazać, czy w ramach prowadzonych prac planuje się zniszczenie szaty roślinnej (np. wycinkę drzew – jakich, ile, na jakiej powierzchni itp.)/

3. Rodzaj technologii

...

/W punkcie tym należy opisać technologię, jaka zostanie zastosowana do realizacji przedsięwzięcia. Dotyczy on tylko niektórych przedsięwzięć (instalacji)./

4. Ewentualne warianty przedsięwzięcia

...

/W punkcie tym należy przedstawić informacje o ewentualnych wariantach planowanego przedsięwzięcia.

Należy przy tym podkreślić, że w przypadku, kiedy przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie przeprowadzana ocena oddziaływania na środowisko - konieczne będzie szczegółowe opisanie analizowanych wariantów planowanego przedsięwzięcia (w raporcie o oddziaływaniu na środowisko), uzasadnienia ich wyboru i określenia ich przewidywanego oddziaływania na środowisko. Będzie to dotyczyło m.in. przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodjęcia przedsięwzięcia (tzw. wariantu zerowego), rozwiązania proponowanego przez wnioskodawcę i jego racjonalnego wariantu, wariantu najkorzystniejszego dla środowiska. Informacje o ww. wariantach powinny uwzględniać także ich przewidywane oddziaływanie obszary Natura 2000. Wariantowanie może dotyczyć aspektów lokalizacyjnych, rodzajów technologii, rozwiązań technicznych, itp., przy czym musi być jasne, które z tych rozwiązań są przedmiotem wniosku./

5. Przewidywana ilość wykorzystywanej wody, surowców, materiałów, paliw oraz energii

Szacunkowe zapotrzebowanie na wodę wynosi:...

Szacunkowe zapotrzebowanie na surowce wynosi:...

Szacunkowe zapotrzebowanie na paliwa wynosi:...

Szacunkowe zapotrzebowanie na energię wynosi:

- elektryczną: /.../ kW/MW
- ciepłą: /.../ kW/MW
- gazową: /.../ m³/h

/Informacje tu zawarte będą wynikać zarówno z przyjętej technologii i zaprojektowanej zdolności produkcyjnej, jak również z uzgodnień zawartych pomiędzy wnioskodawcą a zakładem energetycznym, wodociągami, itp. Wskazane jest, aby szczegółowość tych danych była na poziomie założeń do projektu budowlanego lub innej dokumentacji technicznej (operatu wodnoprawnego, projektu prac geologiczno-górnich itp.)/

6. Rozwiązania chroniące środowisko

...

*/Z punktu widzenia wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach informacje zawarte w tym punkcie będą miały kluczowe znaczenie. Należy tu wskazać w szczególności działania, rozwiązania techniczne czy technologiczne, których zastosowanie ma **zapewnić, że oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia nie przekroczy standardów jakości środowiska poza granicami terenu, do którego posiada tytuł prawny inwestor lub nie spowoduje uciążliwości, tam gdzie tych standardów nie ustalono (np. w przypadku odorów).** Rozwiązania te muszą być spójne z założeniami projektu budowlanego (lub innych dokumentów, jak operaty wodnoprawne). Oznacza to, że rozwiązania takie jak osłony przeciwhałasowe, wentylacja, elektrofiltry, instalacje do odsiarczania, odazotowania spalin, separatory, osadniki, hermetyzacja obiektu, itp. zostaną tu wymienione, jeśli urządzenia, instalacje czy technologia, która zostaną zastosowane (wskazane później w projekcie budowlanym) może powodować ponadnormatywne oddziaływanie na środowisko (w przypadku hałasu, zanieczyszczeń powietrza, zanieczyszczeń wód czy pól elektromagnetycznych)/*

7. Rodzaje i przewidywane ilości wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko

- ilość i sposób odprowadzania ścieków bytowych: /.../;
- ilość i sposób odprowadzania ścieków technologicznych: /.../;
- ilość i sposób odprowadzania wód opadowych z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych (parkingi, drogi, itp.): /.../;
- rodzaj, przewidywane ilości i sposób postępowania z odpadami (segregacja, gromadzenie w szczelnych pojemnikach): /.../;
- ilość, rodzaje zainstalowanych i planowanych urządzeń emitujących hałas, zanieczyszczenia powietrza, odpady, ścieki, pola elektromagnetyczne lub innych elementów powodujących uciążliwości (np. odory): /.../.

/Należy tu uwzględnić konieczność dotrzymania standardów jakości środowiska, a tam gdzie ich nie ustalono, konieczność ograniczania uciążliwości (związanej choćby z odorami.)/

8. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

...

/Punkt ten wypełnia się tylko wtedy, gdy zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Dz. U. z 1999r. Nr 96 poz. 1110) i art. 108 –112 ustawy ooś zachodzą przesłanki do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.

9. Obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia

...

*/W punkcie tym należy odnieść się do wszystkich form ochrony przyrody (parki narodowe, rezerваты, parki krajobrazowe, pomniki przyrody, obszary Natura 2000, itp.), które znajdują się w pobliżu planowanego przedsięwzięcia lub mogą zostać narażone na jego oddziaływanie. W przypadku obszarów Natura 2000 **zawsze** należy wskazać odległość, w której znajdują się najbliższe obszary Natura 2000, a tam, gdzie jest to uzasadnione (np. zagrożeniami) miejsca występowania siedlisk i gatunków chronionych w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Ponadto, w przypadku braku możliwości wystąpienia oddziaływania na obszary Natura 2000 **zawsze** należy ten fakt uzasadnić./*

/podpis wnioskodawcy/

Wezwanie
do uzupełnienia
wniosku

Wzór 3

/organ administracji wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach/ */miejsce, data/*

/znak sprawy/

*/dane wnioskodawcy:/
imię i nazwisko / nazwa
adres zamieszkania / siedziba*

/przykład wezwania do uzupełnienia wniosku/

/organ administracji wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach/, działając na podstawie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), wzywa do usunięcia braków wniosku z dnia /.../ w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach o: (np.)

- raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko*
- kartę informacyjną przedsięwzięcia*
- kopię mapy ewidencyjnej, o której mowa w art. 74 ust 1 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.)*
- wypis z ewidencji gruntów, o którym mowa w art. 74 ust 1 pkt 6 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.)*
- ...*

w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania.

Nie usunięcie braku wniosku w terminie określonym przez organ administracji powoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania (art. 64 § 2 Kpa).

*/podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska
służbowego osoby upoważnionej do dokonania wezwania/*

Wezwanie
do uzupełnienia
raportu

Wzór 4

/organ administracji wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach/ */miejsce, data/*

/znak sprawy/

*/dane wnioskodawcy:/
imię i nazwisko / nazwa
adres zamieszkania / siedziba*

/przykład wezwania do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu na środowisko/

/organ administracji wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach/, działając na podstawie art. 50 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), wzywa do przekazania wyjaśnień informacji zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko złożonym wraz z wnioskiem z dnia /.../ w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach o: (np.)

- przewidywane wielkości emisji związane z planowanym przedsięwzięciem (art. 66 ust 1 pkt 1 lit c) ustawy ooś;)*
- opis wariantów przedsięwzięcia (art. 66 ust 1 pkt 5 ustawy ooś) – w szczególności wariantu nie kolidującego z obszarem Natura 2000;*
- opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko (art. 66 ust 1 pkt 9 ustawy ooś);*
- opis przewidywanych oddziaływań na siedliska przyrodnicze i gatunki roślin i zwierząt chronionych w ramach sieci Natura 2000 (art. 66 ust 2 ustawy ooś)*
- ...*

Nie usunięcie braków wstrzymuje terminy postępowania.

*/podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska
służbowego osoby upoważnionej do dokonania wezwania/*

Postanowienie
opiniujące
przeprowadzenie
ooś - RDOŚ

Wzór 5a

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w /.../

/miejsce, data/

/znak sprawy/

/przykład postanowienia opiniującego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i o ustaleniu zakresu raportu/

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w zw. z art. 64 ust. 1 pkt 1, a także ust. 3 i 4 oraz art. 66 i art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § 3 ust 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), nawiązując do pisma /.../ (*organu właściwego do wydania decyzji*), po przeanalizowaniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z załącznikami, w tym kartą informacyjną przedsięwzięcia, złożonego przez pana/panią /.../

I. Wyrażam opinię, że dla przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie /.../ istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko;

II. Ustalam następujący zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko:

- 1.
- 2.
- 3.

Uzasadnienie

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia opiniującego powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W praktyce organ musi odnieść się do przeanalizowanej dokumentacji, a także przyczyn, z powodu których nałożył konkretne obowiązki. W szczególności w uzasadnieniu należy odnieść się do uwarunkowań określonych w art. 63 ust. 1 i art. 68 ustawy ooś./

/okrągła pieczęć organu/

/podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania opinii/

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Do wiadomości:

1. wnioskodawca

Postanowienie
opiniujące brak
obowiązku
przeprowadzenia
oś - RDOŚ

Wzór 5b

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w /.../

/miejsce, data/

/znak sprawy/

**/przykład postanowienia opiniującego brak obowiązku przeprowadzenia oceny
oddziaływania na środowisko/**

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w zw. z art. 64 ust. 1 pkt 1, a także ust. 3 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § 3 ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), nawiązując do pisma /.../ (*organu właściwego do wydania decyzji*), po przeanalizowaniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z załącznikami, w tym kartą informacyjną przedsięwzięcia, złożonego przez pana/panią /.../

wyrażam opinię, że dla przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie /.../ nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia opiniującego powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W praktyce organ musi odnieść się do przeanalizowanej dokumentacji, a także przyczyn, z powodu których nałożył konkretne obowiązki. W szczególności w uzasadnieniu należy odnieść się do uwarunkowań określonych w art. 63 ust. 1 ustawy oś./

/okrągła pieczęć organu/

/podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska
służbowego osoby upoważnionej do wydania
postanowienia/

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Do wiadomości:

1. wnioskodawca

Postanowienie
opiniujące
przeprowadzenie
oos - inspektor sanitarny

Wzór 6a

115

Państwowy /.../¹ Inspektor Sanitarny w /.../

/miejsce, data/

/znak sprawy/

/przykład postanowienia opiniującego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i o ustaleniu zakresu raportu /

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w zw. z art. 64 ust. 1 pkt 2, a także ust. 3 i 4 oraz art. 66, art. 68 i art. 78 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § 3 ust 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), w związku z art. 3, 4 i art. 37 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 80 poz. 717 ze zm.), nawiązując do pisma /.../ (*organu właściwego do wydania decyzji*), po przeanalizowaniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z załącznikami, w tym kartą informacyjną przedsięwzięcia, złożonego przez pana/panią /.../

I. Wyrażam opinię, że dla przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie /.../ istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko;

II. Ustalam następujący zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko²:

- 1.
- 2.
- 3.

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia opiniującego powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W praktyce organ musi odnieść się do przeanalizowanej dokumentacji, a także przyczyn, z powodu których nałożył konkretne obowiązki. W szczególności w uzasadnieniu należy odnieść się do uwarunkowań określonych w art. 63 ust. 1 i art. 68 ustawy oos³/

/okrągła pieczęć organu/

*/podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska
służbowego osoby upoważnionej do wydania
postanowienia/*

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Do wiadomości:

1. wnioskodawca

¹ W zależności od rodzaju przedsięwzięcia, opinię w ramach oceny oddziaływania na środowisko będzie udzielał państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, państwowy powiatowy lub graniczny inspektor sanitarny, organ wojskowej inspekcji sanitarnej oraz organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

² Jeśli inspektor sanitarny uzna, że przeprowadzenie oceny jest konieczne, powinien on odnieść się do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko. Może on zrezygnować z pewnych elementów raportu lub wskazać na niektóre z nich, wymagające głębszej analizy (por. art. 68 ust. 2 *ustawy oos*).

³ Trzeba pamiętać, że w zakresie kompetencji inspekcji sanitarnej nie ma zagadnień związanych z ochroną przyrody, krajobrazu czy wartości kulturowych, itp. W uzasadnieniu należy więc zdecydowanie ograniczyć zakres uwarunkowań, które będą brane pod uwagę przy formułowaniu opinii.

Postanowienie opiniujące
brak obowiązku
przeprowadzenia
oos - inspektor sanitarny

Wzór 6b

117

Państwowy /.../¹ Inspektor Sanitarny w /.../

/miejsce, data/

/znak sprawy/

/przykład postanowienia opiniującego brak obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w zw. z art. 64 ust. 1 pkt 2, a także ust. 3 i 4, oraz art. 78 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § 3 ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), w związku z art. 3, 4 i art. 37 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 80 poz. 717 ze zm.), nawiązując do pisma /.../ (*organu właściwego do wydania decyzji*), po przeanalizowaniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z załącznikami, w tym kartą informacyjną przedsięwzięcia, złożonego przez pana/panią /.../

wyrażam opinię, że dla przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie /.../ nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia opiniującego powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W praktyce organ musi odnieść się do przeanalizowanej dokumentacji, a także przyczyn, z powodu których nałożył konkretne obowiązki. W szczególności w uzasadnieniu należy odnieść się do uwarunkowań określonych w art. 63 ust. 1 ustawy oos./

/okrągła pieczęć organu/

*/podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska
służbowego osoby upoważnionej do wydania opinii/*

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Do wiadomości:

1. wnioskodawca

¹ W zależności od rodzaju przedsięwzięcia, opinię w ramach oceny oddziaływania na środowisko będzie udzielał państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, państwowy powiatowy lub graniczny inspektor sanitarny, organ wojskowej inspekcji sanitarnej oraz organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Postanowienie
o nieprzeprowadzaniu
oś

Wzór 7

/Organ administracji wydający postanowienie/

/miejsce, data/

/znak sprawy/

POSTANOWIENIE

/przykład/

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 63 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § 3 ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku pana/pani /.../

postanawiam

nie nakładać obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie /.../

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Poza tym, zgodnie z art. 65 ust. 3 ustawy oś należy podać powody podjętego rozstrzygnięcia korzystając z uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny. W szczególności w uzasadnieniu należy odnieść się do uwarunkowań określonych w art. 63 ust. 1 ustawy oś. W uzasadnieniu należy też odnieść się do opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska i organu inspekcji sanitarnej/

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Wnioskodawca

Do wiadomości:

1. regionalny dyrektor ochrony środowiska;
2. Państwowy /.../ inspektor sanitarny

Wzór 8*/Organ administracji wydający postanowienie/**/miejsce, data/**/znak sprawy/***POSTANOWIENIE***/przykład/*

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 63 ust. 1 i 4, a także art. 66 i art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § 3 ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku pana/pani /.../

postanawiam

1. nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie /.../
2. ustalić zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko poprzez:
 - wskazanie: */przykładowo/*
 - wariantów wymagających zbadania polegających na /.../;
 - oddziaływań na /.../ wymagających szczegółowej analizy;
 - elementów środowiska wymagających szczegółowej analizy, jak: /.../;
 - badań w zakresie /.../, przy użyciu następujących metod /.../.
 - odstąpienie od: */przykładowo/*
 - opisu przewidywanych skutków dla środowiska niepodjęmowania przedsięwzięcia
 - przedstawiania zagadnień w wersji graficznej;
 - analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
 - przedstawiania propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania.¹

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Poza tym, zgodnie z art. 65

ust. 3 ustawy ooś należy podać powody podjętego rozstrzygnięcia korzystając z uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny. W szczególności w uzasadnieniu należy odnieść się do uwarunkowań określonych w art. 63 ust. 1 i art. 68 ustawy ooś. W uzasadnieniu należy też odnieść się do opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska i organu inspekcji sanitarnej, a także wyjaśnić podwoje odstąpienia od niektórych elementów raportu, wskazania zagadnień wymagających szczegółowej analizy, czy metod i zakresu badań/.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie służy zażalenie do /.../² w /.../ za pośrednictwem /organu właściwego do wydania decyzji/ w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Wnioskodawca,
2. Pan Iksiński
3. Pani Igrekowska
4. ... (pozostałe strony wyznaczone zgodnie z art. 28 Kpa wymienione z imienia i nazwiska).

Do wiadomości:

1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska;
2. Państwowy /.../ inspektor sanitarny.

¹ Jest to tylko propozycja zawężenia zakresu raportu. W myśl art. 63 ust. 4 w związku z art. 68 ustawy ooś w postanowieniu nakładającym obowiązek przeprowadzenia oceny można odstąpić od wymienionych tu elementów raportu o oddziaływaniu na środowisko (pozostałe **muszą** zostać opisane w raporcie). Fakt ten musi jednak zostać wytłumaczony w uzasadnieniu. Oczywiście organ może nałożyć obowiązek sporządzenia raportu w pełnym zakresie, zgodnie z art. 66 ustawy ooś.

² W przypadku, gdy postanowienie zostało wydane przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta lub starostę (scalanie gruntów) właściwym do rozpatrzenia odwołania będzie odpowiednie samorządowe kolegium odwoławcze. W przypadku, gdy postanowienie wydał regionalny dyrektor ochrony środowiska, organem właściwym do rozpatrzenia zażalenia będzie Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

Postanowienie opiniujące
zakres raportu
oś - RDOŚ

Wzór 9

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w /.../

/miejsce, data/

/znak sprawy/

/przykład postanowienia opiniującego zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko/

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w zw. z art. 70 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 66 i art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § 2 ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), nawiązując do pisma /.../ (*organu właściwego do wydania decyzji*), po przeanalizowaniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia, złożonego przez pana/panią /.../

- I. **W przygotowywanym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko szczegółowej analizy będą wymagać: /przykładowo/**
 - warianty polegające na /.../;
 - oddziaływanie na /.../;
 - elementy środowiska takie, jak: /.../.

- II. **Wyrażam opinię, że zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko może być zawężony poprzez odstąpienie od: /przykładowo/**
 - opisu przewidywanych skutków dla środowiska niepodejmowania przedsięwzięcia
 - przedstawiania zagadnień w wersji graficznej;
 - analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
 - przedstawiania propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania.¹

- III. **Wyrażam stanowisko, że badania prowadzone na potrzeby raportu powinny wykorzystywać metody polegające na /.../ i obejmować /.../.**

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia opiniującego powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W praktyce organ musi odnieść się do przeanalizowanej dokumentacji, a także przyczyn, z powodu których nałożył konkretne obowiązki/

/okrągła pieczęć organu/

*/podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska
służbowego osoby upoważnionej do wydania
postanowienia/*

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Do wiadomości:

1. wnioskodawca

¹ Jest to tylko propozycja zawężenia zakresu raportu. W myśl art. 68 *ustawy ooś* w opinii można odstąpić od wymienionych tu elementów raportu o oddziaływaniu na środowisko (pozostałe **muszą** zostać opisane w raporcie). Oczywiście organ może określić obowiązek sporządzenia raportu w pełnym zakresie, zgodnie z art. 66 *ustawy ooś*.

Postanowienie opiniujące
zakres raportu
oś - inspektor sanitarny

Wzór 10

Państwowy /.../¹ Inspektor Sanitarny w /.../

/miejsce, data/

/znak sprawy/

**/przykład postanowienia opiniującego o zakresie raportu o oddziaływaniu
przedsięwzięcia na środowisko/**

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w zw. z art. 70 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 oraz art. 66 i 68 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), zgodnie z art. 3, 4 i art. 37 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 80 poz. 717 ze zm.), nawiązując do pisma /organu właściwego do wydania decyzji/, po przeanalizowaniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia wymienionego w § 2 ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.),

- I. W przygotowywanym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko szczegółowej analizy będą wymagać: /przykładowo/**
- warianty polegające na /.../;
 - oddziaływanie na /.../;
 - elementy środowiska takie, jak: /.../.
- II. Wyrażam opinię, że podczas opracowywania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko można odstąpić od: /przykładowo/**
- opisu przewidywanych skutków dla środowiska niepodjęcia przedsięwzięcia
 - przedstawiania zagadnień w wersji graficznej;
 - analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
 - przedstawiania propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania.²
- III. Wyrażam stanowisko, że badania prowadzone na potrzeby raportu powinny wykorzystywać metody polegające na /.../ i obejmować /.../³.**

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia opiniującego powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W

praktyce organ musi odnieść się do przeanalizowanej dokumentacji, a także przyczyn, z powodu których nałożył konkretne obowiązki/

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska
służbowego osoby upoważnionej do wydania
postanowienia/*

POUCZENIE

Na postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Do wiadomości:

1. wnioskodawca

¹ W zależności od rodzaju przedsięwzięcia, opinię w ramach oceny oddziaływania na środowisko będzie udzielał państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, państwowy powiatowy lub graniczny inspektor sanitarny, organ wojskowej inspekcji sanitarnej oraz organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

² Jest to tylko propozycja zawężenia zakresu raportu. W myśl art. 68 *ustawy ooś* w opinii można odstąpić od wymienionych tu elementów raportu o oddziaływaniu na środowisko (pozostałe **muszą** zostać opisane w raporcie). Oczywiście organ może określić obowiązek sporządzenia raportu w pełnym zakresie, zgodnie z art. 66 *ustawy ooś*.

³ Należy podkreślić, że inspektor sanitarny, z racji swych kompetencji, nie powinien odnosić się do zagadnień związanych z ochroną przyrody, w tym z Naturą 2000.

Postanowienie
o zakresie
raportu oos

Wzór 11

/Organ administracji wydający postanowienie/

/miejsce, data/

/znak sprawy/

POSTANOWIENIE

/przykład/

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 69 ust. 3, art. 70 ust. 4, a także art. 66 i art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku pana/pani */.../* dotyczącego przedsięwzięcia wymienionego w § 2 ust. 1 pkt */.../* rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.)

postanawiam

1. ustalić zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie */.../* na środowisko i */ewentualnie/* odstąpić od jego następujących elementów: */przykładowo/*
 - opisu przewidywanych skutków dla środowiska niepodejmowania przedsięwzięcia,
 - przedstawiania zagadnień w formie graficznej,
 - analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem,
 - przedstawiania propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania;¹
2. określić następujące elementy wymagające szczegółowej analizy: */przykładowo/*
 - warianty polegające na */.../*,
 - oddziaływanie na */.../*,
 - elementy środowiska takie, jak: */.../*;
3. wskazać metody badań niezbędnych do opracowania raportu, jak */.../*, które powinny obejmować następujący zakres */.../*.

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W uzasadnieniu należy też

odnieść się do opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska i organu inspekcji sanitarnej, a także wyjaśnić powody odstąpienia od niektórych elementów raportu, wskazania zagadnień wymagających szczegółowej analizy, czy metod i zakresu badań/

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Wnioskodawca

Do wiadomości:

1. regionalny dyrektor ochrony środowiska;
2. Państwowy /.../ inspektor sanitarny

¹ Jest to tylko propozycja zawężenia zakresu raportu. W myśl art. 68 *ustawy ooś* w opinii można odstąpić od wymienionych tu elementów raportu o oddziaływaniu na środowisko (pozostałe **muszą** zostać opisane w raporcie). Oczywiście organ może określić obowiązek sporządzenia raportu w pełnym zakresie, zgodnie z art. 66 *ustawy ooś*.

Postanowienie
o zawieszeniu
postępowania

Wzór 12

/Organ administracji wydający postanowienie/

/miejsce, data/

/znak sprawy/

POSTANOWIENIE

/przykład/

Na podstawie art. 123, zgodnie z art. 97 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 69 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku pana/pani /.../ dotyczącego ustalenia zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia wymienionego w § 2 ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.)

postanawiam

zawiesić postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W uzasadnieniu należy podać powody zawieszenia postępowania tzn. odnieść się do wniosku o określenie zakresu raportu/

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie przysługuje zażalenie, które wnosi się w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia za pośrednictwem ... do ...

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Wnioskodawca,
2. Pan Iksiński
3. Pani Igrekowska
4. ... (pozostałe strony wyznaczone zgodnie z art. 28 Kpa wymienione z imienia i nazwiska).

Do wiadomości:

1. regionalny dyrektor ochrony środowiska;
2. Państwowy /.../ inspektor sanitarny w /.../.

/organ administracji wydający obwieszczenie/

Wzór 13a
/miejsce, data/

/znak sprawy/

OBWIESZCZENIE

/przykład podania do publicznej wiadomości informacji/

/organ administracji wydający obwieszczenie/, działając na podstawie art. 33 ust. 1, w związku z art. 79 ust. 1¹ ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) zawiadamia, że w dniu */.../* wpłynął wniosek */dane wnioskodawcy/* o wydanie decyzji */.../*² dla przedsięwzięcia polegającego na */.../*. Mając na uwadze, że */.../*³, przystąpiono do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Organem administracji właściwym do wydania decyzji w tej sprawie jest */.../*, zaś organami biorącymi udział w ocenie oddziaływania na środowisko, właściwymi do wydania opinii i dokonania uzgodnienia będą */.../*.

Jednocześnie zawiadamiam wszystkich zainteresowanych o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy, składania uwag i wniosków w formie pisemnej, elektronicznej i ustnej, w terminie od */.../* do */.../*⁴ w */siedziba organu, nr pokoju, godziny urzędowania/*. Złożone uwagi i wnioski zostaną rozpatrzone przez */.../* przed wydaniem decyzji */.../*⁵.

Na koniec informuję, że w terminie */.../*, w */.../*⁶ odbędzie się rozprawa administracyjna otwarta dla społeczeństwa, na którą zapraszam wszystkich zainteresowanych. */jeśli dotyczy/*

Ponadto w związku z możliwością transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko */.../*⁷ w ramach oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzane jest postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym. */jeśli dotyczy/*

*/podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska
służbowego osoby upoważnionej do dokonania obwieszczenia/*

¹ W przypadku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

² Należy tu wymienić odpowiednio: decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzje wydawane na podstawie Prawa Budowlanego (np. pozwolenie na budowę), zezwolenie na realizację inwestycji drogowej lub zezwolenie na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

³ Dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko należy wpisać tu: „**planowana działalność zalicza się do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko**”. W przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należy tu wskazać **postanowienie i odpowiednie opinie, które nałożyły obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko**.

⁴ wyznaczony termin musi objąć 21 dni.

⁵ Por. przyp. 1.

⁶ Należy tu wskazać miejsce, w którym odbędzie się rozprawa.

⁷ Należy tu podać nazwę państwa.

Obwieszczenie
o wydaniu decyzji
o środowiskowych
uwarunkowaniach

/organ administracji wydający obwieszczenie/

Wzór 13b
/miejsce, data/

/znak sprawy/

OBWIESZCZENIE

/przykład podania do publicznej wiadomości informacji/

/organ administracji wydający obwieszczenie/, działając na podstawie art. 38 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) zawiadamia, że w dniu */.../*, na wniosek */dane wnioskodawcy/* wydana została decyzja */.../*¹ dla przedsięwzięcia polegającego na */.../*. Jednocześnie zawiadamiam wszystkich zainteresowanych o możliwości zapoznania się z jej treścią w */siedziba organu, nr pokoju, godziny urzędowania/*.

*/podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska
służbowego osoby upoważnionej do dokonania obwieszczenia/*

¹ Należy tu wymienić odpowiednio: decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzje wydawane na podstawie Prawa Budowlanego (np. pozwolenie na budowę) lub zezwolenie na realizację inwestycji drogowej lub zezwolenie na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Postanowienie
o uzgodnieniu
realizacji
przedsięwzięcia - RDOŚ

Wzór 14

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w /.../

/miejsce, data/

/znak sprawy/

POSTANOWIENIE

/przykład/

Na podstawie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), oraz art. 77 ust. 1 pkt 1, art. 77 ust. 3, 4 i 7 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § /.../ ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), w związku z postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanym dla przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie /.../

Uzgadniam realizację przedsięwzięcia i określám następujące warunki¹:

- I. Na etapie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania: /zawsze/**
 - ...
- II. W dokumentacji wymaganej do wydania decyzji /.../² należy uwzględnić następujące wymagania dotyczące ochrony środowiska: /zawsze/**
 - ...
- III. Przedsięwzięcie należy zrealizować z uwzględnieniem następujących wymogów w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych³: /jeśli dotyczy/**
 - ...
- IV. Realizacja przedsięwzięcia wymaga utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania /jeśli dotyczy:**
- V. Należy zrealizować następujące działania dotyczące zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko: /jeśli dotyczy/**
 - ...

- VI. Przed realizacją przedsięwzięcia należy zapewnić kompensację przyrodniczą polegającą na następujących działaniach: /jeśli dotyczy/**
- ...
- VII. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia należy/nie należy⁴ przeprowadzić: /zawsze/**
- ocenę oddziaływania na środowisko oraz (ewentualnie) postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę/zezwolenia na realizację inwestycji drogowej/zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego⁵;
- VIII. Przedsięwzięcie wymaga sporządzenia analizy porealizacyjnej w zakresie .../. Pomiary mają być prowadzone na obszarach ..., po upływie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania i przedstawienia jej w terminie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania./jeśli dotyczy/**

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W uzasadnieniu powinno się także tłumaczyć stanowisko regionalnego dyrektora ochrony środowiska w zakresie przeprowadzania ponownej oceny oddziaływania na środowisko czy ewentualnie, w jej ramach, transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko./

POUCZENIE

W świetle art. 77 ust. 7 przywołanej powyżej ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
2. Wnioskodawca /imię, nazwisko, adres/

¹ Warunki będą zależą od rodzaju inwestycji, jej lokalizacji i między innymi od informacji zawartych w dokumentacji przedkładanej przez wnioskodawcę. **Przedstawiona propozycja postanowienia jest wyłącznie przykładem i nie stanowi zamkniętego katalogu warunków, jakie RDOS może przedstawić w uzgodnieniu.**

² Chodzi tu o dokumentację służącą do wydania decyzji wymienionych w art. 72 ust. 1 pkt 1 – 14 *ustawy o oś*, a w szczególności projekt budowlany w przypadku decyzji wydawanych na podstawie Prawa budowlanego lub zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, lub zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

³ Punkt ten dotyczy wyłącznie przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

⁴ Należy wybrać jedną z opcji.

⁵ W zależności od rodzaju przedsięwzięcia ponowna ocena oddziaływania na środowisko może być przeprowadzana w ramach wydawania pozwolenia na budowę lub zezwolenia na realizację inwestycji drogowej (dla dróg publicznych) lub zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Opinia inspektora
sanitarnego
o realizacji
przedsięwzięcia

Wzór 15

Państwowy /.../¹ inspektor sanitarny w /.../

/miejsce, data/

/znak sprawy/

POSTANOWIENIE

/przykład/

Na podstawie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), oraz art. 77 ust. 1 pkt 2, art. 77 ust. 7 i art. 78 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § /.../ ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), zgodnie z art. 3, 4 i art. 37 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 80 poz. 717 ze zm.), w związku z postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanym dla przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie /.../

Opiniuję pozytywnie realizację przedsięwzięcia i określam następujące warunki²:

- I. Na etapie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania: /zawsze/**
 - ...
- II. W dokumentacji wymaganej do wydania decyzji /.../³ należy uwzględnić następujące wymagania dotyczące ochrony środowiska: /zawsze/**
 - ...
- III. Realizacja przedsięwzięcia wymaga utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania /jeśli dotyczy:**
- IV. Należy zrealizować następujące działania dotyczące zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko: /jeśli dotyczy/**
 - ...
- V. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia należy/nie należy⁴ przeprowadzić:**
 - ocenę oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę/zezwoleń na realizację inwestycji drogowej/zezwoleń na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego

VI. Przedsięwzięcie wymaga sporządzenia analizy porealizacyjnej w zakresie .../. Pomiary mają być prowadzone na obszarach ..., po upływie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania i przedstawienia jej w terminie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania./jeśli dotyczy/

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia opiniującego powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W praktyce organ musi odnieść się do przeanalizowanej dokumentacji, a także przyczyn, z powodu których nałożył konkretne obowiązki ograniczania zanieczyszczeń na wnioskodawcę. W razie negatywnej opinii należy wymienić powody, jakie przesądziły o sformułowaniu takiego stanowiska./

POUCZENIE

W świetle art. 77 ust. 7 przywołanej powyżej ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
2. Wnioskodawca /*imię, nazwisko, adres*/

¹ W zależności od rodzaju przedsięwzięcia, opinie w ramach oceny oddziaływania na środowisko będzie udzielał państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, państwowy powiatowy lub graniczny inspektor sanitarny, organ wojskowej inspekcji sanitarnej oraz organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

² Warunki będą zależeć od rodzaju inwestycji, jej lokalizacji i między innymi od informacji zawartych w dokumentacji przedkładanej przez wnioskodawcę. **Przedstawiona propozycja postanowienia jest wyłącznie przykładem i nie stanowi zamkniętego katalogu warunków, jakie organ inspekcji sanitarnej może przedstawić w opinii.**

³ Chodzi tu o dokumentację służącą do wydania decyzji wymienionych w art. 72 ust. 1 pkt 1 – 14 *ustawy o oś*, a w szczególności projekt budowlany w przypadku decyzji wydawanych na podstawie Prawa budowlanego lub zezwolenia na realizację inwestycji drogowej lub zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

⁴ Należy wybrać jedną z opcji.

Decyzja
o środowiskowych
uwarunkowaniach

Wzór 16a

/Organ administracji wydający decyzję/

/miejsce, data/

/znak sprawy/

DECYZJA

/przykład/

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt /.../¹, art. 75 ust. 1 pkt /.../² oraz art. 82 i art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § /.../ ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku pana/pani /.../ i przeprowadzeniu postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko³/

ustalam

środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie /.../ i jednocześnie:

I. określam:

1. rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia: /zawsze/

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie/przebudowie /.../ o następujących parametrach technicznych/ technologicznych /.../. Przedsięwzięcie będzie zrealizowane na działce/działkach nr ewidencyjny /.../ w miejscowości /.../, w gminie /.../.

2. warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich: /zawsze/

▪ ...

3. wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji /.../⁴ /zawsze/

W dokumentacji służącej do wydania decyzji /.../ należy uwzględnić następujące rozwiązania chroniące środowisko:

▪ ...

4. **wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych⁵:** *Jeśli dotyczy. Wymogi te formułuje się jedynie w przypadku, gdy planowane przedsięwzięcie wypełnia warunki, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Punkt ten nie dotyczy innych inwestycji./*
5. **wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko⁶:** *... Jeśli dotyczy. Wymogi te określa się tylko wtedy, gdy zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Dz. U. z 1999r. Nr 96 poz. 1110) i art. 58 –70 ustawy – Prawo ochrony środowiska przeprowadzono postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym. Punkt ten nie dotyczy innych przypadków/*

II. stwierdzam konieczność:

1. **wykonania kompensacji przyrodniczej⁷:** */jeśli dotyczy/*
 - Należy zapewnić kompensację przyrodniczą polegającą na następujących działaniach: .../
2. **zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:** *... /jeśli dotyczy./*

III. stwierdzam konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania⁸: */jeśli dotyczy. Zgodnie z art. 135 ust. 1 ustawy – Prawo ochrony środowiska obszar ograniczonego użytkowania wyznacza się dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej, radiolokacyjnej, jeśli pomimo zastosowanych rozwiązań nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska. Punkt ten nie dotyczy innych inwestycji./*

IV. nakładam/nie nakładam⁹ obowiązku:

1. **przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę/zezwolenia na realizację inwestycji drogowej/zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego¹⁰** */zawsze. Przestanki, które mogą wskazywać na konieczność nałożenia takiego obowiązku określone są w art. 82 ust. 2 ustawy ooś /*
2. **przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko¹¹** */jeśli dotyczy. Obowiązku przeprowadzania transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko nie nakłada się jeśli planowane przedsięwzięcie nie będzie wiązać się z ryzykiem oddziaływania poza granice Rzeczypospolitej Polskiej/*

V. nakładam obowiązek przedstawienia analizy porealizacyjnej w zakresie /.../. Pomiary mają być prowadzone na obszarach /.../, po upływie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania, a ich wyniki przedstawione w terminie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania /jeśli dotyczy/.

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 107 § 1 Kpa uzasadnienie decyzji powinno być uzasadnieniem prawnym i faktycznym. W myśl art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne decyzji powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Poza tym, ponieważ przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko uzasadnienie powinno zawierać informacje, o których mowa w art. 85 ust. 2 pkt 1 ustawy ooś./

POUCZENIE

Zgodnie z art. 72 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji /.../.¹² Wniosek ten powinien być złożony nie później niż przed upływem czterech lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do /.../¹³ w /.../ za pośrednictwem /organu właściwego do wydania decyzji/ w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania decyzji/*

Załączniki:

1. Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy ooś

Otrzymują:

1. Wnioskodawca /imię, nazwisko, adres/,
2. Pan Iksiński,
3. Pani Igrekowska,
4. ... (pozostałe strony wyznaczone zgodnie z art. 28 Kpa wymienione z imienia i nazwiska).

Do wiadomości:

1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska w /.../¹⁴
2. /.../ inspektor sanitarny w /.../

¹ W przypadku przeprowadzania postępowania dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko należy wpisać **pkt 1**, zaś w przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko odpowiedni będzie **pkt 2**.

² Jeśli decyzję wydał regionalny dyrektor ochrony środowiska – należy wpisać **pkt 1**, jeśli starosta – **pkt 2**, jeśli dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych – **pkt 3**, zaś dla decyzji wydanych przez wójta, burmistrza prezydenta miasta odpowiedni będzie **pkt 4**.

³ Dotyczy to tylko przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, albo tych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których stwierdzono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

⁴ Chodzi tu o dokumentację służącą do wydania decyzji wymienionych w art. 72 ust. 1 pkt 1 – 14 *ustawy o oś*, a w szczególności projekt budowlany w przypadku decyzji wydawanych na podstawie Prawa budowlanego, zezwolenia na realizację inwestycji drogowej lub zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

⁵ Punkt ten dotyczy wyłącznie przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

⁶ Punkt ten dotyczy wyłącznie przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko.

⁷ Punkt ten dotyczy przedsięwzięć, dla których z oceny oddziaływania na środowisko wynika potrzeba zastosowania kompensacji przyrodniczej.

⁸ Punkt ten dotyczy wyłącznie przedsięwzięć, dla których obowiązek utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania stwierdzono w toku oceny oddziaływania na środowisko.

⁹ Należy wybrać jedną z opcji.

¹⁰ W zależności od rodzaju przedsięwzięcia ponowna ocena oddziaływania na środowisko może być przeprowadzana w ramach wydawania pozwolenia na budowę, zezwolenia na realizację inwestycji drogowej (dla dróg publicznych) lub zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

¹¹ Ewentualne postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko będzie miało miejsce w ramach postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, prowadzonego przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (dla dróg publicznych) lub zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego

¹² Chodzi tu o decyzje wymienione w art. 72 ust. 1 pkt 1 – 14 *ustawy o oś*.

¹³ W przypadku, gdy decyzja została wydana przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta lub starostę (scalenie gruntów) właściwym do rozpatrzenia odwołania będzie odpowiednie samorządowe kolegium odwoławcze. W przypadku, gdy decyzję wydał regionalny dyrektor ochrony środowiska, organem odwoławczym będzie Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

¹⁴ O ile uzgadniał on środowiskowe uwarunkowania.

Decyzja
braku potrzeby
przeprowadzania ooś

Wzór 16b

/Organ administracji wydający decyzję/

/miejsce, data/

/znak sprawy/

DECYZJA

/przykład/

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt /.../¹ oraz art. 84 i art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § 3 ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku pana/pani /.../

Stwierdzam

brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 107 § 1 Kpa uzasadnienie decyzji powinno być uzasadnieniem prawnym i faktycznym. W myśl art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne decyzji powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Poza tym, ponieważ decyzję wydano bez przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko, to zgodnie z art. 85 ust. 2 pkt 2 ustawy ooś uzasadnienie powinno nawiązywać do uwarunkowań wymienionych w art. 63 ust. 1 ustawy ooś, uwzględnionych przy stwierdzaniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 72 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji /.../² Wniosek ten powinien być złożony nie później niż przed upływem czterech lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do /.../³ w /.../ za pośrednictwem /organu właściwego do wydania decyzji/ w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania decyzji/*

Załączniki:

1. Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 82 ust. 3 *ustawy oos*
2. Karta informacyjna przedsięwzięcia

Otrzymują:

1. Wnioskodawca */imię, nazwisko, adres/*,
2. Pan Iksiński,
3. Pani Igrekowska,
4. ... (pozostałe strony wyznaczone zgodnie z art. 28 Kpa wymienione z imienia i nazwiska).

Do wiadomości:

1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska w */.../*⁴
2. */.../* inspektor sanitarny w */.../*

¹ Jeśli decyzję wydał regionalny dyrektor ochrony środowiska – należy wpisać **pkt 1**, jeśli starosta – **pkt 2**, jeśli dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych – **pkt 3**, zaś dla decyzji wydanych przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta odpowiedni będzie **pkt 4**.

² Chodzi tu o decyzje wymienione w art. 72 ust. 1 pkt 1 – 14 *ustawy oos*.

³ W przypadku, gdy decyzja została wydana przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta lub starostę (scalanie gruntów) właściwym do rozpatrzenia odwołania będzie odpowiednie samorządowe kolegium odwoławcze. W przypadku, gdy decyzję wydał regionalny dyrektor ochrony środowiska, organem odwoławczym będzie Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

⁴ O ile wydawał opinię na etapie screeningu.

Wzór 17

/Organ administracji wydający decyzję/

/miejsce, data/

/znak sprawy/

Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.)
/przykład/

Planowane przedsięwzięcie polega na /.../. Charakteryzuje się ono następującymi parametrami technicznymi /.../. Przewiduje się, że do prawidłowego użytkowania przedsięwzięcia potrzebne będą następujące ilości wody /.../ oraz energii /.../. Będzie ono związane także z emisjami w zakresie /.../. Mając na uwadze możliwe uciążliwości, realizacja i funkcjonowanie przedsięwzięcia będą się wiązać z następującym sposobem odprowadzania lub oczyszczania ścieków /.../, unieszkodliwiania odpadów /.../, a także ograniczaniem oddziaływań za pomocą /.../. Do prawidłowej eksploatacji niezbędny będzie dostęp do infrastruktury technicznej typu /.../.

Ponadto planowana działalność będzie się wiązać z następującym sposobem zagospodarowania terenu /.../. Na jej terenie zostaną wzniesione obiekty budowlane w ilości /.../, przeznaczone do /.../ o następujących gabarytach /.../.

/okrągła pieczęć organu/

/podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji/

Wzór 18

*/nr rejestru organu
właściwego do wydania
pozwolenia/*

/miejsowość i data/

WNIOSEK O POZWOLENIE NA BUDOWĘ

.....
/nazwa organu właściwego do wydania pozwolenia/

Inwestor: */imię i nazwisko lub nazwa oraz adres/* na podstawie art. 32 i 33 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, z późn. zm.) wnoszę o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę: */nazwa i rodzaj oraz adres całego zamierzenia budowlanego, rodzaj/-e obiektu/-ów bądź robót budowlanych, oznaczenie działki ewidencyjnej wg ewidencji gruntów i budynków poprzez określenie obrębu ewidencyjnego oraz numeru działki ewidencyjnej/*, które zgodnie z § */.../* ust. 1 pkt */.../* rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.) kwalifikuje się jako planowane przedsięwzięcie mogące *potencjalnie/zawsze¹* znacząco oddziaływać na środowisko.

Do wniosku o pozwolenie na budowę dołączam¹:

- 1) cztery egzemplarze projektu budowlanego wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami – w tym decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach – i innymi dokumentami wymaganymi przepisami szczególnymi – w tym trzema egzemplarzami raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z wersją elektroniczną *(dla przedsięwzięć, dla których ponowną ocenę przesądzono na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub przedsięwzięć, dla których z wnioskiem o ponowną ocenę wystąpił inwestor bez pytania o zakres raportu)* lub trzema egzemplarzami karty informacyjnej przedsięwzięcia wraz z wersją elektroniczną *(dla przedsięwzięć, dla których z wnioskiem o ponowną ocenę wystąpił inwestor i zapytał on o zakres raportu)* – oraz zaświadczeniem, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy - Prawo budowlane,
- 2) oświadczenie o posiadaniu prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane,
- 3) decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- 4) specjalistyczną opinię, o której mowa w art. 33 ust. 3 ustawy - Prawo budowlane,
- 5) postanowienie o uzgodnieniu, z właściwym organem administracji architektoniczno-budowlanej, projektowanych rozwiązań w zakresie, o którym mowa w art. 33 ust. 2 pkt 4 ustawy - Prawo budowlane,
- 6) upoważnienie udzielone osobie działającej w moim imieniu.

/podpis inwestora lub osoby przez niego upoważnionej/

¹ Niepotrzebne skreślić.

Postanowienie
opiniujące
zakres raportu - RDOŚ

Wzór 19

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w /.../

/miejsce, data/

/znak sprawy/

/przykład postanowienia opiniującego zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko/

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w zw. z art. 70 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 66, art. 67 i art. 68, w związku z art. 88 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § /.../ ust 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), nawiązując do pisma /.../ (*organu właściwego do wydania decyzji*), po przeanalizowaniu wniosku o wydanie *pozwolenia na budowę/ zezwolenia na realizację inwestycji drogowej* wraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia, złożonego przez pana/panią /.../

- I. **W przygotowywanym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko szczegółowej analizy będą wymagać: /przykładowo/**
 - warianty polegające na /.../;
 - oddziaływanie na /.../;
 - elementy środowiska takie, jak: /.../.
- II. **Wyrażam opinię, że zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko może być zawężony poprzez odstąpienie od: /przykładowo/**
 - opisu przewidywanych skutków dla środowiska niepodejmowania przedsięwzięcia
 - przedstawiania zagadnień w wersji graficznej;
 - analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
 - przedstawiania propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania.¹
- III. **Wyrażam stanowisko, że badania prowadzone na potrzeby raportu powinny wykorzystywać metody polegające na /.../ i obejmować /.../.**

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia opiniującego powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W praktyce organ musi odnieść się do przeanalizowanej dokumentacji, a także przyczyn, z powodu których nałożył konkretne obowiązki/

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska
służbowego osoby upoważnionej do wydania opinii/*

POUCZENIE

Na postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Do wiadomości:

1. wnioskodawca

¹ Jest to tylko propozycja zawężenia zakresu raportu. W myśl art. 68 *ustawy ooś* w opinii można odstąpić od wymienionych tu elementów raportu o oddziaływaniu na środowisko (pozostałe **muszą** zostać opisane w raporcie). Oczywiście organ może określić obowiązek sporządzenia raportu w pełnym zakresie, zgodnie z art. 66 *ustawy ooś*, uwzględniając wymagania, o których mowa w art. 67.

Postanowienie opiniujące
zakres raportu -
inspektor sanitarny

Wzór 20

Państwowy /.../¹ Inspektor Sanitarny w /.../

/miejsce, data/

/znak sprawy/

/przykład postanowienia opiniującego zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko/

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w zw. z art. 70 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 oraz art. 66, art. 67 i art. 68, w związku z art. 88. ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), zgodnie z art. 3, 4 i art. 37 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 80 poz. 717 ze zm.), nawiązując do pisma */organu właściwego do wydania decyzji/*, po przeanalizowaniu wniosku o wydanie *pozwolenia na budowę/ zezwolenia na realizację inwestycji drogowej/zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego* wraz z kartą informacyjną przedsięwzięcia wymienionego w § /.../ ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.),

I. W przygotowywanym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko szczegółowej analizy będą wymagać: /przykładowo/

- warianty polegające na /.../;
- oddziaływanie na /.../;
- elementy środowiska takie, jak: /.../.

II. Wyrażam opinię, że podczas opracowywania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko można odstąpić od: /przykładowo/

- opisu przewidywanych skutków dla środowiska niepodejmowania przedsięwzięcia
- przedstawiania zagadnień w wersji graficznej;
- analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
- przedstawiania propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania.²

III. Wyrażam stanowisko, że badania prowadzone na potrzeby raportu powinny wykorzystywać metody polegające na /.../ i obejmować /.../³.

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia opiniującego powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W praktyce organ musi odnieść się do przeanalizowanej dokumentacji, a także przyczyn, z powodu których nałożył konkretne obowiązki/

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska
służbowego osoby upoważnionej do wydania opinii/*

POUCZENIE

Na postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Do wiadomości:

1. wnioskodawca

¹ W zależności od rodzaju przedsięwzięcia, opinię w ramach oceny oddziaływania na środowisko będzie udzielał państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, państwowy powiatowy lub graniczny inspektor sanitarny, organ wojskowej inspekcji sanitarnej oraz organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

² Jest to tylko propozycja zawężenia zakresu raportu. W myśl art. 68 *ustawy ooś* w opinii można odstąpić od wymienionych tu elementów raportu o oddziaływaniu na środowisko (pozostałe **muszą** zostać opisane w raporcie). Oczywiście organ może określić obowiązek sporządzenia raportu w pełnym zakresie, zgodnie z art. 66 *ustawy ooś*, uwzględniając wymagania, o których mowa w art. 67.

³ Należy podkreślić, że inspektor sanitarny, z racji swych kompetencji, nie powinien odnosić się do zagadnień związanych z ochroną przyrody, w tym z Naturą 2000.

Wzór 21

/Organ administracji wydający postanowienie/

/miejsce, data/

/znak sprawy/

POSTANOWIENIE

/przykład/

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku art. 88 ust. 2, a także art. 69 ust. 3, art. 70 ust. 4 i art. 66, art. 67 i art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku pana/pani /.../ dotyczącego przedsięwzięcia wymienionego w § /.../ ust 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.)

postanawiam

1. ustalić zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie /.../ na środowisko i /ewentualnie/ odstąpić od jego następujących elementów: /przykładowo/
 - opisu przewidywanych skutków dla środowiska niepodejmowania przedsięwzięcia,
 - przedstawiania zagadnień w wersji graficznej,
 - analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem,
 - przedstawiania propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania;¹
2. określić następujące elementy wymagające szczegółowej analizy: /przykładowo/
 - warianty polegające na /.../,
 - oddziaływanie na /.../,
 - elementy środowiska takie, jak: /.../;
3. wskazać metody badań niezbędnych do opracowania raportu, jak /.../, które powinny obejmować następujący zakres /.../.

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W uzasadnieniu należy też

odnieć się do opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska i organu inspekcji sanitarnej, a także wyjaśnić powody odstąpienia od niektórych elementów raportu, wskazania zagadnień wymagających szczegółowej analizy, czy metod i zakresu badań/

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Wnioskodawca

Do wiadomości:

1. regionalny dyrektor ochrony środowiska;
2. Państwowy /.../ inspektor sanitarny

¹ Jest to tylko propozycja zawężenia zakresu raportu. W myśl art. 68 *ustawy ooś* w opinii można odstąpić od wymienionych tu elementów raportu o oddziaływaniu na środowisko (pozostałe **muszą** zostać opisane w raporcie). Oczywiście organ może określić obowiązek sporządzenia raportu w pełnym zakresie, zgodnie z art. 66 *ustawy ooś*, uwzględniając wymagania, o których mowa w art. 67.

Wzór 22*/Organ administracji wydający postanowienie/**/miejsce, data/**/znak sprawy/***POSTANOWIENIE***/przykład/*

Na podstawie art. 123, zgodnie z art. 97 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 88 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku pana/pani */.../* dotyczącego wydania *pozwolenia na budowę/ zezwolenia na realizację inwestycji drogowej* dla przedsięwzięcia wymienionego w § */.../* ust 1 pkt */.../* rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.)

postanawiam

zawiesić postępowanie w sprawie *pozwolenia na budowę / zezwolenia na realizację inwestycji drogowej / zezwolenia na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego* do czasu przedłożenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W uzasadnieniu należy podać powody zawieszenia postępowania tzn. odnieść się do wniosku o pozwolenie na budowę / o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej / o zezwolenie na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego, i konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko/

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie służy zażalenie do */.../*¹ w */.../* za pośrednictwem */organu właściwego do wydania decyzji/* w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Wnioskodawca,
2. Pan Iksiński
3. Pani Igrekowska
4. ... (pozostałe strony wyznaczone zgodnie z art. 28 Kpa wymienione z imienia i nazwiska).

Do wiadomości:

1. regionalny dyrektor ochrony środowiska

¹ W przypadku, gdy postanowienie zostało wydane przez starostę właściwym do rozpatrzenia odwołania będzie odpowiednie samorządowe kolegium odwoławcze. W przypadku, gdy postanowienie wydał wojewoda, organem właściwym do rozpatrzenia zażalenia będzie minister właściwy ds. budownictwa.

Postanowienie
o nałożeniu
obowiązku
sporządzenia
raportu

Wzór 23

/Organ administracji wydający postanowienie/

/miejsce, data/

/znak sprawy/

POSTANOWIENIE

/przykład/

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 88 ust. 3, a także art. 66, art. 67 i art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) oraz § /.../ ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku pana/pani /.../

postanawiam

1. nałożyć obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie /.../ na środowisko;
2. ustalić zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko poprzez:
 - wskazanie: */przykładowo/*
 - wariantów wymagających zbadania polegających na /.../;
 - oddziaływań na /.../ wymagających szczegółowej analizy;
 - elementów środowiska wymagających szczegółowej analizy, jak: /.../;
 - badań w zakresie /.../, przy użyciu następujących metod /.../.
 - odstąpienie od: */przykładowo/*
 - opisu przewidywanych skutków dla środowiska niepodjęcia przedsięwzięcia
 - przedstawiania zagadnień w wersji graficznej;
 - analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
 - przedstawiania propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania.¹

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Tym samym organ powinien odnieść się w uzasadnieniu m.in. do zidentyfikowanych zmian dokonanych we

wniosku o wydanie pozwolenia na budowę względem wymagań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach./

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie służy zażalenie do /.../² w /.../ za pośrednictwem /organu właściwego do wydania decyzji/ w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Wnioskodawca,
2. Pan Iksiński
3. Pani Igrekowska
4. ... (pozostałe strony wyznaczone zgodnie z art. 28 Kpa wymienione z imienia i nazwiska).

¹ Jest to tylko propozycja zawężenia zakresu raportu. W myśl art. 88 ust 3 i art. 68 *ustawy ooś* w postanowieniu nakładającym obowiązek sporządzenia raportu można odstąpić od wymienionych tu elementów (pozostałe **muszą** zostać opisane w raporcie). Fakt ten musi jednak zostać wytłumaczony w uzasadnieniu. Oczywiście organ może nałożyć obowiązek sporządzenia raportu w pełnym zakresie, zgodnie z art. 66 *ustawy ooś*, uwzględniając wymagania, o których mowa w art. 67.

² W przypadku, gdy postanowienie zostało wydane przez starostę właściwym do rozpatrzenia odwołania będzie odpowiednie samorządowe kolegium odwoławcze. W przypadku, gdy postanowienie wydał wojewoda, organem właściwym do rozpatrzenia zażalenia będzie minister właściwy ds. budownictwa.

Wzór 24 Państwowy /.../¹ inspektor sanitarny w /.../

/miejsce, data/

/znak sprawy/

POSTANOWIENIE

/przykład/

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 90 ust. 2 pkt 2, art. 90 ust. 6 i art. 78 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § /.../ ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), zgodnie z art. 3, 4 i art. 37 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. Nr 80 poz. 717 ze zm.), w związku z ponownym postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanym dla przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie /.../

**postanawiam zaopiniować pozytywnie realizację przedsięwzięcia
i określam następujące warunki²:**

- I. **Na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:** /zawsze/
 - ...
- II. **Przedsięwzięcie należy zrealizować z uwzględnieniem następujących wymogów w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych:** /.../ *jeśli dotyczy.* Wymogi te formułuje się jedynie w przypadku, gdy planowane przedsięwzięcie wypełnia warunki, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. **Punkt ten nie dotyczy innych inwestycji.**
- III. **Przedsięwzięcie można zrealizować pod warunkiem zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:** /.../ *jeśli dotyczy.*
- IV. **Realizacja przedsięwzięcia wymaga utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania:** *jeśli dotyczy.* Zgodnie z art. 135 ust. 1 ustawy – Prawo ochrony środowiska obszar ograniczonego użytkowania wyznacza się dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej, radiolokacyjnej, jeśli pomimo zastosowanych rozwiązań nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska. **Punkt ten nie dotyczy innych inwestycji.**

- V. **Realizacja przedsięwzięcia wymaga wykonania i przedstawienia analizy porealizacyjnej w zakresie klimatu akustycznego/pól elektromagnetycznych, /.../. Pomiary mają być prowadzone na obszarach zabudowy mieszkaniowej /.../, po upływie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania, a ich wyniki przedstawione w terminie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania /jeśli dotyczy/.**

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia opiniującego powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W praktyce organ musi odnieść się do przeanalizowanej dokumentacji, a także przyczyn, z powodu których nałożył konkretne obowiązki ograniczania zanieczyszczeń na wnioskodawcę. W razie negatywnej opinii należy wymienić powody, jakie przesądziły o sformułowaniu takiego stanowiska./

POUCZENIE

Na postanowienie nie przysługuje zażalenie.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
2. Wnioskodawca */imię, nazwisko, adres/*

¹ W zależności od rodzaju przedsięwzięcia, opinie w ramach oceny oddziaływania na środowisko będzie udzielał państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, państwowy powiatowy lub graniczny inspektor sanitarny, organ wojskowej inspekcji sanitarnej oraz organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

² Warunki będą zależne od rodzaju inwestycji, jej lokalizacji i między innymi od informacji zawartych w dokumentacji przedkładanej przez wnioskodawcę. **Przedstawiona propozycja postanowienia jest wyłącznie przykładem i nie stanowi zamkniętego katalogu warunków, jakie organ inspekcji sanitarnej może przedstawić w opinii.**

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w /.../

Wzór 25
/miejsce, data/

/znak sprawy/

POSTANOWIENIE

/przykład/

Na podstawie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 90 ust. 1, 7 i 8 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), a także § /.../ ust. 1 pkt /.../ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.), w związku z ponownym postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzonym dla przedsięwzięcia polegającego na budowie/przebudowie /.../

uzgadniam realizację przedsięwzięcia i określám następujące warunki¹:

- I. **Na etapie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:** /zawsze/
 - ...
- II. **Przedsięwzięcie należy zrealizować z uwzględnieniem następujących wymogów w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych:** /.../ *Jeśli dotyczy. Wymogi te formuluje się jedynie w przypadku, gdy planowane przedsięwzięcie wypełnia warunki, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Punkt ten nie dotyczy innych inwestycji./*
- III. **Przedsięwzięcie można zrealizować pod warunkiem zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym oddziaływania w kontekście transgranicznym:** /.../ *Jeśli dotyczy./*
- IV. **Realizacja przedsięwzięcia wymaga utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania²:** *Jeśli dotyczy. Zgodnie z art. 135 ust 1 ustawy – Prawo ochrony środowiska obszar ograniczonego użytkowania wyznacza się dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej, radiolokacyjnej, jeśli pomimo zastosowanych rozwiązań nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska. Punkt ten nie dotyczy innych inwestycji./*

- V. **Realizacja przedsięwzięcia wymaga wykonania i przedstawienia analizy porealizacyjnej w zakresie /.../. Pomiary mają być prowadzone na obszarach /.../, po upływie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania, a ich wyniki przedstawione w terminie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania /jeśli dotyczy/.**
- VI. **Przed realizacją przedsięwzięcia należy zapewnić kompensację przyrodniczą polegającą na następujących działaniach: /jeśli dotyczy/**
- .../

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia opiniującego powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. W praktyce organ musi odnieść się do przeanalizowanej dokumentacji, a także przyczyn, z powodu których nałożył konkretne obowiązki na wnioskodawcę. W razie odmowy uzgodnienia należy wymienić powody, jakie przesądziły o sformułowaniu takiego stanowiska. Niezależnie od tego, w świetle art. 91 ust. 2 ustawy o oś, w uzasadnieniu muszą się znaleźć informacje o przeprowadzonych konsultacjach społecznych, a także o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa, informacje zawarte w raporcie, ustalenia zawarte w opinii inspekcji sanitarnej i wyniki ewentualnej oceny transgranicznej./

POUCZENIE

W związku z art. 90 ust. 8 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko na postanowienie nie przysługuje zażalenie.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Organ odpowiedzialny za wydanie pozwolenia na budowę/ zezwolenia na realizację inwestycji drogowej;
2. Wnioskodawca /imię, nazwisko, adres/

¹ Warunki będą zależą od rodzaju inwestycji, jej lokalizacji i między innymi od informacji zawartych w dokumentacji przedkładanej przez wnioskodawcę. **Przedstawiona propozycja postanowienia jest wyłącznie przykładem i nie stanowi zamkniętego katalogu warunków, jakie RDOS może przedstawić w uzgodnieniu.**

² Punkt ten dotyczy wyłącznie przedsięwzięć, dla których obowiązek utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania stwierdzono w toku oceny oddziaływania na środowisko.

Wzór 26

*/nazwa i adres organu
wydającego decyzję/*

/miejsowość i data/

/nr rejestru organu wydającego decyzję/

DECYZJA NR /.../

/wzór/

Na podstawie art. 28, art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 4 i art. 36 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016, z późn. zm.) oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), w związku z art. 92 i 93 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku o pozwolenie na budowę z dnia /.../ zatwierdzam projekt budowlany i udzielam pozwolenia na budowę/wykonanie robót budowlanych¹⁾

/imię i nazwisko lub nazwa inwestora oraz jego adres/

/nazwa i rodzaj oraz adres całego zamierzenia budowlanego, rodzaj(-e) obiektu(-ów) bądź robót budowlanych, kategoria(-e) obiektu(-ów), imię i nazwisko autora projektu oraz specjalność, zakres i numer jego uprawnień budowlanych oraz informacja o wpisie na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego/

z zachowaniem następujących warunków, zgodnie z art. 36 ust. 1 oraz art. 42 ust. 2 i 3 ustawy - Prawo budowlane, a także art. 93 ust. 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:

1. Szczególne warunki zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenia robót budowlanych: /.../ w tym wynikające z uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w /.../, z dnia /.../, znak: /.../:

a. Warunki realizacji przedsięwzięcia: /zawsze/

▪ ...

- b. Przedsięwzięcie należy zrealizować z uwzględnieniem następujących wymogów w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych: /.../ jeśli dotyczy. Wymogi te formułuje się jedynie w przypadku, gdy planowane przedsięwzięcie wypełnia warunki, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Punkt ten nie dotyczy innych inwestycji./**

- c. Przedsięwzięcie można zrealizować pod warunkiem zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na**

środowisko, w tym oddziaływania w kontekście transgranicznym: /.../ /jeśli dotyczy.

- d. Realizacja przedsięwzięcia wymaga utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania¹: /jeśli dotyczy. Zgodnie z art. 135 ust. 1 ustawy – Prawo ochrony środowiska obszar ograniczonego użytkowania wyznacza się dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej, radiolokacyjnej, jeśli pomimo zastosowanych rozwiązań nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska. **Punkt ten nie dotyczy innych inwestycji./****
- e. Realizacja przedsięwzięcia wymaga wykonania i przedstawienia analizy porealizacyjnej w zakresie /.../. Pomiary mają być prowadzone na obszarach /.../, po upływie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania, a ich wyniki przedstawione w terminie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania /jeśli dotyczy/.**
- f. Przed realizacją przedsięwzięcia należy zapewnić kompensację przyrodniczą polegającą na następujących działaniach: /jeśli dotyczy/**
- .../

2. Czas użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych: /.../.
3. Terminy rozbiórki:
 - 1) istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania /.../;
 - 2) tymczasowych obiektów budowlanych /.../ .
4. Szczegółowe wymagania dotyczące nadzoru na budowie: /.../ .
5. Inwestor jest zobowiązany:
 - 1) zawiadomić właściwy organ nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy co najmniej 21 dni przed zamierzonym terminem przystąpienia do użytkowania;
 - 2) przed przystąpieniem do użytkowania uzyskać ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie.
6. Kierownik budowy (robót) jest obowiązany prowadzić dziennik budowy lub rozbiórki oraz umieścić na budowie lub rozbiórce w widocznym miejscu tablicę informacyjną oraz ogłoszenie zawierające dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia.

Obszar oddziaływania obiektu(-ów), o którym mowa w art. 28 ust. 2 ustawy - Prawo budowlane, obejmuje nieruchomości:

- 1) /.../,
- 2) /.../,

UZASADNIENIE

/.../

/Zgodnie z art. 95 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko uzasadnienie pozwolenia na budowę powinno również zawierać informacje o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i uwzględnione warunki realizacji przedsięwzięcia określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w postanowieniu regionalnego dyrektora ochrony środowiska, kończącym ponowną ocenę oddziaływania na środowisko /

Od decyzji przysługuje odwołanie do /.../ za moim pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

/pieczęć imienna i podpis osoby upoważnionej do wydania decyzji/

/pieczęć okrągła/

Pouczenie:

1. Inwestor jest obowiązany zawiadomić o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, na które jest wymagane pozwolenie na budowę, właściwy organ nadzoru budowlanego oraz projektanta sprawującego nadzór nad zgodnością realizacji budowy z projektem co najmniej na 7 dni przed ich rozpoczęciem, dołączając na piśmie:
 - 1) oświadczenie kierownika budowy (robót) stwierdzające sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz przyjęcie obowiązku kierowania budową (robotami budowlanymi), a także zaświadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy - Prawo budowlane,
 - 2) w przypadku ustanowienia nadzoru inwestorskiego - oświadczenie inspektora nadzoru inwestorskiego stwierdzające przyjęcie obowiązku pełnienia nadzoru inwestorskiego nad danymi robotami budowlanymi, a także zaświadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy - Prawo budowlane,
 - 3) informację zawierającą dane zamieszczone w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo budowlane.
2. Inwestor może przystąpić do użytkowania obiektu przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych pod warunkiem uzyskania pozwolenia na użytkowanie wydanego przez właściwy organ nadzoru budowlanego.
3. W przypadku gdy uzyskanie pozwolenia na użytkowanie nie jest wymagane, do użytkowania obiektu można przystąpić po upływie 21 dni od dnia doręczenia do właściwego organu nadzoru budowlanego zawiadomienia o zakończeniu budowy, jeżeli organ w tym terminie nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji.
4. Przed wydaniem pozwolenia na użytkowanie obiektu właściwy organ nadzoru budowlanego przeprowadzi obowiązkową kontrolę budowy, zgodnie z art. 59a ustawy - Prawo budowlane. Wniosek o udzielenie pozwolenia na użytkowanie stanowi wezwanie właściwego organu do przeprowadzenia obowiązkowej kontroli.

¹ Punkt ten dotyczy wyłącznie przedsięwzięć, dla których obowiązek utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania stwierdzono w toku oceny oddziaływania na środowisko.

Wniosek
o pozwolenie na budowę

Wzór 27

*/nr rejestru organu
właściwego do wydania
pozwolenia/*

/miejsowość i data/

WNIOSEK O POZWOLENIE NA BUDOWĘ

.....
/nazwa organu właściwego do wydania pozwolenia/

Inwestor: */imię i nazwisko lub nazwa oraz adres/* na podstawie art. 32 i 33 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, z późn. zm.) wnoszę o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę: */nazwa i rodzaj oraz adres całego zamierzenia budowlanego, rodzaj/-e obiektu/-ów bądź robót budowlanych, oznaczenie działki ewidencyjnej wg ewidencji gruntów i budynków poprzez określenie obrębu ewidencyjnego oraz numeru działki ewidencyjnej/*.

Do wniosku o pozwolenie na budowę dołączam¹:

- 1) cztery egzemplarze projektu budowlanego wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami i innymi dokumentami wymaganymi przepisami szczególnymi oraz zaświadczeniem, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy - Prawo budowlane,
- 2) oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane,
- 3) decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- 4) specjalistyczną opinię, o której mowa w art. 33 ust. 3 ustawy - Prawo budowlane,
- 5) postanowienie o uzgodnieniu, z właściwym organem administracji architektoniczno-budowlanej, projektowanych rozwiązań w zakresie, o którym mowa w art. 33 ust. 2 pkt 4 ustawy - Prawo budowlane,
- 6) upoważnienie udzielone osobie działającej w moim imieniu.

/podpis inwestora lub osoby przez niego upoważnionej/

¹ Niepotrzebne skreślić.

Wzór 28

/Organ administracji wydający postanowienie/

/miejsce, data/

/znak sprawy/

POSTANOWIENIE*/przykład/*

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 96 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku pana/pani /.../

postanawiam

nałożyć obowiązek przedłożenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w /.../ następujących dokumentów:

- wniosku o wydanie pozwolenia na budowę;
- karty informacyjnej przedsięwzięcia;
- poświadczonej przez właściwy organ mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie/ mapy sytuacyjno-wysokościowej w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, na którym zaplanowano przedsięwzięcie, oraz obejmującą obszar na który będzie ono oddziaływać;¹
- wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub informacji o jego braku (uwaga – *ustawa oos* przewiduje w tym zakresie wyjątki).

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Organ w tej części postanowienia powinien się odnieść do wniosku o pozwolenie na budowę i przesłanek świadczących o możliwości potencjalnego znaczącego oddziaływania na obszar Natura 2000, które przesądziły o skierowaniu sprawy do regionalnego dyrektora ochrony środowiska/

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w /.../;
2. Wnioskodawca

¹ Należy wybrać jedną z opcji. W przypadku przedsięwzięć wymagających koncesji geologicznych i decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny załączona zostanie mapa sytuacyjno – wysokościowej w odpowiedniej skali. W przypadku pozostałych przedsięwzięć regionalnemu dyrektorowi przekazuje się kopię mapy ewidencyjnej.

Postanowienie
o przeprowadzeniu
oceny oddziaływania
na obszar Natura 2000

Wzór 29

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w /.../

/miejsce, data/

/znak sprawy/

POSTANOWIENIE

/przykład/

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 97 ust. 1, 2, 3, 4, 6, 7 i 8, a także art. 66 i art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), po analizie dokumentów otrzymanych od pana/pani /.../ na skutek postanowienia /.../ z dnia /.../, znak: /.../

Postanawiam

1. nałożyć obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na /.../;
2. nałożyć obowiązek przedłożenia w dwóch egzemplarzach wraz z ich zapisem w formie elektronicznej na informatycznych nośnikach danych, raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na obszar Natura 2000;
3. ustalić zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko poprzez:
 - wskazanie: /przykładowo/
 - wariantów wymagających zbadania polegających na /.../;
 - oddziaływań na /.../ wymagających szczegółowej analizy;
 - elementów środowiska wymagających szczegółowej analizy, jak: /.../;
 - badań w zakresie /.../, przy użyciu następujących metod /.../.
 - odstąpienie od: /przykładowo/
 - opisu przewidywanych skutków dla środowiska niepodjęcia przedsięwzięcia
 - przedstawiania zagadnień w wersji graficznej;
 - analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem;
 - przedstawiania propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania.¹

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Poza tym, zgodnie z art. 97

ust. 1 ustawy ooś, należy podać powody podjętego rozstrzygnięcia korzystając z uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wymienionych w art. 63 ust. 1 ustawy ooś, analizowanych pod kątem oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 oraz z uwzględnieniem skumulowanego oddziaływania przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami./

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie służy zażalenie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w /.../ w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Wnioskodawca,
2. Pan Iksiński
3. Pani Igrekowska
4. ... (pozostałe strony wyznaczone zgodnie z art. 28 Kpa wymienione z imienia i nazwiska).

Do wiadomości:

1. organ wydający decyzję.

¹ Jest to tylko propozycja zawężenia zakresu raportu. W myśl art. 97 ust. 3 w związku z art. 68 ustawy ooś w postanowieniu nakładającym obowiązek przeprowadzenia oceny można odstąpić od wymienionych tu elementów raportu o oddziaływaniu na środowisko (pozostałe **muszą** zostać opisane w raporcie). Fakt ten musi jednak zostać wytłumaczony w uzasadnieniu. Oczywiście organ może nałożyć obowiązek sporządzenia raportu w pełnym zakresie, zgodnie z art. 66 ustawy ooś.

Wzór 30

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w /.../

/miejsce, data/

/znak sprawy/

POSTANOWIENIE*/przykład/*

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), po analizie dokumentów otrzymanych od pana/pani /.../ na skutek postanowienia /.../ z dnia /.../, znak: /.../

postanawiam

nie nakładać obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 dla przedsięwzięcia polegającego na /.../

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Poza tym, zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy ooś, należy podać powody podjętego rozstrzygnięcia korzystając z uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wymienionych w art. 63 ust. 1 ustawy ooś, analizowanych pod kątem oddziaływania przedsięwzięcia na obszary Natura 2000 oraz z uwzględnieniem skumulowanego oddziaływania przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami./

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Organ odpowiedzialny za wydanie pozwolenia na budowę;
2. Wnioskodawca

Postanowienie o uzgodnieniu realizacji przedsięwzięcia w zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w /.../

Wzór 31
/miejsce, data/

/znak sprawy/

POSTANOWIENIE

/przykład/

Na podstawie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 98 ust. 1, 2/3¹, 7 i 8, a także art. 99 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), w związku z postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000 przeprowadzanym dla przedsięwzięcia polegającego na /.../

uzgadniam realizację przedsięwzięcia zakresie oddziaływania na obszar Natura 2000 i określam następujące warunki:

- I. Na etapie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania: /zawsze/**
 - ...
- II. Przedsięwzięcie można zrealizować pod warunkiem zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko: /.../ /jeśli dotyczy.**
- III. Realizacja przedsięwzięcia wymaga wykonania i przedstawienia analizy porealizacyjnej w zakresie, /.../. Pomiary mają być prowadzone na obszarach /.../, po upływie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania, a ich wyniki przedstawione w terminie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania /jeśli dotyczy/.**
- IV. Przed realizacją przedsięwzięcia należy zapewnić kompensację przyrodniczą polegającą na następujących działaniach: /jeśli dotyczy/**
 - .../

UZASADNIENIE

/Zgodnie z art. 126 oraz w związku z art. 107 § 3 Kpa uzasadnienie faktyczne postanowienia opiniującego powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnienie prawne powinno natomiast zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Jednocześnie, zgodnie z art. 99 ust. 2 ustawy oos w uzasadnieniu muszą się znaleźć informacje o sposobie i stopniu wykorzystania raportu o oddziaływaniu na obszar Natura 2000, a także o przeprowadzonym udziale społeczeństwa, zgłoszonych uwagach i wnioskach oraz zakresie i sposobach ich uwzględnienia. W praktyce organ musi odnieść się do

¹ Należy wybrać jedną z opcji w zależności od tego, czy regionalny dyrektor ochrony środowiska uzgodni warunki planowanego przedsięwzięcia, czy nie.

przeanalizowanej dokumentacji, a także przyczyn, z powodu których nałożył konkretne obowiązki na wnioskodawcę. W razie odmowy uzgodnienia należy wymienić powody, jakie przesądziły o sformułowaniu takiego stanowiska – por. art. 98 ust. 3 ustawy o.oś./

POUCZENIE

W związku z art. 98 ust. 8 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko na postanowienie nie przysługuje zażalenie.

*/okrągła pieczęć organu/
/podpis z podaniem imienia i nazwiska
oraz stanowiska służbowego osoby
upoważnionej do wydania postanowienia/*

Otrzymują:

1. Organ odpowiedzialny za wydanie pozwolenia na budowę;
2. Wnioskodawca */imię, nazwisko, adres/*

Decyzja o pozwoleniu
na budowę

Wzór 32

*/nazwa i adres organu
wydającego decyzję/*

/miejsowość i data/

/nr rejestru organu wydającego decyzję/

DECYZJA NR /.../

/wzór/

Na podstawie art. 28, art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 4 i art. 36 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016, z późn. zm.) oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), w związku z art. 100 i 101 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227) po rozpatrzeniu wniosku o pozwolenie na budowę z dnia /.../ zatwierdzam projekt budowlany i udzielam pozwolenia na budowę/wykonanie robót budowlanych¹⁾

/imię i nazwisko lub nazwa inwestora oraz jego adres/

/nazwa i rodzaj oraz adres całego zamierzenia budowlanego, rodzaj(-e) obiektu(-ów) bądź robót budowlanych, kategoria(-e) obiektu(-ów), imię i nazwisko autora projektu oraz specjalność, zakres i numer jego uprawnień budowlanych oraz informacja o wpisie na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego/

z zachowaniem następujących warunków, zgodnie z art. 36 ust. 1 oraz art. 42 ust. 2 i 3 ustawy - Prawo budowlane, a także art. 101 ust. 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko:

1. Szczególne warunki zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenia robót budowlanych: /.../ w tym wynikające z uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w /.../, z dnia /.../, znak: /.../:

a. Warunki realizacji przedsięwzięcia: */zawsze/*

▪ ...

b. Przedsięwzięcie można zrealizować pod warunkiem zapobiegania, ograniczania oraz monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko: */.../ /jeśli dotyczy/*.

c. Realizacja przedsięwzięcia wymaga wykonania i przedstawienia analizy porealizacyjnej w zakresie /.../. Pomiary mają być prowadzone na obszarach /.../, po upływie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania, a ich wyniki przedstawione w terminie /.../ od dnia oddania obiektu do użytkowania */jeśli dotyczy/*.

d. Przed realizacją przedsięwzięcia należy zapewnić kompensację przyrodniczą polegającą na następujących działaniach: */jeśli dotyczy/*

▪ ...

1. Czas użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych: /.../.
2. Terminy rozbiórki:
 - 1) istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania /.../;
 - 2) tymczasowych obiektów budowlanych /.../ .
4. Szczegółowe wymagania dotyczące nadzoru na budowie: /.../ .
5. Inwestor jest zobowiązany:
 - 1) zawiadomić właściwy organ nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy co najmniej 21 dni przed zamierzonym terminem przystąpienia do użytkowania;
 - 2) przed przystąpieniem do użytkowania uzyskać ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie.
6. Kierownik budowy (robót) jest obowiązany prowadzić dziennik budowy lub rozbiórki oraz umieścić na budowie lub rozbiórce w widocznym miejscu tablicę informacyjną oraz ogłoszenie zawierające dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia.

Obszar oddziaływania obiektu(-ów), o którym mowa w art. 28 ust. 2 ustawy - Prawo budowlane, obejmuje nieruchomości:

- 1) /.../,
- 2) /.../,

UZASADNIENIE

/.../

/Zgodnie z art. 103 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w uzasadnieniu muszą się również znaleźć informacje o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i uwzględnione warunki realizacji przedsięwzięcia określone w postanowieniu regionalnego dyrektora ochrony środowiska, kończącym ponowną ocenę oddziaływania na środowisko/

Od decyzji przysługuje odwołanie do /.../ za moim pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

/pieczęć imienna i podpis osoby upoważnionej do wydania decyzji/

/pieczęć okrągła/

Pouczenie:

1. Inwestor jest obowiązany zawiadomić o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, na które jest wymagane pozwolenie na budowę, właściwy organ nadzoru budowlanego oraz projektanta sprawującego nadzór nad zgodnością realizacji budowy z projektem co najmniej na 7 dni przed ich rozpoczęciem, dołączając na piśmie:
 - 1) oświadczenie kierownika budowy (robót) stwierdzające sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz przyjęcie obowiązku kierowania budową (robotami budowlanymi), a także zaświadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy - Prawo budowlane,
 - 2) w przypadku ustanowienia nadzoru inwestorskiego - oświadczenie inspektora nadzoru inwestorskiego stwierdzające przyjęcie obowiązku pełnienia nadzoru inwestorskiego nad danymi robotami budowlanymi, a także zaświadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy - Prawo budowlane,
 - 3) informację zawierającą dane zamieszczone w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo budowlane.
2. Inwestor może przystąpić do użytkowania obiektu przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych pod warunkiem uzyskania pozwolenia na użytkowanie wydanego przez właściwy organ nadzoru budowlanego.
3. W przypadku gdy uzyskanie pozwolenia na użytkowanie nie jest wymagane, do użytkowania obiektu można przystąpić po upływie 21 dni od dnia doręczenia do właściwego organu nadzoru budowlanego zawiadomienia o zakończeniu budowy, jeżeli organ w tym terminie nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji.
4. Przed wydaniem pozwolenia na użytkowanie obiektu właściwy organ nadzoru budowlanego przeprowadzi obowiązkową kontrolę budowy, zgodnie z art. 59a ustawy - Prawo budowlane. Wniosek o udzielenie pozwolenia na użytkowanie stanowi wezwanie właściwego organu do przeprowadzenia obowiązkowej kontroli.

